

Vatrogasni

Utemeljeno 1896.
glasilo za zaštitu
od požara
i vatrogastvo

Vjesnik

ISSN 1331 - 7652

Zagreb, 10. studenoga 2008.

11 / 2008.

Intervju

mr. sc. Pavle Kalinić

pročelnik Ureda za upravljanje
u hitnim slučajevima

**Požari raslinja na
priobalju i krašu**

Norme za OZO

Psihološka pomoć

Vatrogasni Vjesnik

Glasilo za zaštitu od požara
i vatrogastvo
Selska 90 a, 10000 Zagreb
tel: +385(1)3689-160
fax: +385(1)3025-026

Internetska adresa: www.hvz.hr
e-mail:
vatrogasni.vjesnik@gmail.com

Nakladnik:
Hrvatska vatrogasna zajednica
Za nakladnika:
mr. Željko Popović, načelnik HVZ

Nakladnički savjet:
mr. Ante Sanader,
predsjednik Savjeta
Đuro Poldrugač,
zamjenik predsjednika Savjeta
Mijo Brlečić, dipl. ing.
Berislav Hengl, dipl. ing.
Mladen Jurin, dipl. ing.
mr. sc. Miroslav Kirinčić

Stjepan Kovaček, dipl. ing.
Miše Miloslavić
Đuro Petrić
mr. Željko Popović
Gabriel Špehar, ing.
Nikica Tramontana

Urednik:
mr. sc. Miroslav Kirinčić

Uredništvo:
Đulijano Grum, dipl. ing.
mr. Željko Popović
Branko Smrekar, dipl. ing.
mr. Neven Szabo
mr. Mario Starčević
Gabriel Špehar, ing.

**Županijski
dopisnici-koordinatori:**
Željko Horvat,
Bjelovarsko-bilogorska županija
Asim Čabaravdić,
Istarska županija
Boris Ožanić,
Požeško-slavonska županija
Berislav Hengl,
Osječko-baranjska županija

Nikola Tramontana,
Primorsko-goranska županija
Đuro Gajdek,
Sisačko-moslavačka županija
Denis Ružić,
Grad Zagreb
Dragutin Rendić,
Koprivničko-križevačka županija
Damir Marenić,
Zagrebačka županija
Josip Levatić,
Varaždinska županija
Krešimir Jelić,
Vukovarsko-srijemska županija
Barica Mihoković,
Virovitičko-podravaska županija
Maja Kačanić,
Zadarska županija

Stručni suradnik:
Sandra Bodakoš

Priprema i tisak:
Vjesnik d.d.

Omotnica:
Riječke vatre – Dario Gauš
Dani otvorenih vrata,
Zagreb – Alan Brbot

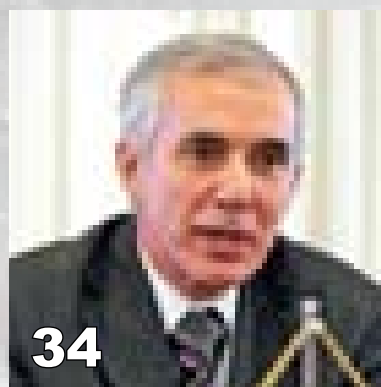
U ovom broju

vatrogasni vjesnik

studeni 2008.

32

34

39

43

uvodnik

6 Vatrogasac – zanimanje godine

požari i intervencije

8 Požari raslinja na priobalju i kraškom području

16 Ne dirajte našu vatru!

struka i praksa

18 Stav vatrogasaca prema psihološkoj pomoći

21 Pravilnik ili norma za osobnu zaštitnu opremu

intervju

32 U Zagrebu osnovan Ured za upravljanje u hitnim situacijama

34 Župan Stipe Zrilić o vatrogastvu u Zadarskoj županiji

aktualnosti

38 Uspješna protupožarna sezona

39 Organizacija vatrogastva za intervencije na moru i vodama

43 Memorijal Riječke vatre

44 Isporučeno novih 18 vatrogasnih vozila

46 Dani zaštite i spašavanja

51 Susret vatrogasaca Slovenije, Italije i Hrvatske

Upravljanje šumskim požarima i prevencija

O pće je suglasje u ocjeni uspješnosti ovogodišnje protupožarne sezone i turističke godine. No, unatoč takvim ocjenama i ove smo godine bili svjedocima požarnih stihija koje su ostavljale ožiljke na zelenom licu hrvatskoga priobalja. Dakle, nije teško pronaći neposrednu vezu između zaštite od požara i očuvanja zelene kvalitete jadranskoga priobalnog područja.

Posljednjih desetljeća čovjek sve manje pozitivno utječe na mediteransko raslinje dinarskog krša. Naime, sve se manje ljudi koristi drvom kao ogrjevom, sve je slabije stočarstvo i poljoprivreda, pa tako izostaje selektivno djelovanje. Sve je više industrijskog potrošačkog zagađenja, odnosno neodgovornog odnosa prema prirodi, pa je biljni pokrov sve oštećeniji i zapušteniji, i time ranjiviji te pogodniji za nastanak i širenje požara.

Biljne vrste koje se nalaze u sastavu mediteranskog raslinja imaju veliku površinu granja te visok postotak sadržaja smole. To ih svrstava među biljke koje izgaraju vrlo brzo i uz visoke toplinske vrijednosti pri izgaranju. Dakle, suočeni smo s ozbiljnim problemom očuvanja mediteranskog raslinja na hrvatskome priobalju, pri čemu su zaštita od požara i vatrogastvo od izuzetnog značenja.

Valja priznati da se iz godine u godinu i u pogledu vatrogasnog ustroja i u pogledu opremljenosti vatrogasaca bilježe znatni pomaci. Međutim, tome nije tako u lepezi preventivno zaštitnih aktivnosti. Unatoč upozorenjima, i s razine Vlade RH, o potrebi snaženja aktivnosti u

preventivnoj zaštiti od požara, tek su na djelu pojedinačne i nekoordinirane aktivnosti nekih državnih, lokalnih i gospodarskih subjekata. Posebno se to odnosi na edukacijsko-promidžbene programe s ciljem zaštite od požara raslinja.

Analiza domaćih aktivnosti koje se provode u tom segmentu od 1997. godine u Hrvatskoj pokazala je:

- da su sve dosadašnje promidžbene aktivnosti u Hrvatskoj bile isključivo sezonskog karaktera, započinjale su relativno kasno, ponekad čak i sredinom srpnja te su trajale kratko,
- da se informativno-promidžbeni programi mijenjaju svake godine, nekoordinirani su i neučinkoviti,

kav program za svaku iduću godinu bila nepoznata prije roka koji je potreban za pripremu i realizaciju uspješnog programa u tekućoj godini,

- da te akcije ne polučuju željene učinke i da se u Hrvatskoj i dalje bilježi prosječan godišnji udio nehata u nastanku takvih požara od oko 70 posto.

Analiza iskustava Pilot-programa edukacije i podizanja razine svijesti lokalnog stanovništva o potrebi zaštite obalnih šuma od požara, što ga je proveo Institut za turizam od 2001. do 2003. na području Milne na otoku Braču i Marine kod Trogira, pokazala je:

- nisku razinu znanja lokalnog stanovništva o osnovnim mjerama zaštite

od požara raslinja (na primjer, 67 posto stanovnika nije znalo da je jedinstveni telefonski broj vatrogasaca 93, zatim 87 posto stanovnika nije znalo točno razdoblje zabrane svakog paljenja vatre na otvorenom, 67 posto stanovnika nije znalo da se izvan razdoblja zabrane paljenja vatre na otvorenom, svaka namjera paljenja vatre na otvorenom mora najaviti na 93, a nitko nije znao

svih 7 koraka sigurnog paljenja vatre na otvorenom),

- nisku razinu svijesti lokalnog stanovništva o potrebi pridržavanja tih mjera, te negiranje vlastite odgovornosti za nastanak požara.

Klimatske promjene očituju se u globalnom zatopljenju, što pogoduje nastanku i širenju požara raslinja. Stoga je radi smanjenja njihovog broja i posljedica potrebno unaprijediti dosadašnji način komunikacije sa stanovništvom koje

• da su programi uglavnom usmjereni na cjelokupno stanovništvo, a ne na ciljne skupine te da su temeljeni na principima masovnog marketinga i često jednoobrazni,

• da se učinci poduzetih aktivnosti u Hrvatskoj u većini slučajeva ne prate,

• da se iznos korišten za takve programe u Hrvatskoj kretao u prosjeku oko jednog milijuna kuna ukupno godišnje i da se posljednjih godina značajno smanjuje, te da su raspoloživa sredstva za ta-

živi na posebno ugroženim područjima, poput priobalja i otoka Hrvatske.

Na te su probleme upozorili Hrvatska vatrogasna zajednica i Institut za turizam još 2004. godine, ponudivši odgovarajuću Nacionalni edukacijsko-promidžbeni program zaštite od požara raslinja za priobalne županije. Program je predstavljen i na Koordinaciji Vlade RH za pripremu turističke sezone, uz pozitivne odjeke i verbalnu podršku.

Tijekom 2006. i 2007. u Hrvatskoj je proveden Projekt izgrađivanja kapaciteta za sprječavanje šumskih požara u organizaciji FAO i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva i u koji je FAO uložio bespovratno 306 tisuća dolara, uz logistiku Ministarstva. Uz već poznate zaključke o potrebi podizanja svijesti stanovništva, rezultati Projekta ostali su samozatajni, bez odjeka i odaziva odgovornih.

Da je Hrvatska vatrogasna zajednica osvjedočeni subjekt u tom području ukazuju i činjenice da je Zajednica još 1891. izdala stručni Priručnik o šumskim požarima te da je posljednji, pod nazivom Požari raslinja u priobalju, izdala 2005., da je kontinuirano promidžbenim materijalima i akcijama upozoravala na opasnosti od šumskih požara, da su redovito u Vatrogasnom vjesniku objavljivani napisi na temu požara raslinja, te je Zajednica izdala 2007. Priručnik o preventivnoj zaštiti od požara raslinja u lokalnim zajednicama.

Valja podsjetiti da je Hrvatska vatrogasna zajednica bila i inicijatorom osnivanja Centra za zaštitu šuma od požara, da je stručna skupina Zajednice 2000. izradila Prijedlog preventivne zaštite šuma od požara u RH, koji je uključivao i početak rada eksperimentalnog laboratorija po uzoru na Nacionalni institut za šumarska istraživanja INRA u Francuskoj, te da je u Vatrogasnom vjesniku (7/2006.) objavljen tekst člana stručne skupine Zajednice o tome da požarno upravljanje zahtijeva odgovarajuća znanja o požaru i znatno više sofisticirana odlučivanja, nego što je to nadzor vatre.

Dakle, moguće je koristiti vrsne istraživačke, projektne i praktične rezultate

stranih i domaćih stručnjaka, koji su se tijekom proteklih desetak godina provodili u Hrvatskoj. Međutim, gomilaju se projekti, rezultati su na dohvat ruke, a institucije u Hrvatskoj i dalje očekuju inicijativu koja će doći izvan zemlje, kako bi povezala ono što u Hrvatskoj mnogobrojni stručnjaci u području zaštite šuma

hvale kako država u pripremu protupožarne sezone ulaže oko 500 milijuna kuna (djelovanje kanadera, nabava novih vatrogasnih vozila i opreme, dislokacije, intervencijske postrojbe, sezonski vatrogasci). Već samo 1 posto tog »operativnog« iznosa bio bi dobar start promidžbi i informiranju u zaštiti od požara i vatro-

od požara već znaju. Potrebno ih je kvalitetno organizirati.

Stoga, ne vidim niti jedan razlog zašto Hrvatska vatrogasna zajednica, ne bi mogla kvalitetno koordinirati mnogobrojne subjekte u zaštiti od požara raslinja. Jer, konačno, ta je organizacija svojim aktivnostima i inicijativama pokazala da to može. Dakle, žurno nam je potreban nacionalni program preventivne zaštite i informiranja.

No, taj program podrazumijeva i nominiranje nacionalnog koordinатора u prevenciji, informiranju, promidžbi, marketingu i nakladništvu. Međutim, subjekti koji pretendiraju voditi taj posao rascjepkali su odgovornost, rascjepkali su sredstva i u konačnosti rascjepkali su programe preventivnih i promidžbenih aktivnosti.

Ta rascjepkanost dovela je, primjerice, do toga da su Državna uprava za zaštitu i spašavanja i Hrvatska vatrogasna zajednica, svaka u svom »dvoristu«, uložili u informativno-promidžbenu aktivnost tijekom ovogodišnje protupožarne sezone tek 100 tisuća kuna. Istodobno pljušte

gastvu. Toliko se, podsjetimo se, izdvajalo prije desetak godina, kada je operativna funkcija vatrogastva bila u daleko lošijem položaju.

Valja utvrditi da prevenciju, promidžbu, marketing, pa i stvaranje vatrogasnog branda, objektivno mogu najkvalitetnije i najracionalnije provoditi vatrogasne organizacije. Ne treba zaboraviti da su većina članova tih organizacija dobrovoljni vatrogasci, bez obzira radili oni i kao profesionalci. Dakle, dobrovoljci, koji u srcu nose humanitarni poziv i kojima je ljubav prema bližnjem životno opredjeljenje.

A ne treba ni podsjećati da ulaganja u prevenciju uvelike oslobađaju ulaganja u operativu.

Uravnotežen i održivi nacionalni program prevencije i informiranja, usklađen i udružen s uravnoteženim programom operativnog ulaganja u vatrogastvu, svakako bi pridonio djelotvornijoj zaštiti od požara i vatrogastva.

Miroslav Kirinčić
mkirincic@hvz.hr

Vatrogasac – zanimanje kojem građani pridaju najveće povjerenje

Goran Miletić, glavni urednik Reader's Digesta, mr. Željko Popović, Boro Vulin i Helga Vlahović-Brnobić, voditeljica na dodjeli priznanja

Na svečanosti što je održana 5. studenoga 2008. u Novinarskom domu u Zagrebu proglašeni su rezultati istraživanja povjerenja građana u robne marke te, među ostalima, dodijeljeno je Priznanje Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, kao nacionalnoj vatrogasnoj organizaciji, kojom se proglašava da zanimanju vatrogasac građani pridaju najveće povjerenje. Priznanje zanimanju od povjerenja mr. Željku Popoviću, načelniku Hrvatske vatrogasne zajednice, uručio je Boro Vulin u ime Reader's Digesta. Trusted Brand (robne marke najvećeg povjerenja) jedno je od najvećih europskih istraživanja o povjerenju potrošača

prema robi široke potrošnje što ga u 18 europskih zemalja organizira časopis Reader's Digest. Od 2001. istraživanje se organizira u Europi, a u Hrvatskoj od prošle godine.

Od 14.000 nasumice odabranih pretplatnika Reader's Digest Hrvatska, njih 824 ispunilo je anketu i iskazalo povjerenje pojedinim robnim markama. U 36 kategorija proizvoda i usluga pobjednici su 22 domaće i 12 stranih robnih marki. Kao i prošle godine, domaće robne marke mahom su pobjednice u kategorijama prehrambenih proizvoda. Pobjedu su ponovno odnijeli Dukat, Franck, Ožujsko pivo, Kraš, Vindija i Gavrilović. Novi

pobjednici su voda Jana i Coldrex kao sredstvo protiv prehlade i kašlja.

Provedeno je i istraživanje povjerenja u 20 zanimanja. Povjerenje je ocjenjivano na ljestvici od 1 (puno vjerujem) do 4 (nimalo ne vjerujem). Ispitanici su najveće povjerenje pokazali prema zanimanju vatrogasca. Njima *puno i prilično* vjeruje 95,8 % ispitanika. Vatrogasci su pretekli prošlogodišnje pobjednike pilote. Na trećem su mjestu ljekarnici. Zanimljivo je da se ponovno medicinskim sestrama više vjeruje nego liječnicima. Kao i u cijeloj Europi, i kod nas je zanimanje političara na dnu. Vjeruje im tek 2,7% ispitanika!

Reader's
Digest

European Trusted Brands

2008

*Reader's Digest Hrvatska
prema izboru svojih čitatelja donijela je
priznanje za najbolju od poravnaju*

VATROGASAC

Best Value
vratilo projekta

Analiza protupožarne sezone – ljeto 2008. godine

Požari raslinja na priobalju i kraškom području

Situacija

Razdoblje koje je prethodilo ljetu, prema klimatološkim ocjenama bilo je toplo i, prema količini oborina, prosječno u odnosu na višegodišnje srednjake. Takva situacija pogodovala je relativno umjerenom razvoju vegetacije, ali kroz produljeno razdoblje koje je započelo već krajem veljače. Posljednja veća količina oborina pala je u prvoj polovici lipnja, što je dodatno potpomoglo rastu trava i drugog finog raslinja tijekom ljetnih mjeseci.

Ljeto 2008. godine ocijenjeno je kao ekstremno toplo, uz prosječnu količinu oborina tijekom srpnja te sušno razdoblje koje je potrajalo do listopada.

Indeks opasnosti od nastanka šumskih požara (FWI) tijekom ljeta prema osnovnim regijama priobalja dosegnuo je vrijednost iznad 22 već krajem lipnja te se zadržao u zoni visoke (FWI > 22) i vrlo visoke opasnosti (FWI > 36) punih osamdesetak dana. Izuzetak je područje Sjevernog Jadrana, Like, Kapele i Velebita na kojem se indeks opasnosti zadržao, prosječno, samo u visokim vrijednostima i relativno kraće razdoblje. Mjestimično, na pulskom i labinskom području FWI se krajem srpnja i početkom kolovoza mjerio u vrijednostima vrlo visoke opasnosti.

Na grafikonu 1 jasno je izražena najviša vrijednost FWI koja je određena za otoke i Srednjodalmatinsko područje sredinom kolovoza 2008. godine kada su se na makarskom i omiškom području stvorili uvjeti za nastanak dva veća požara otvorenog prostora.

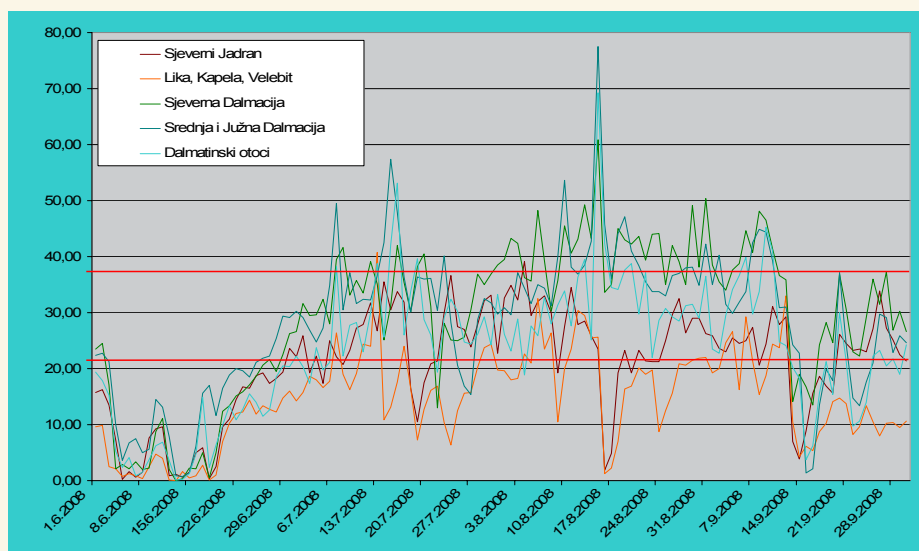
Na grafikonu 2 prikazana je dnevna raspodjela prosječnih vrijednosti FWI, ISI (brzina širenja požara raslinja) i broja požara na priobalju. Točke predstavljaju stvarnu vrijednost pojedine kategorije, a linije trendove trodnevnih prosjeka. Maksimalan dnevni broj požara zabilježen je tijekom kolovoza i u

prvoj polovici rujna, kada su i prosječne vrijednosti FWI i ISI za cijelo priobalje bile najviše.

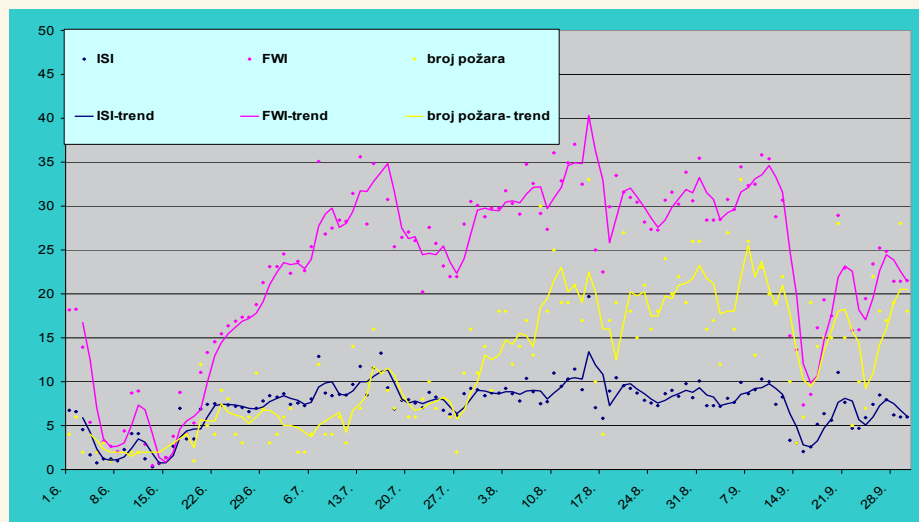
Sudeći prema klimatološkim elementima i dnevnom trendu požara ova se

sezona može usporediti sa 2004. godinom, kada je maksimum sezone bio pomaknut prema kraju kolovoza i početku rujna, a sve poradi veće količine oborina na priobalju krajem lipnja.

Grafikon 1. Raspodjela vrijednosti FWI po danu i priobalnom području u ljetnim mjesecima 2008.

Grafikon 2. Raspodjela prosječnih dnevnih vrijednosti FWI, ISI i broja požara raslinja na priobalju u ljetu 2008.

Tablica 1. Usporedni podaci o broju požara raslinja u razdoblju od siječnja do rujna

mjeseci	prosjeak 2000. – 2007.		2008.	
	broj požara	površina/ha	broj požara	površina/ha
I. – V.	995	4.073	973	6.314
VI.	243	714	75	85
VII.	496	5.806	237	315
VIII.	495	12.551	526	3.328
IX.	214	1.051	516	2.479
ukupno ljeto	1.448	20.122	1.354	6.207

Iz grafikona 3. uočava se da je u kolovozu u samo 13 požara izgorjelo 1407 ha raslinja i šuma na minsko sumnjivom terenu, odnosno da su ti požari imali prosječnu veličinu od 108,2 ha/požar. Ti požari u kolovozu imaju udjel od gotovo 42% mjesečne izgorjele površine.

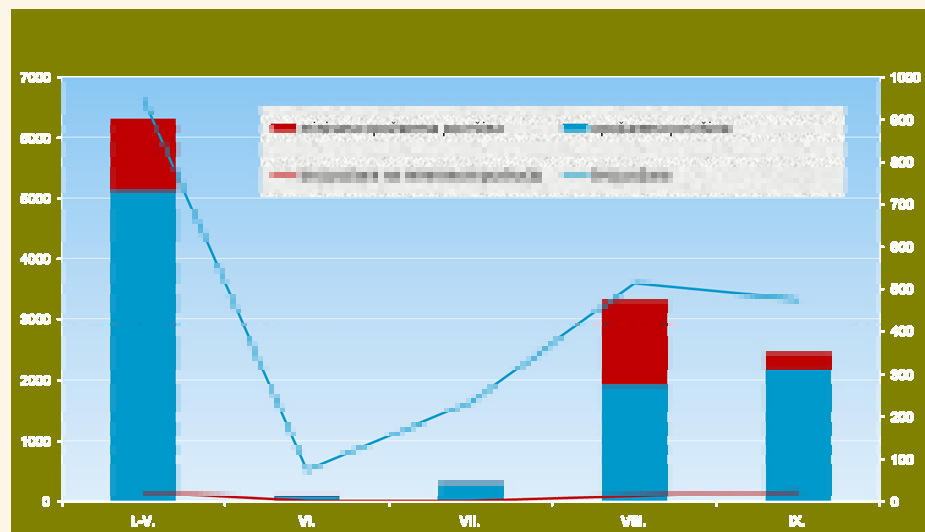
Broj požara raslinja u 2008. godini na priobalju i kraškom području

U usporedbi s prosječnim pokazateljima u proteklih osam godina, prema podacima iz prethodne tablice, razvidan je porast opečarene površine u prvih pet mjeseci, uz minimalno smanjenje broja požara. Kako je već prethodno opisano, manji broj požara i znakovito smanjenje opečarene površine (8 puta manja u lipnju i 19 puta manja u srpnju) u izravnoj je vezi s meteorološkim prilikama u svibnju i lipnju. U kolovozu 2008. godine zabilježeno je 6,3% više požara u odnosu na osmogodišnji prosjek, ali i 3,8 puta manja opečarena površina. Uspoređujući prosječnu veličinu požara, uočava se da višegodišnja vrijednost za kolovoz iznosi 25,4 ha/požaru, dok je u istom mjesecu ove godine prosječna veličina požara bila 6,3 ha/požaru. Produljeno sušno razdoblje tijekom rujna 2008. rezultiralo je s 2,41 puta više požara te 2,36 puta većom opečarenom površinom u odnosu na višegodišnji rujanski prosjek. Budući da je faktor povećanja gotovo jednak, veličina požara je tek nešto manja u rujnu 2008. (4,8 ha/požaru) u odnosu na prosječne vrijednosti (4,9 ha/požaru).

Ukupno promatrajući u ovogodišnjim ljetnim mjesecima nastalo je 6,5% požara manje, dok je opečarena površina 3,2 puta manja. Prosječna veličina požara nastalih u ljetu 2008. godine iznosi 4,6 ha/požar, što je 67% manje od prosječne veličine požara zabilježenih u proteklih osam godina (13,9 ha/požar).

Važno je naglasiti da je u prva tri kvartala na minski sumnjivom terenu nastalo 62 požara, od čega 22 u razdoblju do kraja svibnja. U tim požarima tijekom ljeta izgorjelo je 1699 ha niskog raslinja, šuma i drugog pokrova na zapuštenom terenu, te 1181 hektar prije ljeta, što ukupno iznosi 2880 ha uz prosječnu veličinu požara od 46,5 ha/požar.

Grafikon 3. Broj požara i opečarena površina raslinja u 2008. godini uz istaknute požare raslinja i opečarene površine na minski sumnjivom području (površina na lijevoj ordinati, broj požara na desnoj)

Tablica 2. Raspodjela broja požara po površini

2008.	mjeseci	< 5 ha	5 - 10 ha	10 - 100 ha	> 100 ha
		VI.	96,9%	1,1%	2,0%
VII.	93,4%	2,1%	4,6%		
VIII.	75,2%	6,5%	6,3%	1,2%	
IX.	83,8%	7,0%	8,4%	0,8%	

U tablici 2. kako je prethodno razmatrano, očekivano je u kolovozu zabilježeno šest požara, u rujnu četiri požara raslinja većih od 100 hektara. Nadalje, u

tablici koja slijedi razvidno je povećanje udjela požara u kolovozu koji su od nastanka do lokalizacije trajali dulje od 12 sati.

Tablica 3. Raspodjela broja požara po duljini trajanja do lokalizacije

2008.	mjeseci	< 4 sata	4 – 12 sati	> 12 sati
		VI.	95,8%	1,1%
VII.	88,8%	5,8%	5,4%	
VIII.	84,1%	8,5%	7,4%	
IX.	85,2%	9,7%	5,1%	

Važno je naglasiti da je u kolovozu, usprkos opterećenju svih vatrogasnih postrojbi za priobalje samo

25% požara bilo većih od 5 hektara, odnosno 15% požara trajalo je dulje od 4 sata.

Gasitelji angažirani u gašenju požara raslinja tijekom ljeta 2008. godine na priobalju i kraškom području

U razdoblju od 1. lipnja do 30. rujna 2008. godine u požarima raslinja na priobalju i kraškom području sudjelovalo je 13.700 gasitelja, što u prosjeku iznosi nešto malo više od 10 vatrogasaca po požaru. Struktura gasitelja prikazana je na sljedećem grafikonu:

Zrakoplovne snage

Tijekom ovogodišnje ljetne protupožarne sezone protupožarne zrakoplovne snage sudjelovale su na ukupno 258 požara, pri čemu su ostvarili 2272 sati naleta, izbacili 52.300 tona vode. Prema broju korištenih letjelica, raspodjela uporabe prikazana je na grafikonu 5.

Ozlijeđeni gasitelji

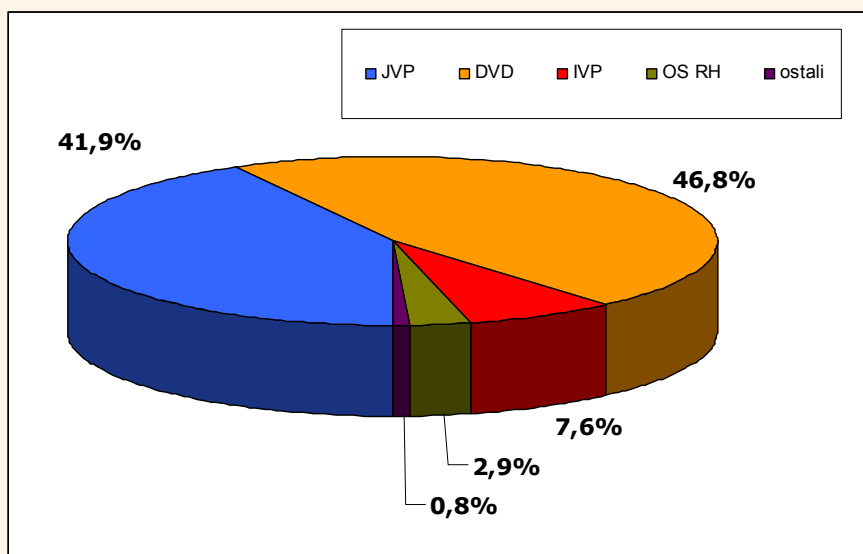
U razdoblju od 1. lipnja do 30. rujna 2008. godine u požarima raslinja na priobalju i kraškom području ozlijeđeno je ukupno trinaest vatrogasaca. Važno je naglasiti da je sedam vatrogasaca ozlijeđeno u tri prometne nezgode na putu do požarišta. Svi su vatrogasci nakon pružene liječničke pomoći ili kratke hospitalizacije pušteni na kućnu njegu.

Zaključak

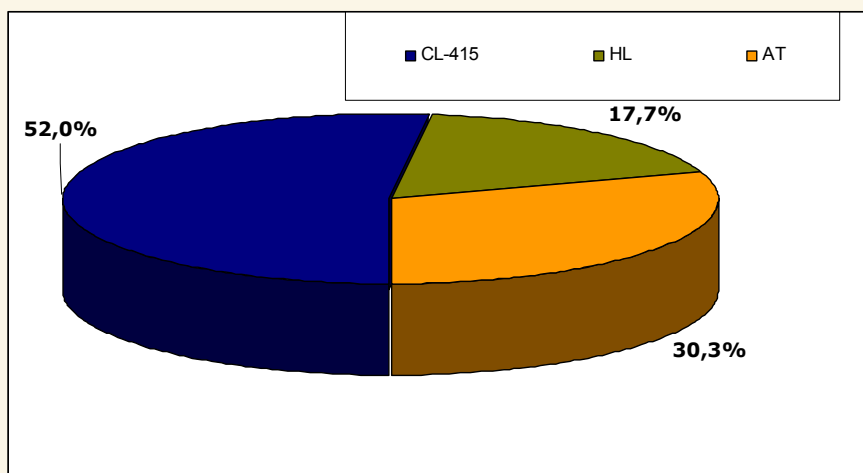
Sudeći po predstavljenim pokazateljima, može se zaključiti da je protupožarna sezona 2008. godine, ukupno gledajući, prema broju požara prosječna sezona, ali i prema opožarenoj površini daleko povoljnija u odnosu na višegodišnje prosjeke. Kasni početak sezone uvjetovao je i produljenje angažiranosti svih vatrogasnih resursa do kraja rujna.

Đulijano Grum

Grafikon 4. Struktura gasitelja angažiranih u gašenju požara raslinja tijekom ljeta 2008. godine na priobalju i kraškom području

Grafikon 5. Raspodjela uporabe zrakoplovnih snaga u gašenju požara raslinja tijekom ljeta 2008. godine na priobalju i kraškom području

Za potrebe ove analize korišteni podaci MUP-a, Vatrogasnog operativnog središta, DHMZ-a i OVZ OS RH.

Požari i intervencije tijekom listopada

Tijekom listopada 2008. godine na području Republike Hrvatske nastalo je **628 požara**, od kojih **137 požara građevina**, **40 požara prometnih sredstava** i **451 požar raslinja** u kojima je opožareno **974 ha površina**.

Ovog mjeseca ukupna materijalna šteta iznosi **23 milijuna i 630 tisuća kuna**, od kojih **58,3% u požarima građevina**.

U požarima u listopadu 2008. godine **smrtno** je stradalo šest, a ozlijeđene su tri **osobe**.

Smrtno stradao muškarac

U požaru stana koji je nastao u sitnim satima 1. listopada u zagrebačkoj stambenoj zgradi vatrogasci su našli mrtvo tijelo pedesetogodišnjeg muškarca. Požar je izazvan otvorenim plamenom ili opuškom odbačenim na hrpu zapaljive krame u stanu. Uz gašenje požara, zagrebački vatrogasci proveli su evakuaciju jedanaest stanara iz zgrade. Materijalna šteta iznosi pola milijuna kuna.

Požar u pogonu namještaja

U pogonu za izradu namještaja u Rakovcu 2. listopada u kasnim večernjim satima nastao je požar. Vlasnici pogona oštećeni su za pola milijuna kuna, a požar je nastao zbog neispravnih električnih instalacija. Intervenirali su vatrogasci iz Rakovca, Vrbovca i Gaja.

U skladištu trgovačkog lanca nastao požar

U prijednevnom satima 3. listopada u Garešnici nastao je požar u skladištu trgovine. Pretpostavljeni uzrok su neispravne električne instalacije, a materijalna šteta cijeni se na 100 tisuća kuna. Požar su pogasili garešnički vatrogasci.

Vario vrata, izazvao požar

U Pitomači šezdesetogodišnji vlasnik 6. listopada u popodnevnim satima zavarivao je metalne elemente na vratima štaglja pri čemu su iskre padale na sijeno. U

požaru vlasnik je oštećen za 110 tisuća kuna, a pogasili su ga vatrogasci iz Pitomače, Turnašice i Kladare.

Preminula u požaru raslinja

Sedamdesetšestogodišnja žena spaljivala je 7. listopada u popodnevnim satima na otoku Prviću korov. Vatra je zahvatila odjeću nesretne žene i zadala joj teške tjelesne ozljede od kojih je ubrzo preminula. Požar je zahvatio površinu od tisuću kvadrata trave, a pogasili su ga zlarinski vatrogasci.

Požar radnog stroja

Na šumskom predjelu Šumarije Lipovljani kratkim spojem na električnim instalacijama nastao je 7. listopada u večernjim satima požar motora stroja za izvlačenje trupaca. Vatra je zahvatila gorive dijelove, a daljnje širenje spriječili su lipovljanski vatrogasci. »Hrvatske šume« prijavile su 300 tisuća kuna štete.

Provalio, pokrao pa zapalio

U sitnim satima 9. listopada, trenutno nepoznati počinitelj, provalio je u ugostiteljski objekt na zagrebačkoj Peščenici. U lokalu je otuđio nepoznatu količinu novca, a potom lokal polio lakozapaljivom tekućinom. Prije nego što se udaljio u nepoznatom pravcu, izazvao je požar, koji su pogasili zagrebački vatrogasci. Policija intenzivno traga za počiniteljem koji je vlasnika lokala oštetio za najmanje stotinjak tisuća kuna.

Smrtno stradao paleći korov

Na predjelu Vučjak kod Marine sedamdesetpetogodišnjak u vlastitom masliniku spaljivao je 9. listopada tijekom kasnog prijedpodneva biljni otpad. Vatra mu je izmakla kontroli i zahvatila okolno zemljište. U pokušaju sprječavanja požara, vatra je zahvatila i usmrtila muškarca. Požar su pogasili marinski, trogirski i slatinski vatrogasci, uz asistenciju jednog Canadaira.

Požar trafostanice

Proboj električne energije kroz izolator uzrok je požara transformatora ujutro 9. listopada na malološinskom aerodromu. Materijalna šteta iznosi 200 tisuća kuna, a požar su pogasili lošinski vatrogasci.

U požaru teško ozlijeđen pedesetogodišnjak

U požaru raslinja na otoku Hvaru 11. listopada u kasno prijedpodne na predjelu Basina kod Vrboske pedesetogodišnjak je zadobio teške tjelesne ozljede kad je, paleći korov, pokušao spriječiti nekontrolirano širenje plamena. Ozlijeđeni muškarac je hospitaliziran, a požar su pogasili vatrogasci iz Jelse. Opožareno je dva hektara niskog raslinja i borove šume. Vatrogascima su asistirala dva Canadaira.

U dvorištu gorjeli gliser i automobil

U večernjim satima 13. listopada u dvorištu obiteljske kuće u Jadranovu dva djelatnika rezala su metalnu konstrukciju nadstrešnice. Radove su završili i otišli, a iskre su izazvale žarenje na gorivim dijelovima glisera. Žar se razbuktao tijekom noći, a vatra proširila na parkirani automobil. Požar su pogasili crikvenički vatrogasci, a vlasnik je oštećen za 200 tisuća kuna.

Požar u trafostanici

U sitnim satima 14. listopada u trafostanici na području Obrovca

zbog tehničkog kvara nastao je požar koji su pogasili zadarski vatrogasci. Materijalna šteta procijenjena je na 250 tisuća kuna.

Žena preminula od zadobivenih ozljeda

Na Gornjem Polju kod Srijedske 15. listopada u popodnevnim satima sedamdesetosmogodišnja žena spaljivala je korov. U jednom trenutku vatra joj je zahvatila odjeću. Požar je pogasila tridesetčetverogodišnja prolaznica. Žena je s teških opeklinama prevezena u zagrebačku Traumatološku bolnicu gdje je tri dana kasnije od zadobivenih ozljeda preminula.

Požar u pečenjari

Na metkovskoj tržnici 17. listopada u večernjim satima nastao je požar u pe-

čenjari, a vatra se proširila na obližnje skladište drvene ambalaže. Daljnje širenje spriječili su vatrogasci iz Metkovića, a vlasnici objekata oštećeni su za ukupno 300 tisuća kuna.

Smrt četrnaestogodišnjaka

U požaru šupe u karlovačkom naselju Gaza 18. listopada u večernjim satima

smrtno je stradao četrnaestogodišnjak. Požar su pogasili karlovački vatrogasci. Uzrok požara je najvjerojatnija uporaba otvorenog plamena u dijelu šupe u kojoj su bili pohranjeni spremnik benzina i motorna pila.

Samoupala izazvala požar

Bakterijsko djelovanje na vlažni tekstilni otpad uz oslobađanje toplin tipično je za proces samoupale. Tim procesom izazvan je požar u jutarnjim satima 19. listopada u varaždinskom pogonu za obradu otpadnih tvari. Požar su pogasili vatrogasci iz Varaždina, Gojanca, Gornjih Kučana, Biškupeca i Jalkovca. Materijalna šteta procijenjena je na tri i pol milijuna kuna.

U eksploziji teško ozlijeđena žena

U ranim jutarnjim satima 21. listopada u središtu Zagreba iskra s plinske peći izazvala je eksploziju. Eksplozivna smjesa nastala je istjecanjem plina iz gumenog crijeva, a u eksploziji tridesetosmogodišnja žena zadobila je po život opasne ozljede. Vatrogasci nisu intervenirali.

U požaru teško oštećena plovila

U sitnim satima 21. listopada u uvali Mandrač na otoku Susku kratki spoj na akumulatoru izazvao je požar glisera na vezu. Do dolaska vatrogasaca sa Suska i Lošinja vatra je zahvatila sedam susjednih plovila. Vlasnici plovila oštećeni su za ukupno pola milijuna kuna.

U Draganiću gorjelo skladište

Neodržavanje dimovodnih cijevi samo je jedan od uzroka velikog požara koji se dogodio u skladištu pogona metalne galanterije u Lugu kod Draganića 21. listopada u popodnevnim satima. Djelovanjem

toplina iz kalioničke peći zapalio se talog u dimnjaku, a potom i kartonska ambalaža u potkrovlju skladišta. Požar su pogasili vatrogasci iz Karlovca, Mrzljaka i Draganića. Materijalna šteta iznosi 130 tisuća kuna.

Atentat u središtu Zagreba

Na parkiralištu u središtu Zagreba 23. listopada u večernjim satima grupa kriminalaca provela je u djelo planirani atentat na novinara i suvlasnika tjednika »Nacional« Ivu Pukanića i njegovog dugogodišnjeg suradnika Niku Franića. Kako se pretpostavlja, eksplozivnu napravu montiranu na moped aktivirali su daljinskim upravljačem. U eksploziji su oba muškarca smrtno stradala, a izazvan je i požar na osobnom automobilu. Nastali požar pogasili su brzom intervencijom zagrebački vatrogasci. Policija je intenzivirala istragu za počiniteljima i nalogodavcima nedjela.

U Osijeku izgorio trgovački centar

U večernjim satima 25. listopada u Osijeku, kvar na električnoj instalaciji svjetiljke montirane u ormar izazvao je požar koji je do dolaska osječkih vatrogasaca zahvatio veći dio prodajnog asortimana. Materijalna šteta je procijenjena na sedam milijuna kuna, a osječkim kolegama u pomoć su pristigli kolege iz Valpova, Dalja, Čepina i Bijelog Brda.

Žena smrtno stradala, muž samo lakše ozlijeđen

Supružnici, stari sedamdesetak godina, spaljivali su 29. listopada u poslijepodnevnim satima kukuruzovinu na polju kod Bukovačkog Antunovca. Žena je, vjerojatno omamljena dimom, pala

u plamen, a smrt je nastupila trenutno. Muž je, u pokušaju da pomogne ženi, zadobio lakše tjelesne ozljede. Požar su pogasili slatinski vatrogasci.

Vatra zahvatila četiri plovila

U sitnim satima 30. listopada nastao je požar glisera na vezu u marini u Baškoj Vodi. Plamen se proširio na tri susjedna plovila, a daljnje širenje spriječili su vatrogasci iz Makarske i Baške Vode. Ukupna materijalna šteta procjenjuje se na 140 tisuća kuna, a uzrok požara je kratki spoj na akumulatoru.

Požari raslinja

1. listopada

U poslijepodnevnom satima na zatonskom području nastao je požar koji su, uz pomoć dva protupožarna i jednog izviđačko-navalnog zrakoplova savladali vatrogasci iz Šibenika, Zatona, Vodica i Brodarice.

3. listopada

Na minski sumnjivom terenu između Kašića i Islama Grčkog u popodnevnom satima izgorjelo je devet hektara niskog raslinja. Pogasili su ga, uz dva Canadaira, zadarski vatrogasci.

7. listopada

Tridesetak hektara niskog raslinja i hrastove šume izgorjelo je tijekom poslijepodneva kod Islama Grčkog. Požar su pogasili zadarski vatrogasci uz asistenciju dva protupožarna i jednog izviđačko-navalnog zrakoplova.

9. listopada

Kod mjesta Rastovac na trogirskom području izgorjelo je u popodnevnom satima šest hektara niskog raslinja i makije. Gasili su ga, uz potporu jednog Canadaira vatrogasci iz Marine, Trogira i Slatine.

U večernjim satima šibenski, zatonski i grebašički vatrogasci intervenirali su kod mjesta Braice na požaru koji je zahvatio

petnaestak hektara grabove i hrastove šume.

10. listopada

U popodnevnom satima nastao je požar kod mjesta Gaćezele na predjelu Darlinsko polje. Požar je zahvatio dvadesetak hektara niskog raslinja, borove šume i maslinika, a gasili su ga vatrogasci iz Šibenika, Vodica, Tisnog, Pirovca i Zatona te tri izviđačko-navalna i jedan protupožarni zrakoplov.

11. listopada

Dvanaestak hektara niskog raslinja i maslinika izgorjelo je u požaru koji je nastao kod Sikova na raštanskom području. Uz jedan Air-tractor požar su pogasili biogradski vatrogasci.

Kod Smokovića izgorjelo je u popodnevnom satima tridesetak hektara niskog

raslinja i trave. Požar su gasili zadarski vatrogasci uz pomoć dva izviđačko-navalna zrakoplova.

Drniški vatrogasci savladali su u večernjim satima požar koji je nastao u kasnim popodnevnom satima na Promini kod mjesta Mratovo. Opožareno je dvanaest hektara niskog raslinja te grabove i smrekove šume.

12. listopada

U poslijepodnevnom satima kod Dračevca nastao je požar koji su savladali zadarski vatrogasci. Opožareno je desetak hektara niskog raslinja.

Kod Smokovića izgorjelo je u popodnevnom satima petnaest hektara niskog raslinja na minski sumnjivom terenu. Zadarskim vatrogascima asistirala su dva Canadaira.

Vatrogasci iz Segeta, Vranjica, Trogira, Marine, Slatine i Kaštel Gomilice uz sudjelovanje dva protupožarna i jedan izviđačko-navalni zrakoplov gasili su u popodnevnom satima požar na Čiovu kod Okruga Donjeg. Opožareno je tri hektara guste borove šume.

U večernjim satima kod mjesta Štikovo na teško pristupačnom području nastao je požar koji je savladan nakon tri-desetak sati gašenja. Opožareno je 150 ha niskog raslinja i makije, a gasili su ga drniški vatrogasci uz asistenciju dva protupožarna i jednog izviđačko-navalnog zrakoplova.

14. listopada

U pograničnom području s Bosnom i Hercegovinom u jutarnjim satima kod mjesta Doljani nastao je požar u kojem je do popodnevni sati izgorjelo dvadesetak hektara niskog raslinja. Požar su gasili čapljinski vatrogasci, uz pomoć protupožarnog zrakoplova i kolega iz Metkovića.

Desetak hektara niskog raslinja i borove šume izgorjelo je tijekom poslijepodneva na skradinskom području. Uz dva

protupožarna i jednog izviđačko-navalnog zrakoplova, požar su savladali šibenski, skradinski i dubravički vatrogasci.

16. listopada

Kod Kašića zadarski vatrogasci i dva Canadaira gasili su tijekom popodneva požar koji je zahvatio osam hektara niskog raslinja na djelomice miniranom terenu.

20. listopada

U popodnevnom satima na području Poličnika, na minski sumnjivom terenu izgorjelo je sedamnaest hektara niskog raslinja. Uz jedan Air-tractor požar su pogasili zadarski vatrogasci.

21. listopada

Na području Bribirskih Mostina u rano poslijepodne nastao je požar u kojem je izgorjelo dvadesetak hektara makije i niskog raslinja. Požar su do večernjih sati savladali vatrogasci iz Šibenika, Knina, Dubrave, Skradina, Vodica, Sv. Jurja i Kistanja te dva protupožarna i jedan izviđačko-navalni zrakoplov.

Dvanaest hektara trave i šume opožareno je u popodnevnom satima kod mjesta Podlukovnik. Gasili su ga šibenski i vodički vatrogasci te dva Canadaira.

23. listopada

Na području Sunkovaca u poslijepodnevnom satima drniški vatrogasci intervenirali su na požaru koji je opožario šest hektara niskog raslinja.

24. listopada

Šibenski i skradinski vatrogasci gasili su tijekom poslijepodneva požar na području Bribira. Izgorjelo je osamnaest hektara niskog raslinja.

U isto vrijeme na području Konjevtrata opožareno je dvadesetak hektara niskog raslinja. Uz drniške vatrogasce požar su

gasili šibenski vatrogasci. U oba požara asistirao je jedan Canadair.

25. listopada

U popodnevnom satima na području Splitsko-dalmatinske županije nastalo je više požara od kojih izdvajamo sljedeće:

U uvali Ljubljeva kod Marine izgorjelo je šest hektara niskog raslinja. Uz jedan Canadair požar su gasili vatrogasci iz Trogira, Marine, Segeta, Vranjica, Kaštela i Gomilice.

Na Mravinskom polju kod Žrnovnice intervenirali su vatrogasci iz Splita, Žrnovnice, Solina, Vranjica, Klisa, Podstrane i Mladosti te jedan protupožarni i dva izviđačko-navalna zrakoplova i dva helikoptera. Izgorjelo je osam hektara makije i borove šume.

Makija i borova šuma gorjela je i kod mjesta Čisla. Intervenorali su vatrogasci iz Gata, a opožareno je šest hektara niskog raslinja.

Dva Canadaira i zadarski vatrogasci gasili su u popodnevnom satima požar koji je između Smilčića i Kašića opožario osam hektara niskog raslinja na minski sumnjivom terenu.

26. listopada

Na području Promine u popodnevnom satima izgorjelo je petnaest hektara niskog raslinja i grabove šume. Gasili su ga vatrogasci iz Drniša.

27. listopada

U poslijepodnevnom satima kod mjesta Donji Marini na djelomice miniranom terenu opožareno je petnaest hektara trave i niskog raslinja. Uz dva protupožarna zrakoplova, gasili su ga drniški vatrogasci.

28. listopada

Kod mjesta Stupište na otoku Visu u prvim satima nastao je požar koji su brzo lokalizirali viški i komiški vatrogasci. Opožareno je pet hektara niskog raslinja.

Kninski vatrogasci gasili su u rano poslijepodne požar na području mjesta Kakanj. Izgorjelo je šest hektara niskog raslinja.

29. listopada

Na području Konjevrata u popodnevnim satima opožareno je dvanaest

hektara trave. Djelovali su jedan protupožarni i izviđačko-navalni zrakoplov, te šibenski vatrogasci.

30. listopada

U rano poslijepodne opožareno je šest hektara borove šume na području Krila Jesenice. Požar su gasili vatrogasci Dugog Rata, Omiša, Podstrane, Žrnovnice, Vranjica, Solina i Zadvarja, uz asistenciju dva Canadaira i dva helikoptera.

Đulijano Grum

Požari u dolini Neretve

Čini se da ovogodišnja požarna sezona nika-ko da se privede kraju. Nedostatak padalina na krajnjem jugu te pojačani vjetrovi, uz ljudski nemar i nepažnju, stvaraju idealne uvjete za nastanak požara otvorenog prostora.

Trenutno JVP Metković broji 245 intervencija ove godine, što je, u usporedbi s prošlom godinom, porast broja intervencija. No, po veličini požara, prošla će se požarna sezona teško nadmašiti. Stoga se valja osvrnuti na neke specifične požare dijela juga Hrvatske, koji se s prvom jesenskom burom ili jugom javljaju.

Naime, velike površine u dolini Neretve pokrivene su trskom ili ševarom ili, kako se

u žargonu naziva, blatom. Ta trska ili ševar prekriva na stotine hektara površine te predstavlja stanište mnogobrojnih ptica močvarica po kojima je delta Neretve poznata. Da bi se sačuvao taj prirodni biser u tijeku je i proglašenje donjeg

toka rijeke Neretve parkom prirode.

No, nažalost, postoje neodgovorni pojedinci koji svojim ponašanjem, tj. paljenjem trske i ševara, dovode u opasnost ljude i imovinu, te potpuno uništavaju staništa mnogih

terena, te bi vatrogasci propadali (što se znalo događati) do vrata u mulj i vodu. Kako se paljenje trske redovito obavlja po jakom vjetru, to bi i ulazak predstavljao veliku opasnost zbog visokih temperatura i nepreglednog terena.

Uz direktnu štetu nastalu od požara, značajno je napomenuti da se prilikom takvih požara razvijaju enormno velike koncentracije dima koje prekriju cijeli Grad Metković i šire, stvarajući probleme ljudima s dišnim bolestima, a i inače jako je neugodno tih dana biti stanovnikom doline Neretve. Kolika je emisija dima, govori i podatak da se JVP Metković redovito prilikom ovakvih požara trske dojavljuje o dimu, čak iz najudaljenijih mjesta poluotoka Pelješca odakle je on vidljiv.

Nadamo se da će se ustrojavanjem javne ustanove park prirode Donja Neretva stvari ipak pomaknuti nabolje te da bi se ustrojavanjem toga parka pojačala kontrola i nazočnost policije i rendžera, a samim time i spriječile ružne slike opožarene doline Neretve.

Na fotografijama su razvidni razmjeri, a dijelom i posljedice takvih požara, te sprječavanje prijenosa vatre preko prometnica.

Jure Pilj, dipl. ing.

ptica i drugih životinja. Ta paljenja su, nažalost, ustaljena i ponavljaju se redovito svake godine u jesensko i proljetno vrijeme, te je počiniteljima jako teško stati na kraj.

Samo gašenje tih vrsta požara i intervencija vatrogasne postrojbe svodi se na sprječavanje širenja vatrene fronte u šumu ili prema obiteljskim kućama kao i prema mnogobrojnim plastenicima koji se često nađu na putu vatrenoj stihiji. Ulazak i gašenje požara u ševaru nemogući su zbog močvarnog

Ne dirajte našu vatru!

Tijekom 12. i 13. listopada 2008. godine veliki požar harao je u predjelu Dračevo – Doljani u BiH, uz granicu s Republikom Hrvatskom. Kako taj požar nitko nije gasio dva dana, 14. listopada požar se približio pograničnom naselju Doljani (BiH), te zaprijetio kućama.

Kako se u Doljanima nalazi vodocrpilište kojim se Grad Metković opskrbljuje vodom, to je 14. listopada u 8.00 sati JVP Metković od Stožera za zaštitu i spašavanje dobio nalog da temeljem SOP-a, potpisanog između RH i BiH, izađe na teren i intervenira u zaštiti vitalnih objekata važnih za RH.

Odmah je putem VOS-a odrađena procedura i krenulo se na intervenciju. Dolaskom na lice mjesta u Doljane, 9 vatrogasaca JVP Metković s tri vozila zatiče vatrenu frontu dužine oko 800 m u gustoj borovoj šumi kako prijeti obiteljskim kućama kao i vodocrpilištu, a vatra je bila udaljena od objekata svega 200-tinjak metara.

Pristupilo se gašenju pomoću opreme za gašenje šumskih požara, s relejom i hal pumpama, te se uporedo s tim traži pomoć iz zraka jer je situacija bila ozbiljna.

Taj požar nije neobičan u odnosu na bilo koji drugi šumski požar i ne bi bio vrijedan spomena, osim kratke crtice, da se ne događa sljedeći, slobodno možemo reći, apsurd.

Naime, procedura dizanja kanadera prošla je besprijekorno i u rekordnom roku (za manje od jednog sata) kanader se pojavljuje na požarištu i započinje s radom. No, već nakon trećeg bacanja stiže obavijest iz VOS-a da se kanader mora povući u Čilipe zato što službeno Sarajevo ne dopušta daljnje gašenje, uz obrazloženje da njihove snage drže požar pod kontrolom te nije potrebna pomoć iz zraka.

Ostavši zapanjen takvom reakcijom vlasti BiH, obavještavam VOS da se na terenu osim nas nalaze samo četiri vatrogasca DVD-a Čapljina koji dio požara gase nprtnjačama, te da su ti vatrogasci stigli na požarište na naš poziv i da nema govora o tome da je požar pod nadzorom.

Vidjevši da se kanader ne vraća i da vatra prijeti njihovim domovima, revoltirani mještani Doljana svojim vozilima blokiraju međudržavnu cestu M-17 ultimativno tražeći od svojih vlasti da dopuste hrvatskim zračnim i kopnenim snagama nastavak gašenja požara koji prijeti njihovim kućama.

Cijela zavrzlama oko gašenja tog požara završena je nakon višesatnog čekanja, kad je napokon s BiH strane stigao poziv za pomoć iz zraka, koja je nakon toga i realizirana te je požar u večernjim satima stavljen pod nadzor gasitelja.

Hoće li itko sa BiH strane odgovarati za takvo neodgovorno ponašanje, te dovođenje u opasnost ljudi i imovine? Najvjerojatnije, neće. No, hoće li netko od naših vodećih vatrogasnih dužnosnika reagirati i jasno reći BiH strani da ne može

obmanjivati izjavama poput one da su sve raspoložive snage na terenu, a konkretni požar ne gasi se dva dana, nego tek treći dan uz višestruko inzistiranje, dolaze četiri vatrogasca na teren gasiti požar od 40 ha?

Ili ćemo jednostavno (što preostaje kao zaista jedina solucija) ignorirati sve što se događa s druge strane i čekati na granici pa onda reagirati (mada je to lani »koštalo«
Dubrovnik!)?

Uglavnom, toliko o SOP-u.

Jure Pilj, dipl. ing.

Požar u Šepurinama

Lokacija

Grad Nin smješten je na zapadnom dijelu Zadarske županije, a od Zadra je udaljen 20 km. Na prostoru površine 54 četvornih metara u Ninu i okolnih 6 mjesta živi 2150 stanovnika.

Mjesto Zaton smješteno je oko 3 km južno od grada Nina. U Zatonu su smješteni veliki auto-kamp u kojem tijekom turističke sezone boravi oko 8000 gostiju, te vojni objekt Šepurine, koji je bio najveća raketna baza na Jadranu u bivšoj državi. S južne strane Zatonu nalazi se benzinska postaja, te mjesto Kožino, a sa zapadne mjesto Petrčane, oba veliki turistički centri.

Kompletan prostor oko Zatonu i spomenutih okolnih mjesta obrastao je visokom i gustom borovom šumom s visokim indeksom opasnosti od požara.

Dojava i tijek akcije

Dana 16. rujna, u 21,33 sati, Županijski vatrogasni operativni centar (93), zaprima dojavu o požaru raslinja s južne strane Zatonu. Bio je to 18. požar otvorenog prostora u tom danu. Četiri vozila s 12 djelatnika JVP Zadar bili su aktivni na požaru na Bokanjcu, dok su sa 6 vozila 17-orica djelatnika JVP Zadar djelovali na požaru hrastove šume u Žeravi, u čije je gašenje s 4 vozila i 20 gasitelja bio uključen i DVD Pljusak iz Nina.

Požari su izbili noću, te zračne snage nisu mogle pomoći u gašenju, a situaciju je dodatno otežavao i jak istočni vjetar.

Odmah po dojavi dežurni operater alarmirao je vatrogasce DVD Krapina koji su bili na dislokaciji u Zatonu i koji su po dolasku na teren utvrdili da im vjetar nosi požar u borovu šumu, a kako nema puta, nisu mogli djelovati po čelu požara, te su zatražili pomoć.

U 21,55 sati alarmiran je i DVD Privlaka, čiji članovi s malim vozilom dolaze na požar, te javljaju kako je požar zahvatio

borovu šumu i ne mogu ništa napraviti bez pomoći iz Zadra.

U 22,10 sati s požara u Žeravi preusmjerena su 3 vozila JVP Zadar, te oko 22,30 preostala 3 vozila.

Županijski vatrogasni zapovjednik Željko Šoša obaviješten je u 22,35 sati, te je na teren poslao zapovjednika smjene postrojbe i podigao 12 djelatnika DIP Zadar sa 4 vozila, a i sam je izašao na teren.

Županijski zapovjednik na mjesto požara stigao je u 22,50 sati, te je rasporedio snage. U borovoj šumi napravljene su prosjeke 900x700 m, a požar je zahvatio 4 polja i nošen istočnim vjetrom krenuo u smjeru Petrčana.

Od prve zapadne prosjeke bio je udaljen oko 500 m, a zbog gustoće borove šume i mraka bilo je nemoguće krenuti u napad na vatru s čela, te su se vatrogasci jedinom uzdužnom prosjekom vozilima probijali u srce požara.

Izvidjevši situaciju, te zaključivši da je vjetar lagano oslabio, županijski je zapovjednik dao znak da se vatru, na njenom frontalnom dijelu napadne sa stražnje strane (po izgorenom), koliko se mogu probiti terenska vozila, a ostalo sa »C« i »D« prugom.

S poprečnog puta raspoređena su 2 vozila JVP Zadar i 2 vozila DIP Zadar, te su oni tijekom narednih pola sata uspjeli lokalizirati čelo požara.

S obzirom da se tu križala prosjeka, imali su stalni dovod vode s dvije auto-

cisterne iz JVP Zadar, koje su se punile u Petrčanama, te stalno nadopunjavale vozila na terenu.

Nakon što je čelo požara stavljeno pod kontrolu, DIP Zadar s jednim je vozilom pružio prugu od oko 400 m i »D« cijev te na taj način kontrolirao južnu stranu požarišta gdje su u pomoć stigli i vatrogasci DVD-a Privlaka koji su se s malim terencem uspjeli probiti do njih.

Zapovjednik Šoša je zapovjedio da sva vozila dobro natapaju rubne dijelove zbog iskrenja, te otišao na sjeverni dio požara, gdje su još preostala 2 vozila JVP Zadar i DVD Krapina te ih rasporedio na način da kroz izgoreno, s oko 200 m

pruge, napadaju rubove požara koji po bočnoj strani nije imao veliku snagu, te je požar oko 24 sata stavljen pod kontrolu.

Povlačenje vozila započelo je oko 2 sata ujutro 17. rujna, i trajalo do 6,30 sati. Na dežurstvu je, zbog iskrenja žeravica koje je vjetar raspirivao iz središnjeg dijela požara, ostalo jedno vozilo JVP Zadar sve do 14,00 sati.

Zahvaljujući dobrom koordinaciji

svih pripadnika JVP Zadar, DIP-a Zadar, te dobrovoljnih vatrogasnih društava, požar je zaustavljen i izbjegnuta je katastrofa koja je prijetila Zatonu i Petrčanama. U požaru je izgorjelo oko 50 ha borove šume.

U akciju gašenja bilo je uključeno 38 gasitelja, 3 zapovjedna vozila, 4 autocisterne, 2 kombi vozila, te 6 terenskih vozila, od kojih jedno malo.

Vatrogasna zajednica Zadarske županije, na čelu sa županijskim vatrogasnim zapovjednikom, Željkom Šošom i ovim putem zahvaljuje svim gasiteljima na terenu, te predsjedniku Vatrogasne zajednice Krapinsko-zagorske županije Ivanu Glasu, koji je tog dana bio u obilasku svoje dislokacije i bio nazočan čitavom tijeku akcije.

Maja Kačanić

Stav vatrogasaca prema psihološkoj pomoći

(rezultati istraživanja)

Poznato je da poslovi žurnih službi (vatrogasci, policija, hitna medicinska pomoć i sl.) spadaju u najstresnija zanimanja. Priroda posla je takva da uključuje niz nepovoljnih elemenata kao što su: rad u nepovoljnim klimatskim uvjetima, smjenski rad, različite vrste opasnosti, nepredvidivost intervencije po vremenu, mjestu, vrsti i intenzitetu događaja, kontakt s teško ozlijeđenima/mrtvima i sl.

Svaki nabrojani element za sebe, a osobito njihove kombinacije predstavljaju izuzetno velike psihofizičke zahtjeve koji se postavljaju pred djelatnike žurnih službi općenito, pa tako i vatrogasce.

Okolnosti u kojima vatrogasci rade, često dovode do stanja intenzivnog stresa i situacija koja karakteriziramo kao traumatski događaj. Većina vatrogasaca uspješno prevladava takve situacije uz dobro razvijene strategije suočavanja sa stresom, podrškom obitelji, prijatelja, kolega vatrogasaca, zapovjednika i postrojbe u cjelini. Međutim, postoji i određeni broj vatrogasaca koji prožive izuzetno teške događaje i kojima je potrebna stručna pomoć u prevladavanju psiholoških kriznih stanja.

U lipnju 2007. godine provedeno je istraživanje u više javnih vatrogasnih

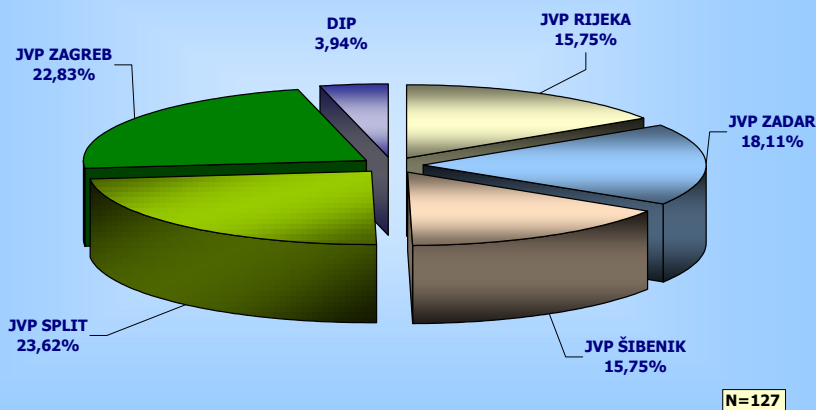
postrojbi (Split, Šibenik, Zadar, Rijeka i Zagreb) kojim je obuhvaćeno 127 profesionalnih vatrogasaca, djelatnika javnih vatrogasnih postrojbi i nekoliko pripadnika državnih intervencijskih postrojbi (DIP-a). Ispitivanje je provedeno u samim vatrogasnim postrojbama, anonimno, putem upitnika priređenog posebno za tu svrhu ispitivanja. Svrha ispitivanja je bila utvrditi određene psihološke aspekte posla

vatrogasaca u javnim vatrogasnim postrojbama.

Rezultati istraživanja

Na slici 1 prikazana je struktura uzorka s obzirom na pripadnost pojedinoj vatrogasnoj postrojbi. U najvećoj mjeri bili su zastupljeni profesionalni vatrogasci iz JVP Split (23,62%) i JVP Zagreb (22,83%), a u najmanjoj mjeri pripadnici DIP-a (3,94%).

STRUKTURA ISPITANIH PREMA PRIPADNOSTI POSTROJBI

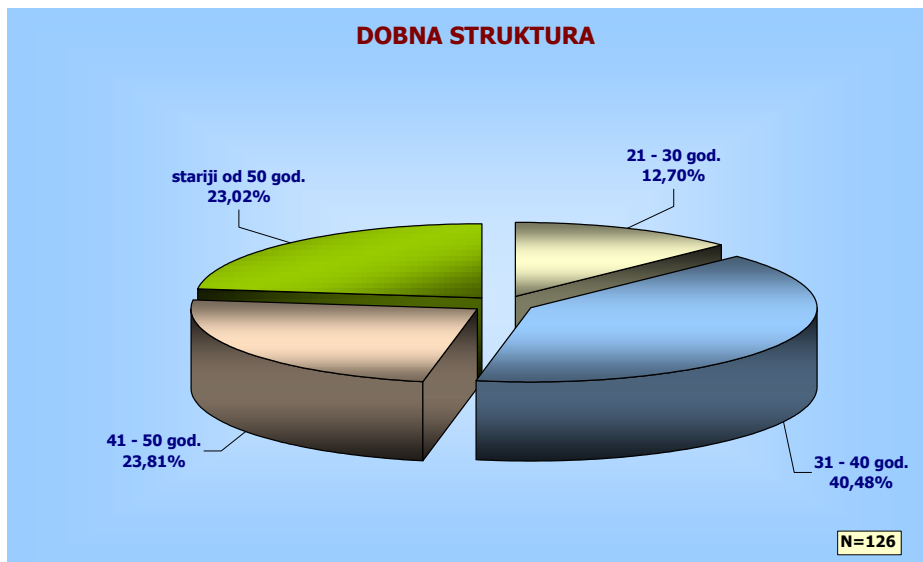
Slika 1: Struktura uzorka prema pripadnosti pojedinoj postrojbi

Najveći broj sudionika ispitivanja bilo je u dobi između 30 i 40 godina (40,48%), a najmanji broj sudionika u dobi do 30 godina (12,70%), kao što je prikazano na slici 2.

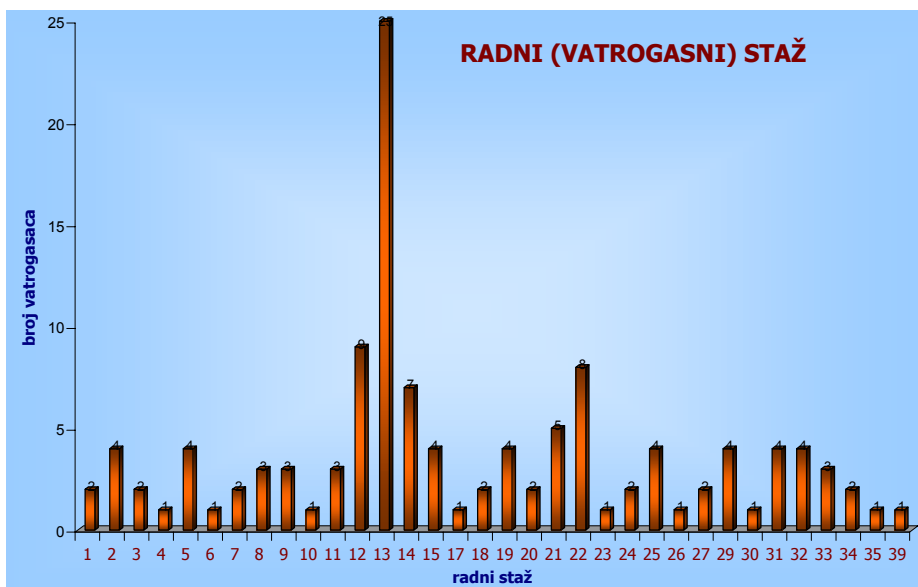
Prosječan radni staž iznosi 17 godina (M = 16,95; SD = 8,93). U istraživanju, dužina radnog staža bila je u rasponu od 1 do 39 godina, a najviše je bilo vatrogasaca sa 13 godina radnog staža (slika 3).

Temeljem rezultata istraživanja (slika 4), 71% ispitanih vatrogasaca nakon »težih« intervencija (intervencija u kojoj ima teško ozlijeđenih i/ili mrtvih), smatra da bi nakon takvih događaja bilo korisno obaviti razgovor s psihologom.

Takav stav govori u prilog tome da je osvijestena činjenica da pojedine intervencije s kojima se vatrogasci susre-

Slika 2: Dobna struktura uzorka

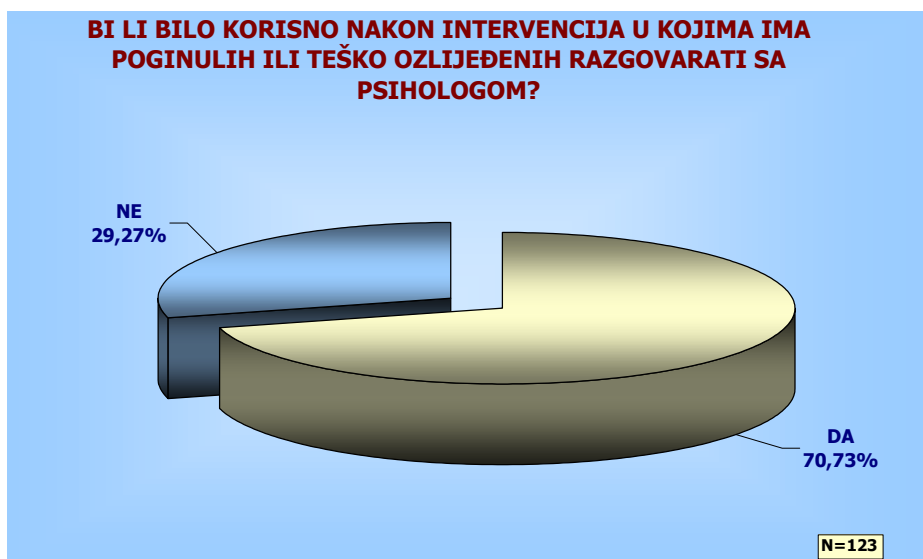
Slika 3: Dužina radnog staža u vatrogastvu

ću, predstavljaju psihički teške situacije koje ostavljaju kratkotrajne posljedice, a kod određenog broja vatrogasaca mogu ostaviti i dugotrajnije psihičke posljedice u obliku PTSP-a. U prilog težine posla vatrogasaca govori i podatak da je oko 90% vatrogasaca uključenih u istraživanje, više puta u svom profesionalnom radu imalo kontakt s teško ozlijeđenima ili mrtvima. Takve situacije su izuzetno stresne situacije, osobito ako se radi o djeci ili osobama koje vatrogasac poznaje, situacijama u kojima ima teško ozlijeđenih, unakaženih tijela, dijelova tijela odvojenih od trupa, teško opečenih i sl.

Mora se biti svjestan i činjenice da postoji još uvijek jaka predrasuda prema odlasku psihologu i traženju psihološke

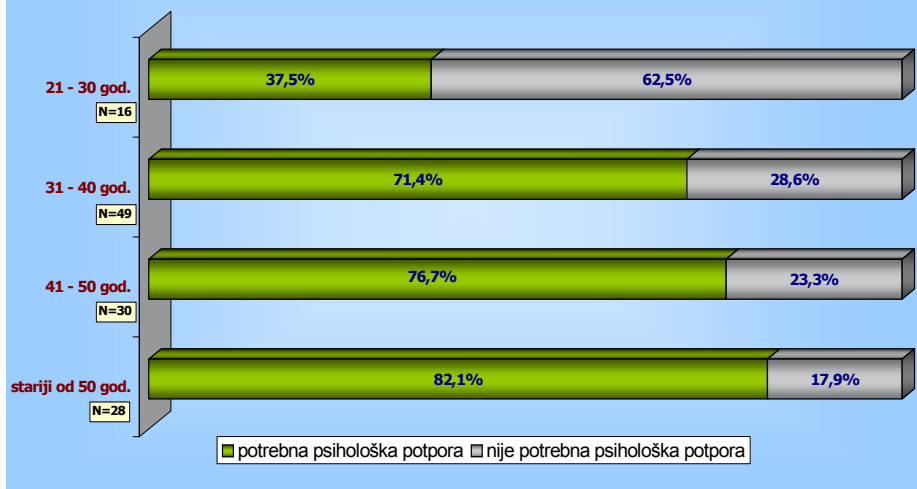
pomoći. Okolina još uvijek ima stav da je onaj tko traži psihološku pomoć »lud«, što je apsolutno pogrešan stav. Ilustracije radi, u razvijenim zemljama smatra se prestižnim imati svoga psihologa i redovito odlaziti na određenu vrstu psihologijskog savjetovanja u pogledu određenih životnih poteškoća ili situacija donošenja važnih životnih odluka.

Na slici 5 prikazana je usporedba dobi i percepcije potrebe za psihološkom pomoći. Na slici se jasno vidi da s porastom dobi, a time i dužinom radnog staža, raste svjesnost o potrebi za psihološkom potporom nakon teških intervencija. Čak više od 80% vatrogasaca starijih od 50 godina (istovremeno i s najdužim radnim stažom u vatrogastvu) smatra da bi bilo potrebno razgovarati s psihologom nakon »teških« intervencija, kao i

Slika 4: Stav vatrogasaca prema psihološkoj pomoći

USPOREDBA DOBI I PERCEPCIJE POTREBE ZA PSIHOLOŠKOM POTPOROM NAKON "TEŠKIH" INTERVENCIJA

Slika 5: Stav prema psihološkoj pomoći s obzirom na dob vatrogasaca

nešto manje od 40% mlađih vatrogasaca u dobi do 30 godina.

Ispitan je i stav vatrogasaca prema utjecaju posla na tjelesno i/ili psihičko zdravlje. Samo 8% vatrogasaca smatra da posao nema nikakav utjecaj na njihovo zdravlje. Gotovo 63% vatrogasaca izjavljuje da posao podjednako utječe i na psihičko i na tjelesno zdravlje, a dodatnih 22% smatra da više utječe na psihičko nego na tjelesno zdravlje (slika 6).

Zaključno

Rezultati istraživanja nedvojbeno pokazuju da pripadnici javnih vatrogasnih postrojbi izražavaju potrebu za psihološkom pomoći nakon »težih« intervencija. Tu potrebu u većoj mjeri izražavaju vatrogasci s dužim radnim stažom i iskustvom. Prevladava mišljenje da posao vatrogasaca u velikoj mjeri utječe na

zdravlje, pri čemu nešto više na psihičko nego na tjelesno zdravlje.

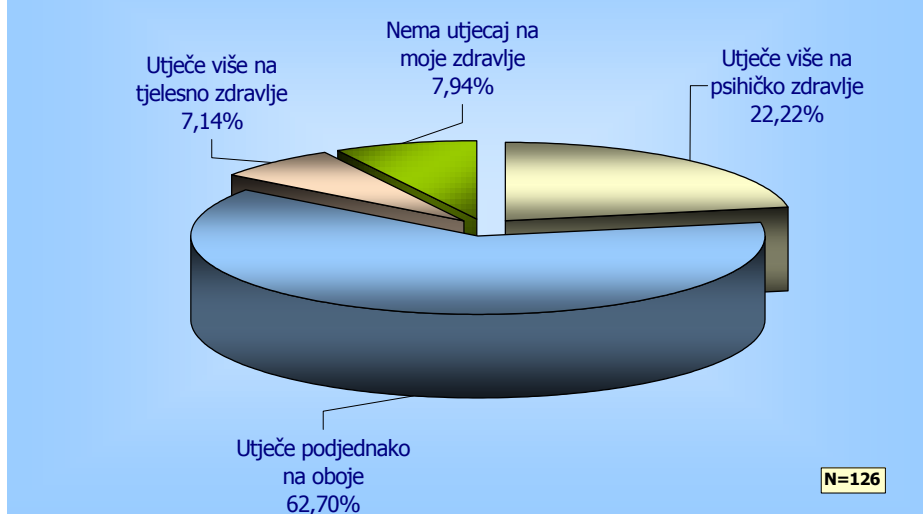
Vatrogasci, nemojte oklijevati potražiti pomoć psihologa ako osjetite da vam

koje mogu imati pripadnici vaših postrojbi i ohrabrite one koji pokazuju potrebu za stručnom psihološkom pomoći. Potrebno je imati na umu da vatrogasac koji je pod izuzetno jakim stresom ili je razvio određene psihičke poteškoće, može ugroziti sebe na intervenciji, ali i rad postrojbe u cijelosti. Gajite duh zajedništva i međusobnog povjerenja u postrojbi jer time smanjujete stres i ubrzavate oporavak vatrogasaca nakon teških intervencija. Potičite zdrave životne navike i spriječite negativne načine suočavanja sa stresom kao što su pretjerana konzumacija cigareta, alkohola ili droga.

Trenutno u Republici Hrvatskoj u sastavu vatrogastva ne djeluje niti jedan psiholog, niti postoji organiziran sustav pružanja psihološke pomoći.

U budućnosti bi sustavno trebalo izgraditi mrežu stručnjaka psihologa koji bi surađivali s vatrogasnim postrojbama u području organizacijske psihologije, prevencije i ublažavanja simptoma stresa, a osobito u psihičkim kriznim situa-

SMATRATE LI DA POSAO UTJEČE NA VAŠE TJELESNO I/ILI PSIHIČKO ZDRAVLJE

Slika 6: Utjecaj posla vatrogasca na tjelesno i/ili psihičko zdravlje

je ona potrebna. Odlazak psihologu nikako ne znači da ste psihički bolesnik niti da ćete biti manje »macho« muškarac. To samo znači da se odgovorno odnosite prema svom psihičkom zdravlju, što se izravno odražava na dobrobit Vas osobno, Vaše obitelji i Vaše postrojbe. Pravovremeno obraćanje stručnjaku za psihičko zdravlje, može spriječiti razvoj težih psihičkih posljedica ili PTSP-a (Posttraumatski stresni poremećaj).

Zapovjednici, naučite prepoznati znakove koji ukazuju na psihičke poteškoće

cijama, kako bi spriječili razvoj težih psihičkih poteškoća i općenito unaprijedili kvalitetu života vatrogasaca.

Zoran Šimić, psiholog
zoran.simic@duzs.hr

Autori istraživanja Neven Szabo i Zoran Šimić zahvaljuju svim vatrogascima, pripadnicima DIP-a, zapovjednicima i postrojbama JVP Zagreb, JVP Split, JVP Zadar, JVP Šibenik i JVP Rijeka, koji su sudjelovali u istraživanju.

Što ima prednost: pravilnik ili norma za osobnu zaštitnu opremu (OZO)?

Aleksandar Regent¹

Veleučilište u Rijeci, Rijeka, Hrvatska,
Aleksandar.Regent@veleri.hr

Sažetak: Hrvatska je svoj pravni sustav uskladila s europskim direktivama za zaštitu na radu i za OZO. Ovi propisi traže da poslodavac izbor OZO temelji na procjeni rizika. Harmonizirane EN pretpostavljaju usklađenost s bitnim zahtjevima za zdravlje i sigurnost radnika na radnom mjestu. Na nekoliko primjera za OZO vatrogasaca dokazuje se hipoteza da harmonizirane EN imaju veći utjecaj na izbor opreme nego rezultat procjene rizika i propisi o OZO.

Ključne riječi: Propisi o OZO, harmonizirane EN, procjena rizika, utjecaj na izbor OZO, prednost EN.

1. Uvod

Objavlivanjem *Zakona o zaštiti na radu* [1], *Pravilnika o uporabi osobnih zaštitnih sredstava* [2] i *Pravilnika o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme*²[3], Republika Hrvatska napravila je značajan korak prema usvajanju legislative kompatibilne s europskom. Ovim su propisima u hrvatski pravni sustav transponirane istim red-

sljedom europske direktive 391/89/EEC [4], 656/89/EEC [5] (tzv. *Korisnička direktiva*) i 686/89/EEC [6] (tzv. *Proizvodna direktiva*) kao jedan od nužnih koraka za pristup neke zemlje u EU. Iako se na neke detalje spomenutih hrvatskih propisa mogu staviti značajne primjedbe, može se ipak konstatirati da se u suštinskom smislu hrvatski propisi iz područja zaštite na radu (dalje: ZNR) sada podudaraju s odgovarajućim propisima EU. Nadalje, u okviru Hrvatskog zavoda za norme HZN, nadležni je tehnički odbor HZN/TO 94, *Osobna zaštitna oprema*³, obavio drugi paralelan korak nužan za pristup naše zemlje u EU: prihvatio je dobar dio europskih normi EN iz toga područja kao hrvatske norme HRN. Time je Hrvatska došla u poziciju da su joj propisi, kao obvezni dokumenti, i norme, kao neobvezni tehnički dokumenti, koji služe i kao potpora propisima, postali suštinski

jednaki europskima. U radu se razmatra bitno pitanje, koje na prvi pogled izgleda besmisleno, a koje se jednako odnosi na primjenu propisa i normi u Hrvatskoj i u EU: što je prvo, što ima prednost u ZNR-u, zakon i pravilnici ili norme. Razmatranje ovog osnovnog pitanja u ZNR-u demonstrirano je na nekoliko primjera primjene OZO za vatrogasce.

2. Procjena rizika i izbor odgovarajuće OZO

Zakon o zaštiti na radu [1] daje jasne upute u vezi s izborom i ostalim aspektima OZO:

– U čl. 4 definira poslodavca kao »svaku fizičku ili pravnu osobu koja zapošljava jednog ili više radnika, uključujući i javne službe«, dok u čl. 5 definira zaposlenika kao »osobu koja je u radnom odnosu kod poslodavca na temelju ugovora o radu, uključujući i javne službe (radnici), osobe

¹ Autor je predsjednik HZN/TO 21 *Protupožarna i vatrogasna oprema* i predsjednik HZN/TO 556 *Osobna zaštitna oprema*. Mišljenja i stavovi autora su njegovi osobni i ne moraju nužno biti identični mišljenju i stavovima institucije u kojoj je zaposlen.

² U daljnjem tekstu: OZO. U engleskom se jeziku izraz Personal Protective Equipment krati u PPE.

³ U cilju poboljšanja i intenziviranja rada na usvajanju novih normi, HRN/TO 94 nedavno je razdijeljen na 4 samostalna odbora i to: HZN/TO 159, *Ergonomija*, HZN/TO 556, *Osobna zaštitna oprema*, HZN/TO 557, *Zaštitna odjeća* i HZN/TO 558, *Zaštita dišnih putova*.

koje su na stručnom osposobljavanju (bez radnog odnosa, volonteri)« itd. To praktički znači da svatko tko nešto radi za nekoga ima status »zaposlenika«, dok onaj za kojeg se rad obavlja ima status »poslodavca«. Status zaposlenika po ovom zakonu nemaju jedino pripadnici oružanih snaga, redarstvene službe i kućne pomoćnice.

- U čl. 10, u okviru posebnih pravila ZNR-a, spominje da ona sadrže i »obvezu korištenja odgovarajuće OZO«. U čl. 17 navodi da je »poslodavac dužan procijeniti opasnosti i štetnosti koje se ne mogu otkloniti primjenom osnovnih pravila ZNR-a«, a u čl. 43 određuje poslodavcu obvezu da radnicima priskrbi odgovarajuću OZO, da je održava u trajno ispravnom stanju, a radnici su u obvezi da tu OZO pravilno koriste.

Pravilnik o uporabi OZO [2] precizira odredbe Zakona:

Poslodavac određuje OZO temeljem procjene rizika za zdravlje i sigurnost radnika, pridržavajući se temeljnih načela ZNR-a (čl. 5); OZO mora odgovarati stvarnim uvjetima rada (čl. 6); pritom treba u obzir uzeti »učestalost izlaganja rizicima, karakteristike radnog mjesta, vrijeme primjene itd.« Nadalje: poslodavac će poštovati načelo da je OZO namijenjena za osobnu uporabu radnika ili osigurati potrebne zdravstvene i higijenske uvjete korištenja (čl. 8); OZO će nabaviti i u ispravnom stanju održavati na svoj trošak (čl. 9); uz to će radnike upoznati s opasnostima od kojih ih ta OZO štiti, obučiti ih za pravilno korištenje OZO, dati im razumljive upute za korištenje i pobrinuti se da se OZO stvarno koristi (čl. 10).

Pravilnik o stavljanju na tržište OZO [3] uz ostalo precizira uvjete i osobine OZO koja se stavlja na tržište te daje bitne sigurnosne zahtjeve koje OZO mora zadovoljiti u cilju zaštite zdravlja i sigurnosti korisnika.

Ova tri propisa predstavljaju jednu zaokruženu cjelinu ili mrežu, iz koje se kao sukus može utvrditi da je svaki poslodavac dužan:

- Izraditi procjenu rizika za zdravlje i sigurnost radnika na radnom mjestu i na temelju toga odabrati odgovarajuću OZO koja će maksimalno štiti radnika, uzimajući pritom u obzir i potrebu za obavljanjem zadanog posla. Optimalna razina zaštite je ona koja ne sprječava učinkovitu uporabu OZO i normalno obavljanje aktivnosti.

- Nabaviti prikladnu OZO, dati je radnicima na korištenje, obučiti ih za njeno ispravno korištenje, upoznati ih s rizicima od kojih ta OZO (ne) štiti, održavati OZO u ispravnom i higijenski primjerenom stanju, pobrinuti se da se ona stvarno koristi, a sve to bez troška za radnika.

3. Norme za OZO

Norme za projektiranje, izradu, ispitivanje, pakiranje, održavanje i označavanje OZO u EU donose tehnički odbori European Committee for Standardisation (CEN). Posljednjih godina tehnički odbori HZN bez izmjena prihvaćaju EN kao HRN. Nadležni HZN/TO 94 *Osobna zaštitna oprema*, u čijem je sastavu do nedavne podjele djelovalo 8 pododborra (PO 1: *Zaštita glave*, PO 2: *Zaštita nogu*, PO 3: *Osobna oprema za zaštitu od pada*, PO 4: *Zaštita očiju*, PO 5: *Zaštita sluha*, PO 6: *Zaštitna odjeća*, PO 7: *Ergonomija*, PO 8: *Zaštita dišnih putova*) prihvatio je do sada (Interni izvještaj članovima HZN/TO 94, 24.4.2006.) ukupno 325 EN kao HRN, od čega veliku većinu u izvorniku na engleskom jeziku, bez prevođenja.

Teoretski gledano, u tehničkim odborima CEN/TC trebale bi ravnomjerno biti zastupljene sve strukture društva (dionici) koje sudjeluju u planiranju, razvoju i istraživanjima, projektiranju, proi-

zvodnji, ispitivanju, korištenju i nadzoru nad primjenom kako OZO, tako i ZNR-a općenito. Smatra se da bi po jednu trećinu članova tehničkog odbora trebali činiti: 1. proizvođači, 2. korisnici i 3. upravne (državne), znanstvene, ispitne i certifikacijske institucije skupa. U praksi je situacija u pravilu bitno drugačija. Proizvođači, kojima sadržaj normi čak i do najsitnijih detalja predstavlja životni interes, vrlo su dobro zastupljeni i imaju značajan utjecaj na sadržaj normi. Upravne, znanstvene i certifikacijske institucije također su dobro zastupljene, no detalji normi za njih ipak nemaju životni utjecaj. Korisnici, zbog kojih se OZO razvija, proizvodi, ispituje i održava, u pravilu su najslabije zastupljeni. Ako su pak zastupljeni u odboru, uobičajeno su u pitanju osobe koje OZO ne nose i ne koriste na »vlastitoj koži«. Npr. sastav CEN/TC 162/WG 2 – Protective clothing against heat and flame, tipično je: 45% proizvođači, 10% korisnici i 45% ostali⁴, od kojih je samo jedan vatrogasac⁵. Situacija u Hrvatskoj nije bitno različita. Od 30 članova bivšeg HZN/TO 94, 8 su bili predstavnici proizvođača (i trgovaca), 5 predstavnici korisnika (niti jedan iz vatrogastva), a čak

⁴ Osobna komunikacija s tajnikom, g. Ivan Rich, Bristol Uniforms

⁵ Podatak Dave Matthews, Convener ISO SC14WG2, predavanje 22.2.2005., Bristol

17 predstavnici državnih tijela, ispitnih laboratorija, fakulteta i sl. Ipak, ovakav neproporcionalni sastav tehničkog odbora u konkretnom slučaju nije posebno značajan, jer je HZN/TO 94 praktički isključivo prihvaćao europske norme koje je netko drugi (CEN) donio, bez utjecaja na njihov sadržaj.

4. Harmonizirane (usklađene) EN

Iako zapravo unutar CEN ne postoji jasna definicija termina »harmonizirana norma«, (Harmonized European Standard) može se reći da je to europska norma čije je glavno obilježje da ju je na temelju mandata koji, nakon obavljenih konzultacija s državama članicama EU, izdaje Europska komisija, izradila neka od europskih organizacija za normizaciju CEN, CENELEC ili ETSI. Sukladnost s takvim EN, čiji se popis objavljuje u službenom glasilu EU (Official Journal) i koje su prihvaćene kao nacionalne norme u državama članicama EU, pruža pretpostavku o sukladnosti (Presumption of conformity) proizvoda s odgovarajućim bitnim zahtjevima (Essential requirements) europskih direktiva novog pristupa (New Approach Directives) [7]. Iako je primjena svih EN, pa tako i onih harmoniziranih, dobrovoljna, njihova primjena značajno olakšava postupak ocjenjivanja sukladnosti i stavljanja nekog proizvoda na tržište, odnosno dokazivanja da je proizvod sukladan s bitnim zahtjevima koje taj proizvod mora ispuniti. U slučaju OZO, radi se o ispunjavanju bitnih zahtjeva za zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika. Jednom prihvaćene EN podložne su provjeri u praksi, pa je uobičajeno da se približno svakih 5 godina revidiraju u skladu s novim spoznajama.

U Europi se među korisnicima, a napose u Hrvatskoj, vrlo često europske norme smatraju »svetim pismom«. Posebno je to slučaj ako se radi o harmoniziranim normama. S druge strane, činjenica je da je sadržaj normi teško dostupan korisnicima. Evo nekoliko razloga:

- Norme pišu ljudi koji se smatraju ekspertima u dotičnom području.
- Normalna je pretpostavka prosječnog čitatelja da, ako je neku normu prihvatio cijeli odbor međunarodnih eksperata, ne može biti da nije dobra i uravnotežena.

- Velika većina normi dostupna je samo na stranom jeziku, najčešće engleskom.
- Norme su pisane tehničkim rječnikom, koji većina ne-tehničara ne razumije najbolje.
- Europske norme se u pravilu pozivaju na druge EN, posebno za određena laboratorijska ispitivanja. Npr. norma za vatrootpornu (VO) odjeću pozivat će se na normu za ispitivanje zapaljivosti, normu za ispitivanje prijelaza topline konvekcijom, normu za ispitivanje prijelaza topline zračenjem, normu za ispitivanje prekidne čvrstoće, normu za ispitivanje odbojnosti na vodu i/ili kemikalije itd.
- Norme nisu besplatne, već imaju određenu cijenu koja nije zanemariva.
- Za čitanje i studiranje normi treba imati mnogo vremena, a radno vrijeme je novac. Ako od prihvaćenih 325 HRN EN za OZO, korisnik, npr. vatro-

gasac, treba pročitati samo njih 20% i ako svaka od njih sadrži samo 15 stranica, dolazi se do specijaliziranog stručnog štiva od gotovo 1000 stranica na stranom jeziku!

Stoga je realna percepcija EN koju prosječni korisnik ima, sljedeća:

- Norme dobro, realistički i uravnoteženo opisuju zahtjeve koji je potrebno ispuniti da bi neki proizvod dobro obavio svoju funkciju u praksi.
- Norme ne moramo detaljno čitati i studirati jer su to učinili i proizvođač i certifikacijsko tijelo, a znak EN xxx i CE oznaka jamče da je to tako.
- Pridržavanjem europskih normi i korištenjem certificirane opreme postupili smo »lege artis«, pa nam na kraju, ako nešto pođe po zlu, nitko ne može ništa staviti na dušu.

Postavlja se pitanje je li to baš tako. Jesu li pisci normi uzeli u obzir sve bitne zahtjeve za neki proizvod i jesu li ih međusobno uravnotežili u smislu Direktive 89/686/EEC, ili su neke zahtjeve previše istaknuli, a druge zapostavili? Nadalje, jesu li metode ispitivanja tih zahtjeva reprezentativne za stvarne uvjete korištenja neke OZO? Jesu li »predimenzioniranjem« nekog od zahtjeva dali prednost ili čak ekskluzivnost nekom od proizvođača, time možda nepotrebno poskupili takvu opremu, a da pritom za korisnika nisu nastale nikakve signifikantne prednosti? Iz dugogodišnjeg iskustva autora s OZO za zaštitu od topline i vatre, odgovor na ta pitanja često bi imao negativan predznak.

Da bi se neka OZO ili općenito neki proizvod jasno opisao, potrebno je napisati njegovu tehničku specifikaciju koja sadrži (minimalne) zahtjeve za neka njegova bitna svojstva, metode ispitivanja parametara koji reprezentiraju te zahtjeve i kriterije ne/prolaznosti. Notorna je činjenica da ne postoji nešto što bi se moglo nazvati »apsolutno neutralnom specifikacijom«, specifikacijom koja je svim proizvođačima jednako pogodna ili nepogodna. Ono što članovi tehničkih odbora koji su predstavnici proizvođača žele svakako postići, je da konačna specifikacija proizvoda u normi bude njima što prikladnija, a konkurenciji što neprikladnija. Pritom će svatko od njih sva ona svojstva koja njegovom proizvodu odgovaraju pokušati prikazati kao izvorni interes korisnika. Ako ti predstavnici zastupaju proizvode

koji su međusobno komplementarni, tj. proizvode koji će i jedni i drugi ugraditi u konačni proizvod (OZO), logično je da će stvoriti više ili manje formalnu »alijansu« i nastojati sve ostale članove odbora, napose predstavnike koji nemaju neke posebne interese (certifikacijska tijela, instituti, javna uprava), uvjeriti da je sve to upravo u interesu korisnika. Nije sporno da je takav pristup legitiman. U modernom globaliziranom potrošačkom društvu potrebno je svaki proizvod, svaku uslugu, svaki postupak »prodati« na tržištu, to znači reklamirati, lobirati za njega itd. Kontrolni mehanizam trebali bi biti korisnici, koji će reći: ovo svojstvo želim imati i spreman sam za njega platiti cijenu ili ovo svojstvo ne želim imati ili smatram da nije značajno pa za njega ne želim dodatno plaćati.

Međutim, što se zbiva ako korisnik nije u prilici da uopće da svoj sud i svoju ocjenu? Što ako predstavnici korisnika nisu u stanju ocijeniti relativnu vrijednost nekog dodatnog svojstva (cost/benefit analiza), ili budu »izlobirani« od proizvođača? Što ako korisnik jest u stanju svojstvo ocijeniti, njegova ocjena je negativna, ali bude nadglasan od predstavnika proizvođača? Sve su to realne situacije koje utječu na sadržaj neke norme, norme koju, kada bude objavljena, praktički svi korisnici prihvaćaju kao relevantnu, neutralnu i potpuno prikladnu. Imaju li oni uopće mogućnost da postupe dru-

gačije, da odbiju koristiti neke zahtjeve određene norme, imaju li dovoljno znanja, sposobnosti, volje i vremena da postupe drugačije? Odgovor na ovo pitanje je jasno negativan.

5. Prijedlozi pravilnika o OZO za vatrogasce

Hrvatska vatrogasna zajednica (HVZ) i Udruga profesionalnih vatrogasaca Hrvatske (UPVH) nedavno su na svojim internetskim stranicama objavile prijedloge *Pravilnika o zaštitnoj i drugoj osobnoj opremi pripadnika vatrogasnih postrojbi* [9], odnosno *Pravilnika o osobnoj i zajedničkoj zaštitnoj opremi pripadnika vatrogasnih postrojbi* [10]. Izrada ovih prijedloga je svakako korak naprijed i nesporno

je bila uzrokovana nesnalaženjem vatrogasaca u novoj hrvatskoj i europskoj regulativi ZNR-a. S »terena«, naime, dolaze zahtjevi i pitanja, posebno izraženi nakon Kornatske tragedije, da se na neki način postave pravila struke, najbolje u vidu pravilnika koji će donijeti nadležni ministar, a kojim će se jasno i jednoznačno propisati koju i kakvu opremu vatrogasci moraju nositi na pojedinim intervencijama. Kada zapovjednici, kao predstavnici poslodavca, nabave takvu opremu i daju je na korištenje zaposlenicima, njihova je dužnost ispunjena i odgovornost za to da li je OZO prikladna i usklađena s rizicima praktički prestaje. Stvar je lijepo zamišljena, no postavila se pitanje da li je takav postupak sukladan zakonu [1] i važećim pravilnicima [2] i [3], za koje je već konstatirano da su uglavnom usklađeni s odgovarajućim europskim direktivama.

Na to je pitanje nažalost teško dati potvrdan odgovor. Važeći Zakon i prateći pravilnici nameću svakom poslodavcu obvezu da procijeni rizike s kojima se njegovi zaposlenici susreću na radnom mjestu i da temeljem toga, ako rizike nije u mogućnosti ukloniti prema redosljedu koji ti propisi i opća načela zaštite ZNR-a propisuju, zaposlenicima priskrbi prikladnu i odgovarajuću OZO. U vatrogasnom je poslu jasno da se rizici za zdravlje i sigurnost samo djelomično mogu ukloniti mjerama višeg prioriteta (u obzir uglavnom dolazi primjena što boljih i manje rizičnih operativnih postupaka) i da je sve preostale rizike moguće samo umanjiti uporabom OZO. Nadalje, »radno mjesto« vatrogasca vrlo je teško jasno opisati, jer situacija u praksi ima vjerojatno jednako toliko koliko i intervencija. Svaki put su prisutne drugačije okolnosti, drugačiji okoliš, drugačiji zadaci i s time povezani drugačiji rizici. To sve ipak ne amnestira poslodavca od obveze da napravi procjenu rizika, ili pak više procjena rizika, za više tipičnih situacija. Pri tome bi im svakako mogle pomoći upute koje će donijeti HVZ ili UPVH ili netko treći, ali očekivati da će se jednim pravilnikom moći »pokriti« sve moguće situacije i rizici koje vatrogasac susreće je iluzorno.

Uz to treba pripomenuti da u hrvatskom vatrogastvu postoje ideje da bi se na temelju Direktive [4] Article 2 (Scope) vatrogasce moglo isključiti iz primjene propisa o ZNR-u kao »pripadnike oružanih snaga, policiju i neke službe civilne

zaštite«. Međutim, takav pristup u odnosu na vatrogasce unatoč pokušajima nije prošao niti u jednoj zemlji članici EU, tako da je praktički isključeno da bi mogao biti prihvaćen u slučaju Hrvatske⁶.

Oba prijedloga pravilnika sadrže podosta grešaka i nejasnoća. Npr.:

- U oba se spominju »osobna zaštitna oprema« i »zajednička osobna zaštitna oprema«. Zakon [1] i važeći pravilnici, isto kao i odgovarajuće direktive, takvu distinkciju ne poznaju. OZO je ono što zaposlenik nosi na sebi ili drži radi zaštite od jedne ili više opasnosti, neovisno o tome da li će tu OZO koristiti i neki drugi zaposlenik. Spominjanje druge osobne opreme u istom pravilniku nepotrebno odvlači pažnju s OZO, jer npr. baterijska svjetiljka, pH-metar i slična oprema nemaju nikakvu vezu s OZO.
- U oba se inzistira da sva OZO koju vatrogasci nose na intervenciji bude treće skupine (III. kategorije). Kako onda zaštititi sluh vatrogasca (sva OZO je II. kategorije), ili vid od sunčevog zračenja ili tijelo čovjeka od neekstremnih atmosferskih utjecaja (OZO I. kategorije)? Nadalje, OZO za zaštitu od utapanja i ronilačke maske su I. kategorija, a odjeća visoke uočljivosti (II. kategorija), nužna za siguran rad na prometnicama, se ne spominje.
- U prijedlogu UPVH spominje se da »nije dozvoljena djelomična primjena normi niti bitnih zahtjeva propisa«, što je u koliziji s pravilnikom [3] ako OZO ima ispravan CE ili C znak i etiketu, kao dokaz da je prijavljeno tijelo takvu OZO ocijenilo sukladnom zahtjevima.
- U prijedlogu UPVH inzistira se na tome da svi materijali odjeće budu inherentno VO, što je u suprotnosti s osnovnom idejom EN da se specificiraju svojstva, a ne vrsta materijala.
- Oba prijedloga traže da boja odjeće bude tamnoplava. Ima li to smisla imajući u vidu da veliki broj vatrogasaca, posebno u SAD-u i zemljama EU, pa i u Hrvatskoj, već godinama koristi intervencijsku odjeću od žuto-smeđeg PBI/Kevlara, odnosno tkanina koje su uočljivije od tamnoplave? Za požare otvorenog prostora bilo bi dapače smisleno tražiti vrlo uočljivu boju (npr. narančastu, kakvu koriste u Italiji), jer dobra uočljivost smanjuje

⁶ Osobna komunikacija s JOIFF, g. Alec Feldman, 14.7.2008.

rizik pogađanja vodenom »bombom« iz vatrogasnog aviona, što je smrtna opasnost.

- Oba prijedloga navode datirane norme primjenom kojih se ispunjavaju zahtjevi. Znači li to da OZO izrađena po novijim verzijama EN neće ispunjavati zahtjeve pravilnika (npr. vatrogasne kacige prema novoj, zahtjevnijoj EN 443:2007 [11])? Pravilo je naime u normizaciji da kod upućivanja na nedatirane verzije drugih normi važe posljednja izdanja, dok kod upućivanja na datirane verzije važe samo ta izdanja.
- U prijedlogu HVZ-a spominje se da će ministar donijeti popis usklađenih, tj. harmoniziranih normi. Je li provjerenost da su baš sve predložene EN harmonizirane?
- U oba se prijedloga traži da vatrogasna potkapa bude izrađena prema EN 13911:2004 [12]. Ima li to smisla na požaru otvorenog prostora kad to podrazumijeva 2 sloja VO tkanine ispod kacige, dok se istodobno cijelo tijelo štiti samo jednoslojnim kombinezonom?
- Prijedlog UPHV ide i dalje pa navodi maksimalne rokove trajanja pojedine OZO, što je bez uporišta u postojećim propisima i Hrvatske i EU. Dapače, ovime se ograničava sloboda poslodavca, jer mu se nameću troškovi koji često neće biti nužni niti opravdani da bi OZO bila usklađena s propisima. Ista je stvar sa zahtjevom da se certifikati moraju ovjeriti kod javnog bilježnika, kao i zahtjevom koji je u koliziji sa Zakonom o javnoj nabavi, da se prije konačne narudžbe mjesec dana 3 primjerka odabrane OZO moraju »testirati« kod kupca. Nadalje, periodički pregled OZO za zaštitu od topline i plamena trebala bi, prema prijedlogu, obaviti ovlaštena osoba. Je li predlagatelj uzeo u obzir koliko takve OZO ima u uporabi, koje bi to »ovlaštene osobe« mogle obaviti posao tog obujma, te koju metodu ispitivanja će te osobe primijeniti (a da ne bude destruktivna)?

6. Usklađenost EN i bitnih zahtjeva za zdravlje i sigurnost. Tko bira svojstva OZO?

Iz naprijed iznesenog proizlazi očita tendencija da harmonizirane EN postanu kako u EU, tako i u Hrvatskoj stvarni temelj koji će, umjesto propisa o ZNR-a,

određivati razinu zaštite zaposlenika. Ako primjena OZO koja je u skladu s harmoniziranim EN, koje pružaju pretpostavku o sukladnosti s bitnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje radnika znači upravo to, tada procjenu rizika zapravo ne vrši poslodavac, već ju je u njegovo ime napravio tehnički odbor nadležan za određenu OZO. Ako nabavka intervencijskog vatrogasnog odijela certificiranog prema EN 469:2005 [13] ili kombinezona za požar otvorenog prostora certificiranog prema EN 15614:2007 [14], ili vatrogasne kacige certificirane prema EN 443:1997 [15] i nošenje ove OZO od strane zaposlenika znači da je poslodavac ispunio svoje obveze, tada izrada procjene rizika postaje nevažna formalnost.

Iz iskustva je poznato da svako novo izdanje norme nosi neke dodatne zahtjeve i neka dodatna svojstva, a time i dodatne troškove za poslodavca. Jasno je da su zdravlje i sigurnost radnika na prvom mjestu i da će se teško naći bilo tko da se tome suprotstavi, dok god neko od traženih svojstava bitno ne ugrožava nositelja (korisnika). Naime, svako povećanje razine zaštite kod OZO donosi sa sobom i povećanu neudobnost, tj. ugrožavanje radnika od te iste OZO. To je aksiom. S druge strane svako daljnje, ponekad samo marginalno povećanje razine zaštite, može prouzrokovati znatno i neproporcionalno povećanje cijene te zaštite. Za sad se tom procesu ne nazire kraj, no može se pretpostaviti da kraj ipak postoji.

Evo samo nekoliko eklatantnih primjera za ilustraciju gornjih navoda:

- Vatrogasna intervencijska odjeća u SAD-u većinom se izrađuje prema standardu NFPA 1971 [16]. Podaci o uzrocima smrti američkih vatrogasaca, koje NFPA Journal (člansko glasilo NFPA) redovito donosi, pokazuju da svake godine u SAD-u smrtno strada oko 100 vatrogasaca (prosječno 1998.–2007., bez 340 poginulih u katastrofi WTC-a [8]). Statistika kaže da je 40–50% uzroka smrti otkazivanje funkcije srca (najčešće toplinski stres), fenomen koji nije uzrokovan požarom. Nije li to u vezi s razinom zaštite od vanjske topline, koja je u NFPA 1971 osjetno viša nego u EN 469, što otežava odvođenje metaboličke tjelesne topline?
- U novoj normi za zaštitnu odjeću za strukturne požare, EN 469:2005, postoje dvije razine toplinske zaštite: razina 2 (viša, praktički jednaka razini u

staroj normi EN 469:1995 [17]) i razina 1 (niža). Simptomatično je da za nižu razinu uopće nema interesa među vatrogascima, čak niti među onima kojima bi ona vjerojatno bila dovoljna (uz povećanu udobnost), npr. DVD-ima u vrućim ruralnim područjima? Situacija u EU vrlo je slična onoj u Hrvatskoj.

- Nova norma EN 469:2005 traži jednaki stupanj toplinske zaštite po cijeloj površini tijela, pa je toplinska izolacija u zoni preklopa jakne i hlače (obično 30–40 cm) dvostruka. Stara norma EN 469:1995 dozvoljavala je »ograničenu površinu s nižom razinom zaštite«, što je u praksi obično značilo da su hlače u zoni preklopa s jaknom i na stražnjem dijelu nogavica bile bez toplinskog izolacijskog sloja i time, uz uštedu materijala, osiguravale bolje

odvođenje tjelesne topline. Tijekom 17-godišnjeg iskustva autora s gotovo 10.000 vatrogasnih odijela izrađenih i korištenih na području Hrvatske, Slovenije i Makedonije nije registriran niti jedan slučaj ozbiljnih opekлина na tim manje zaštićenim dijelovima tijela. Ima li CEN/TC 162/WG 2 plauzibilno opravdanje da se u novoj normi EN 469 ta iznimka ne dozvoli? Postoji li vatrogasna organizacija koja je na to stavila primjedbu? Istodobno, nova se norma EN 469:2005 pripremala 10 godina (umjesto uobičajenih 4-5), jer se članovi tehničkog odbora CEN-a nisu mogli složiti prvenstveno o razini zaštite od vode i razini dišljivosti, kojih, nota bene, u staroj normi uopće nije bilo zbog identičnog razloga.

- Nova norma EN 15614:2007 [14], za odjeću za gašenje požara otvorenog prostora pruža vrlo sličnu razinu zaštite od topline i vatre kao odjeća izrađena prema starijoj EN 531 [18] (s razinom zaštite A B1 C1), odnosno kao adekvatan američki standard NFPA 1977:2005 [19]. Odjeća za vatrogastvo otvorenog prostora

prema EN 531 u Hrvatskoj se daleko najčešće izrađivala od inherentno negorive Nomex ili sl. tkanine težine oko 200 g/m². Stoga među finalnim proizvodima, kombinezonima, izrađenim prema bilo kojoj od ovih triju normi, nema gotovo nikakve razlike u pogledu razine zaštite od topline i vatre, kao niti u pogledu mehaničkih i drugih performansi. Ipak, nacionalna uprava za zaštitu je, vjerojatno bez izrade zakonom propisane procjene rizika, kupila 1600 kombinezona prema EN 15614, iako su bili 2 puta skuplji od onih prema EN 531 (A B1 C1).

- U normi za vatrogasnu zaštitnu obuću, HRN EN ISO 20345 [20], tražilo se da ona ima zaštitnu čeličnu kapicu za prste (200 J). Hrvatsko je vatrogastvo niz godina naručivalo vatrogasne čizme prema ovoj normi (odnosno starijoj EN 345-2), a istodobno su se vatrogasci često žalili da im kapica smeta i da je nepotrebna. Nova norma za vatrogasne čizme, EN 15090:2006 [21], za gašenje požara otvorenog prostora više ne traži čeličnu zaštitnu

kapicu niti antiperforacijsku pločicu u potplatu (Tip 1 HI₃). Interes za čizme prema ovoj normi pokazuje da se samo tražilo da netko drugi, tj. CEN, ustvrdi da kapica nije potrebna. Nije li se to već odavno moglo riješiti procjenom rizika, posebno ako se znalo da talijanski vatrogasci, koji gase požare otvorenog prostora, nose čizme bez kapice?

7. Zaključak

Iznesena razmišljanja i dokazi upućuju na činjenicu koja postaje sve očiglednija, a to je da zahtjevi normi u razvijenom svijetu sve više određuju razinu zaštite radnika, a da je sve manje prostora ostavljeno poslodavcu da kroz kvalitetnu procjenu rizika prepozna i procijeni rizike s kojima se njegov zaposlenik susreće na radnom mjestu te da odabere OZO koja je s njima usklađena. Time s jedne strane raste cijena OZO, a s druge strane je korisniku bitno otežano da OZO, koju će nabaviti, pokriva samo one i upravo one rizike koje je poslodavac u procjeni rizika prepoznao i ocijenio kao prisutne i značajne.

8. Literatura

[1] ...: Zakon o zaštiti na radu, N.N. 59/96, 94/06, 114/03, 100/04, www.nn.hr	[10] ...: Pravilnik o osobnoj i zajedničkoj zaštitnoj opremi pripadnika vatrogasnih postrojbi, www.upvh.hr, accessed 25.7.2008.
[2] ...: Pravilnik o uporabi osobnih zaštitnih sredstava, N.N. 39/06, www.nn.hr	[11] ...: EN 443:2007 – Helmets for firefighting in buildings and other structures
[3] ...: Pravilnik o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme, N.N. 106/07, 121/07	[12] ...: HRN EN 13911:2005 – Zahtjevi i ispitne metode za vatrogasne potkape
[4] ...: Council Directive of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work (89/391/EEC)	[13] ...: HRN EN 469:2006 – Zahtjevi za svojstva zaštitne odjeće za gašenje požara
[5] ...: Council Directive 89/656/EEC of 30 November 1989 on the minimum health and safety requirements for the use by workers of personal protective equipment at the workplace	[14] ...: EN 15614:2007 – Test methods and performance requirements for wildland clothing
[6] ...: Council Directive of 21 December 1989 on the approximation of the laws of the Member States relating to personal protective equipment (89/686/EEC), s amandmanima 93/68/EEC, 93/95/EEC i 96/58/EC	[15] ...: HRN EN 443:1997 – Kacige za vatrogasce
[7] Zima, S.: Prihvatanje usklađenih europskih norma u hrvatsku normizaciju, Glasilo HZN, 1/2008, p. 63-67	[16] ...: NFPA 1971:2007 – Protective Ensembles for Structural Fire Fighting and Proximity Fire Fighting
[8] ...: Firefighter Fatalities 2007, NFPA Journal Jul/Aug 2008, p. 74-92.	[17] ...: HRN EN 469:1995 – Zahtjevi za svojstva zaštitne odjeće za gašenje požara
[9] ...: Pravilnik o zaštitnoj i drugoj osobnoj opremi pripadnika vatrogasnih postrojbi, www.hvz.hr, accessed 25.7.2008.	[18] ...: HRN EN 531:2001 – Zaštitna odjeća za radnike izložene toplini
	[19] ...: NFPA 1977:2005 – Protective Clothing and Equipment for Wildland Fire Fighting
	[20] ...: HRN EN ISO 20345:2007 – Osobna zaštitna oprema – Sigurnosna obuća
	[21] ...: HRN EN 15090:2006 – Obuća za vatrogasce

FRANCUSKA

Uskoro obvezatni detektori dima u kućanstvima

❖ *Prema statistici, svake druge minute u Francuskoj gori neki stambeni objekt. Od prosječno 250.000 zametanja vatre godišnje, u 90.000 slučajeva potrebna je intervencija vatrogasaca. Na inicijativu osiguravajućih društava, a povodeći se dobrim iskustvima iz nekih drugih zemalja, trenutno se provodi vrlo živa rasprava o prijedlogu zakona o obvezatnom uvođenju detektora dima u stanove. Tom bi se mjerom prepolovio broj žrtava opožarenih kuća, stanova i stambenih novogradnji. Vatrogasni korpus zdušno podržava zakon*

Približno 800 osoba svake godine izgubi život u opožarenim stanicima, 300 na mjestu požara, 400 do 500 umre naknadno u bolnicama od teških opekлина ili trovanja plinovima – ili u prosjeku dva slučaja dnevno. Noćni su požari smrtonosniji: premda se 70% požara pojavi danju, isto toliko postotaka ljudskih gubitaka zbije se noću, kad vatra i toksični dimovi žrtve iznenade na spavanju.

Prijedlogom zakona o obvezatnom uvođenju detektora dima u sve objekte stanovanja kani se izmijeniti »krvnu sliku« tih crnih podataka, čime bi se, osim spašavanja mnogih života, pridodalo

i znatnim materijalnim uštedama koje izazovu požari kuća i stambenih jedinica.

Ugradnjom tih malih i jednostavnih uređaja – zahvaljujući uključanju prodornog zvučnog signala, na vrijeme bi se probudilo usnule ukučane i upozorilo ih na pojavu opasnosti, kako bi u tri sljedeće minute od pokretanja vatre ili pokušali sami ugasiti požar ili utekli iz zavatrenih prostorija.

U posljednjih dvadesetak godina mnoge su zemlje, posebno anglo-saksonske i nordijske (Kanada, SAD, Velika Britanija, Australija, Norveška, Švedska...) uvele slične mjere, dosežući opremanjem detektorima dima do 98% stano-

va i kućnih ognjišta (za sada Francuska ne prelazi 1%!), senzibilizirajući svoje stanovništvo na potrebu obvezne primjene detektora dima u kućanstvima.

Velika Britanija uvela je 1992. obvezu ugradnje detektora dima na svim razinama objekata stanogradnje i stanovanja. Od tog vremena, brojke o smrtno stradalim u kućanskim požarima u stalnom su padu, proporcionalno porastu obujma primjene uređaja, tako da se samo u desetogodišnjem razdoblju njihov postotak smanjio za 40% – od 428 slučajeva u 1995. do 262 u 2005.

U Njemačkoj savezne države progresivno pridružuju

donošenju propisa o obvezatnom korištenju detektora dima u stanicima, tako da danas njihov postotak varira od 5 do 35%, ovisno od pojedine regije – bundeslanda.

U Belgiji valonska je vlada 2004. izglasala obvezu da – s primjenom od srpnja 2006. – svi objekti stanovanja bez iznimke budu opremani detektorima dima, s naznakom instaliranja jednog uređaja na svakih 80 četvornih metara stambenog prostora. Do 2004. njihov postotak nije premašivao 7%.

Prema nekim studijama što su provedene u SAD-u i Kanadi, uvođenjem detektora dima smanjen je broj smrtno stradalih u kućnim požarima

za 50%, a 75% svih žrtava stradalo je u 10 do 15% još neopremljenih stanova. Primjenom detektora u stanicima, broj smrtnih slučajeva u SAD-u smanjio se sa 6000 u 1977. na 3200 u 2002. godini, kad je uvedena obveza njihove ugradnje u stambene objekte.

Petogodišnji rok uvođenja – U Francuskoj je prijedlog zakona u raspravi (prvo čitanje u Senatu prošao je 25. siječnja 2007.). Trenutno, tekst predviđa obveznu primjenu detektora dima u svim objektima stanogradnje i stanovanja, javnih ili privatnih, individualnih ili zajedničkih u narednom petogodišnjem roku, računajući od dana donošenja.

Propisani rok imao bi dvostrukih objektiv: dati vremena proizvođačima da se dobro organiziraju i odgovore zahtjevima tržišta, te osobito, omogućiti vlastima da u javnosti provedu učinkovitu i prodornu informativnu kampanju.

»Jer, sama obveza o ugradnji detektora dima u stanicima nije dovoljna. Potrebno je i da se pojedinci upoznaju s prednostima i funkcioniranjem tih uređaja, i da refleksno reagiraju kad se oni uključe«, izjavio je u javnoj raspravi zapovjednik Pierre Feliciani, delegirani predsjednik povjerenstva francuske nacionalne vatrogasne federacije za prevenciju od požara.

Uređaji i njihovo održavanje bili bi na teret vlasnika, a zakonom će se precizirati i drugi uvjeti. U cilju da se potakne njihova nabava, tekst predviđa da bi osiguravajuća društva smanjila iznos kotizacija za osiguravanje stanova koji će biti opremljeni detektorima dima; u suprotnom slučaju, njihovi vlasnici i korisnici neće moći izbjeći plaćanje dodatne naknade za nastalu štetu.

Detektori se ugrađuju na strop, po mogućnosti u sredini prostorije. Dovoljno je ugraditi samo jedan uređaj u jednu prostoriju stana ili apartmana, ali se za višekatnu kuću zagovara potreba instaliranja najmanje jednog

po katu. U jednom ili drugom slučaju preporučuje se to učiniti u nekom od hodnika što povezuju sve ostale prostorije stana ili kuće.

Naprotiv, valja izbjeći slabo prozračivane kuhinje ili garaže, kupaonice i sl.

Konačno, detektori dima nikako ne bi smjeli biti instalirani u zajedničke prostorije neke stambene zgrade – jer za to naprosto nisu programirani: njihova bi zvonjava mogla lažno uzbuditi i one stanare u čijim stanicima nije došlo do incidenta. Sigurnost zajedničkih prostorija, naime, rješava se drugim protupožarnim propisima.

Kako izgledaju ti detektori? Mali, bijeli, okruglog oblika,

ovjese se na strop. Postoji više tipova, ali preporučeni model od strane specijalista je onaj s radnim nadjevkom DAAF (autonomni lokator + alarmni signal prisustva dima). Radi na baterije, a ne na strujni priključak, tako da je djelotvoran i u slučajevima kad u stanicima nema ili dođe do privremenog nestanka električne energije.

Već prema prirodi baterijskih uložaka, alkalnih ili litijskih, autonomija funkcioniranja detektora proteže se od 1 do 10 godina. Određeni modeli mogu biti međusobno spojeni, što omogućava istovremeno alarmiranje svih korisnika stambenog prostora o pojavi požara (u bilo kojoj se prostoriji nalazili), što je naročito učinkovito za kuće s više katova. Cijena jednog DAAF-a varira od minimalno pet do stotinjak eura, ovisno o modelu.

Neki mogu biti priključeni na anti-intruzijsku centralu. U Francuskoj, odobreni su samo optički detektori što funkcioniraju po sistemu svjetlosnih zraka. Ionski su, pak, detektori zabranjeni jer u sebi sadrže neznatnu dozu radioaktivnosti, ipak dovoljnu za izglasani

Požari u francuskim domaćinstvima u brojkama

- 250.000 prijavljenih slučajeva godišnje
- 10.000 izravno ugroženih u prosjeku svake godine, od kojih približno 800 smrtno strada u požaru
- pojava vatre u stanu svake druge minute
- jedan požar od četiri prouzročen neispravnim elektroinstalacijama
- temperatura ovatrenog stambenog objekta unutar 5 minuta dostiže do 600 stupnjeva
- 70% požara pojavi se danju, ali oni noćni su daleko pogubniji – s posljedicom od prosječno 70% ukupnih smrtnih slučajeva u požaru stana
- 90.571 požara stanova u 2005. zahtijevalo je vatrogasnu intervenciju

(Izvor: nacionalna kampanja za preveniranje požara 2002. – 2004.)

veto odlaganja u smeće po iskorištenju.

Kontrola ispravnosti – Svi uređaji što se aktualno nalaze na tržištu nisu stopostotno pouzdani. Na 10 testiranih detektora od strane časopisa »60 milijuna konzumenata«, 4 se ne uključuju na sistematičan način. Dakle, neki neispravan detektor dima može biti opasniji nego da uopće

(reakciju na vatru, na udare, elektromagnetsku kompatibilnost, jačinu akustičkog signala...). Od početka ove godine ona obvezuje i nadzor svih DAAF uređaja puštenih u prodaju na francuskom tržištu, isključujući tako primjenu dotad važeće norme S NF S61-966.

Među najpouzdanije reference, međutim, ubraja se

Najčešće pojave vatre

- prostor za odlaganje smeća 29%
- spavaća soba 23%
- dnevni boravak 21%
- kuhinja 20%
- drugi 7%

(Izvor: Izvještaj Pariške profesionalne vatrogasne brigade za 2001. godinu)

ne postoji u stanu, jer ukućani pogrešno licitiraju na potpunu sigurnost. Primjenom narečenog zakona u Francuskoj (ali predmnijevamo uskoro i u nizu mnogih drugih zemalja Europske unije, ne zanemarujući ni interes žitelja naše domovine), valja – po zakonu vjerojatnosti – voditi računa i o pojavi određenog broja detektora u prodaji nejednake, da ne kažemo upitne, kakvoće i pouzdanosti. Kako odabrati?

»Oznaka CE ne predstavlja ujedno i kriterij pouzdanosti uređaja«, pojašnjava Dominique Taudin, pomoćnik generalnog direktora francuskog Nacionalnog komiteta za praćenje sigurnosti od požara (CNMIS), ujedno i organizma što izdaje službena uvjerenja o primjeni protupožarne opreme i uređaja. »Ona samo znači da je njihova proizvodnja i distribucija usuglašena s europskim propisima.« U međuvremenu ova se reglamentacija mijenja i dopunjuje »uvjerljivijim« elementima. Počev od 1. svibnja prošle godine, novi proizvodi te vrste na tržištu moraju odgovarati europskoj normi NF EN 14 604 koja nameće donji prag kontrolirane ispravnosti

NF oznaka grupe Afaq Afnor, podržana svojom preporukom i od strane francuske Federacije protupožarnog materijala (FFMI). Osim kontrole inicijalne pouzdanosti, ona podrazumijeva i godišnji nadzor DAAF-ova na dispoziciji u trgovačkoj mreži, kao i reviziju prateće dokumentacije što se prilaže artiklu o primijenjenim metodama kvalitete pri njihovoj proizvodnji. U Francuskoj tu

certifikacijsku zadaću obavlja ekspertni tim laboratorijske službe Nacionalnog centra za prevenciju i zaštitu (CNPP). Njihovim potpisom i pečatom ovjerava se da su, primjerice, prikladne baterije nabavljene u kompletu s uređajem, da njihov vijek trajanja bude duži od godine dana, kao i da DAAF bez njih ne može biti stavljen u uporabu – a obvezatno priložena bilješka pruža dovoljno pojedinosti o ostalim uvjetima upotrebe preporučenog uređaja.

Svake bi godine moglo biti spašeno 400 života – Potpuno je nekorisno da neki stan ili kuća budu opremljeni detektorom dima, ako se njihovi korisnici ne budu

znali ponašati pri signalizaciji početka požara.

U već spominjanim priložima javne rasprave o predloženom zakonu, gospodin Feliciani ide i korak dalje. On predlaže i druge mjere: »Trebalo se pozabaviti i stanovima što su sagrađeni prije 1986. i prema tome nisu bili obvezni posjedovati protupožarnu opremu, kao primjerice, protupožarna vrata i slično. Jer, 50% stambenog fonda izgrađeno je u Francuskoj prije tog datuma, za koji bi u zakonu valjalo predvidjeti mjesto, osobito u kategoriji tzv. dijagnoze požara, a čije bi se pojedinosti trebale definirati... uključujući mišljenja i korisne prijedloge što dolaze u jednakom omjeru od strane specijalista, među kojima i pripadnika vatrogasnog korpusa, koliko i aktera politike stanovanja – iznajmljivača, vlasnika, suvlasnika, osiguravatelja, lokalnih vlasti...«

»I aparat za gašenje unutar stana ili zgrade, samo je prirodni dodatak funkcije detektora dima / požara, ali pozitivnim zakonskim propisima apsolutno nije obvezan u stambenim objektima; posjeduje ih jedva 6% naših kućanstava!«, zaključuje svoj udjel u raspravi cijenjenu vatrogasni zapovjednik Feliciani korisnoj za noveliranje rečenog zakona, čijom bi se primjenom godišnje spasilo i do 400 osoba – kolateralnih žrtava opožarenja stanova većih razmjera. (am)

Nastava na simulatoru plamenih udara

Od 14. do 17. listopada u Ivanić Gradu održan je seminar za voditelje nastave na simulatoru plamenih udara, kojem je bilo nazočno desetak profesionalnih vatrogasaca iz nekoliko županija. Iz Koprivničko-križevačke bio je Željko Cvrtila, djelatnik JVP grada Koprivnice. On je uspješno položio zahtjevnu i tešku obuku koja iziskuje krajnji fizički napor, a posebno u simulatoru gdje se temperatura podiže i do 600 Celzijevih stupnjeva! Značajno je to da se vatrogascima kroz ovu obuku simuliraju stvarne situacije i opasnosti kod plamenih udara, koji su najopasniji za vatrogasce na požarištu.

»Zadovoljan sam obukom, a posebno s nastavnicima među kojima su bili i predavači i stručnjaci iz Njemačke. Osim toga, mi polaznici činili smo dobar tim sastavljen od vatrogasaca iz gotovo svih naših županija. To je, među ostalim, bio i dodatni poticaj za uspješno završenu obuku«, zadovoljno je izjavio Željko Cvrtila koji je, završivši obuku,

Željko Cvrtila (u sredini) na obuci u simulatoru u paklenoj vrućini

ku, stekao naziv instruktora simulatora plamenih udara. On je drugi djelatnik ove postrojbe koji je završio tu zahtjevnu obuku. Prije njega obuku je završio Antonijo Popijač.

»Stechena znanja prenijet će na vatrogasce koji će također imati obuku na

simulatoru plamenih udara, ali našem županijskom, kada ga nabavimo za naše potrebe. No, kako atest za njihovu izradu još nije potvrđen, to neće biti tako brzo«, rekao nam je zapovjednik JVP Koprivnice Slavko Tucaković.

D. Rendić

JVP Zadar formirala tim ronilaca

Osim što svakodnevno gase brojne požare, zadarski vatrogasci sudjeluju i u nizu akcija za spašavanje života i imovine, te je stoga JVP Zadar, po uzoru na zapadne zemlje, u svom sastavu formirala i ronilački tim.

Nakon trodnevnog tečaja, koji je u svibnju održan u Ronilačkom klubu Zadar, 10

djelatnika JVP Zadar dobilo je diplomu za ronjenje, do 20 m dubine.

– Iako nam Zakon ne nameće, mi smo »na svoju ruku« krenuli s ovom obukom, kako bismo građanima i njihovoj imovini pružili veću sigurnost. Naime, iako u Zadru djeluje ronilački klub, okupljanje njihovih članova često traje i nekoliko sati, budući da su oni volonteri, koji imaju stalna zaposlenja na drugim mjestima. Mi smo ipak 24 sata na raspolaganju i prvi stižemo na teren, a brzo djelovanje često je presudno u spašavanju nečijeg života – istaknuo je zapovjednik JVP Grada Zadra Željko Šoša.

Kompletna ekipa opremljena je ronilač-

kom opremom, a i u idućoj godini planira se obuka još nekoliko članova, kako bi u svakoj smjeni imali grupu ronilaca. Vatrogasci će uskoro u vlasništvu imati i vatrogasni brod s kojim će u svakom trenutku biti spremni za brzi izlazak na intervenciju.

Šoša ističe kako se tijekom ljetne sezone na području

Zadarske županije s mora zaprimi velik broj poziva u pomoć, pa vjeruje kako će se s jednom ovakvom ekipom, ne samo građani, već i turisti, osjećati sigurnije.

Ronioci JVP Zadar, iz mjeseca u mjesec, prolaze treninge ronjenja, jer svaki spašen život nagrada je za svaki trud.

Maja Kačanić

Zagorje dobilo prve vatrogasce-ronioce

Tijekom kontinuiranog osposobljavanja i educiranja za obavljanje čestih i zahtjevnih zadaća na terenu, zagorski vatrogasci pristupili su još jednom korisnom osposobljavanju. Na inicijativu Vatrogasne zajednice KZZ, ZJVP Zabok i JVP Krapina, odlučili su ovaj put savladati i zahtjevni tečaj za ronioce. Naime, tijekom svojih dežurstava na dislokacijama na Jadranu, nemali broj puta vatrogasci su zatrebali pomoć ronioca na intervencijama. Na tečaju za vatrogasce-ronioce sudjelovali su profesionalni vatrogasci iz Krapine pod vodstvom Marijana Lovrenčića, njihovog zapovjednika i djelatnici ZJVP Zabok pod vodstvom Dražena Sinkovića, njihovog šefa i županijskog zapovjednika. Znanje za obavljanje ronilačkog posla pokazalo se potrebnim na čestim dislokacijskim zadacima na Jadranu, ali i zbog toga što i Zagorje obiluje velikim vodenim površinama, od rijeka i potoka do mnogih jezera. Zagorski su vatrogasci tečaj uspješno »odradili« boraveći u Kampu vatrogasne mladeži u Fažani, a teorijsku i praktičnu nastavu za njih je odradila tvrtka Zaron iz Krapinskih Toplica pod vodstvom iskusnog bivšeg »specijalca« Bogdana Celinića Šilje. Celinić naglašava kako bi se mnogi iznenadili kad bi saznali da je najveći broj ronilaca upravo iz kontinentalnog dijela naše zemlje. On se čitav život bavi ronjenjem, upoznat je sa sličnim tvrtkama u Europi i velika mu je želja prenijeti svoja iskustva u Zagorje te užitek ronjenja približiti svima.

»Imamo programe za djecu od 8 do 12 godina, za invalide, početne programe Discovery za one koji samo žele probati kakav je to osjećaj«, dodaje Celinić, napominjući kako će u Krapinskim Toplicama uskoro proraditi jedan ronilački bazen upravo za sve one koji žele savladati osnovna znanja potrebna za sigurno ronjenje.

Unatoč jakoj buri, ulazimo u more

»Moram naglasiti kako je ovaj tečaj s vatrogascima prvi pravi posao moje tvrtke Zaron i da sam zbog toga posebno sretan, a i dečki su pokazali veliki interes i zavidno znanje. U početku su se malo i pribojavali dubina, no kad su shvatili da su prošli 10, 20 ili 35 metara, kažu da to i

nije tako strašno«, zaključuje Celinić, koji je siguran kako će zagorski vatrogasci, obnavljajući vremenom svoja znanja i ovo iskustvo, sa sigurnošću moći obaviti svaki zadatak spašavanja iz vode u Zagorju i na moru. Mi smo imali povlasticu prisustvovati završnom dijelu programa i doživljaju pravog noćnog zarona. Mada je te večeri između Brijuna i kopna puhala jaka bura, ronilačka odijela obukla su se bez razmišljanja i zaronilo se u uvijek uzbudljivi morski noćni svijet. – Prvi ulazak »boli«, dosta je hladno, ali nakon

5 minuta sve je OK. Ostali bi »nutra« cijelu noć, a koliko riba oko nas. Prekrasan doživljaj – složni su bili zagorski vatrogasci.

»Ovo je prekrasno. Osjećaj je neopisiv. Ponovili bismo to još puno puta«, rekao nam je Marijan Čuček, djelatnik JVP Krapina i od sada »ispitani ronilac«.

»Ovo je korisno za nas. Puno smo naučili i mislim da ćemo biti spremni i za obavljanje zadaća spašavanja na zagorskim vodenim površinama«, rekao nam je Milan Kovačićek, djelatnik ZJVP iz Zaboka.

»Mi s ponosom možemo reći kako od sada imamo 14 vatrogasaca-ronilaca. To nisu rekreativci, već ronoci koji su obučeni za stresno ronjenje, za rad pod vodom i potragu i spašavanje unesrećenih iz vode. To je jedan od najtežih oblika osposobljavanja koji su naši momci završili. Već u proljeće zagorski vatrogasci kreću na alpinistički tečaj«, rekao nam je Ivica Glas, predsjednik VZ KZZ, dodavši kako zahvaljujući svemu ovome možemo slobodno reći kako smo najjača snaga zaštite i spašavanja u Zagorju.

Dean Stulić

U Zagrebu osnovan Ured za upravljanje u hitnim situacijama

❖ *Novoosnovani ured Grada Zagreba bavit će se poslovima zaštite, spašavanja, obrane, civilne zaštite, zaštite od požara, elementarnih nepogoda i vatrogastva, kao i saniranjem posljedica mogućih terorističkih napada i kao takav izravno utjecati i na vatrogastvo u Gradu Zagrebu. Budući da vatrogasnu javnost izuzetno zanima taj ured, donosimo razgovor s njegovim pročelnikom mr. sc. Pavlom Kalinićem*

mr. sc. Pavle Kalinić,
pročelnik Ureda

➤ **Možete li ukratko predstaviti Ured za upravljanje u hitnim situacijama?**

– Ured za upravljanje u hitnim situacijama obavlja poslove uređivanja i planiranja, organizacije, financiranja i provedbe zaštite i spašavanja, obrane, civilne zaštite, zaštite od požara, elementarnih nepogoda i vatrogastva. Izrađujemo procjene, planove i druge planske akte. Poslovi se obavljaju u unutarnjim ustrojenim jedinicama: Službi za organizaciju i planiranje i Službi za operativne poslove.

Služba za organizaciju i planiranje izrađuje planove zaštite i spašavanja, plan obrane, plan zaštite od požara, planove za sprječavanje velikih nesreća, koji uključuju opasne tvari koje mogu izazvati posljedice za život i zdravlje ljudi i okoliša. U izradi i donošenju planova Služba surađuje sa stručnjacima iz područja na koja se planovi odnose.

Služba za operativne poslove prati rad operativnih snaga i sudionika zaštite i spašavanja, nabavlja opremu i održava sredstva namijenjena zaštiti i spašavanju, koordinira svim sudionicima zaštite i spašavanja, poduzima i provodi mjere i aktivnosti u situacijama zaštite i spašavanja. Služba za operativne poslove, što smo imali prilike vidjeti na pokaznoj vježbi Zagex 2008., poduzima sve potrebne mjere kako bi se omogućilo izravno zapovijedanje gradonačelnika u slučajevima katastrofa i velikih nesreća.

➤ **Uzori za osnivanje Ureda bili su očito u inozemstvu. Kako je došlo do ideje o osnivanju jednog takvog ureda?**

– Do osnivanja Ureda pri Uredu gradonačelnika postojala je Služba za obranu, zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara te Područni ured za zaštitu i spašavanje Zagreb. Zakon o zaštiti i spašavanju doživio je promjene prošle godine kada je obveza izrade procjene ugroženosti stanovništva i materijalnih dobara i planova zaštite i spašavanja prebačena na

Vatrogastvo, poput drugih struka, mora konstantno opremiti, razvijati i usavršavati. Ono što nam nedostaje su specijalističke postrojbe.

lokalnu samoupravu. Upravo je to jedan od razloga osnivanja Ureda.

Nadalje, Zagreb je glavni grad Hrvatske i europska metropola, suočen s povećanim mogućnostima raznih oblika katastrofa, nesreća, opasnosti, rizika i prijetnji te posljedicama koje mogu proizvesti. U takvim situacijama nužno je žurno postupanje i dobra koordinacija svih sudionika u sustavu radi provedbe utvrđenih mjera, aktivnosti i zadaća.

➤ **S više od 3000 intervencija godišnje Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba jest udarna snaga za reakciju u hitnim situacijama. Koliko ste upoznati s radom postrojbe?**

– Mislim da rad postrojbe poznajemo dobro i vrlo smo ponosni na nju kao i na našu suradnju. Svakako da se vatrogastvo, poput drugih struka, mora konstantno opremiti, razvijati i usavršavati. Ono što nam nedostaje su specijalističke postrojbe, što smo utvrdili u Uredu, i upravo zahvaljujući edukacijama i programima koje smo pokrenuli, uskoro ćemo imati postrojbu za spašavanje na vodi i postrojbu za izvlačenje preživjelih iz ruševina i iz smrskanih automobila.

➤ **Kakvi su planovi razvoja i rada Vašeg ureda, s posebnim naglaskom na JVP Zagreba, odnosno vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba?**

– Problem koji smo uočili radeći u Uredu jest da neki dijelovi Grada nisu

zadovoljavajuće pokriveni vatrogasnim postajama. Tako će se vrlo brzo otvoriti tri nove vatrogasne postaje, i to: u podsljemenskoj zoni, na lokaciji donje postaje žičare, u Sesvetama, na lokaciji dobrotoljnog vatrogasnog društva i u Klari gdje će se graditi sasvim novi objekt te trenažni centar.

➤ **U Vatrogasnom vjesniku objavljene su već vijesti o tome da su profesionalni vatrogasci Grada Zagreba predavali na seminarima u Europi i objavljivali radove u najcjenjenijim svjetskim vatrogasnim časopisima. Pokazuje li to da je JVP Zagreb već u EU?**

– Vatrogastvo u Zagrebu jest vrlo jako i to činjenice navedene u Vašem pitanju također dokazuju.

➤ **Međunarodna suradnja neobično je bitna za takvu vrstu događanja. Vatrogastvo se u svojoj obuci polako okreće svjetskim iskustvima (standardni operativni postupci, Flashover obuka, specijalizacije), može li, i hoće li taj ured pomoći u daljnjem razvoju za vatrogasce životno važne obuke.**

– Mi smo već dogovorili obuku naših vatrogasaca u SAD-u, u Los Angelesu. Radi se o dodatnoj obuci za specijalnost spašavanja iz ruševina i smrskanih automobila, a kreće idući mjesec.

➤ **Posebno je iznenađenje bilo to što ste iz hitnih službi (vatrogastvo, hitna pomoć, policija) »posudili« dje-latnike koji sad rade u Vašem uredu. To pokazuje ozbiljnost, ali i činjenicu da priznajete specifičnosti svakog posla, odnosno da niste odjednom postali stručnjaci za npr. vatrogastvo osnivanjem ureda?**

– Kako bi naš ured funkcionirao profesionalno, tim koji sastavljamo mora okupljati stručnjake. Osim toga, integracijom profesionalaca, u mogućnosti smo izuzetno brzo i adekvatno reagirati na svaku situaciju. Još jednom moram naglasiti da će Ured iduće godine postati u potpunosti operativan. Dakle, još uvijek formiramo timove i nabavljamo opremu, uređujemo prostor – Centar za upravljanje u hitnim situacijama...

➤ **Pomalo teško pitanje za kraj intervjua. Ima li »preklapanja« između Vašeg ureda i Državne uprave za zaštitu i spašavanje (Ured u Zagrebu)?**

– Preklapanja nema, već jako dobre suradnje. Osnovno za funkcioniranje sustava je koordinacija, komunikacija i suradnja.

Siniša Jambrih

ŽUPAN STIPE ZRILIĆ

O vatrogastvu u Zadarskoj županiji

➤ **Kako ocjenjujete organiziranost i djelotvornost vatrogasaca na pod u Zadarske županije?**

– Budući da sam dobro upoznat s organiziranošću i djelotvornošću vatrogasaca, mogu reći da je oboje na vrlo zavidnoj razini. Zapovjednik županijske Vatrogasne zajednice Željko Šoša, ujedno je i županijski vijećnik, tako da probleme vatrogastva iznosi iz prve ruke, što je velika prednost za vatrogastvo u našoj županiji.

U JVP Zadar ustrojen je Županijski operativni centar i svi pozivi stižu na broj 93, a sve javne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva operativno djeluju kao jedinstvena postrojba županijske Vatrogasne zajednice, jer su osigurana sredstva za sve postrojbe koje na poziv izlaze i izvan područja na kojima su osnovana.

Zadarska županija u potpunosti poštuje Zakon o vatrogastvu, te izdvaja financijska sredstva za vatrogastvo koja su, prema potrebi, i viša od zakonom predviđenih. Naime, kao župan, svjestan sam da porezni obveznici izdvajaju poprilična sredstva kako bi imali kvalitetnu vatrogastvu. Iskoristio bih ovu priliku da apeliram na one jedinice lokalne samouprave koje nisu osnovale vatrogasne postrojbe, da sukladno svojim procjenama ugroženosti od požara i planu zaštite od požara, to naprave u najskorijem roku.

❖ *O organiziranosti vatrogasaca, o njihovoj opremljenosti te o budućim planovima na području vatrogastva u Zadarskoj županiji razgovarali smo sa zadarskim županom Stipom Zrilićem, a svoje je mišljenje dao i načelnik Stožera za zaštitu i spašavanje Zadarske županije, dožupan Đani Bunja*

Stipe Zrilić,
zadarski župan

➤ **Kakvom biste ocijenili proteklu protupožarnu sezonu u Zadarskoj županiji? Počela je prilično mirno, no pred sam kraj vatrogasci su imali pune ruke posla.**

– Mogu reći da ju smatram vrlo uspješnom. Naime, sezona je klimatski zaista bila nepovoljna. Posljednja kiša pala je polovinom lipnja. No, unatoč velikom broju požara otvorenog prostora, nisimo imali stradanja ljudi, niti većih materijalnih šteta. Ukupna opožarena površina je relativno mala, a znatan dio te površine otpada na minski sumnjiva područja, na kojima je gašenje otežano. Smatram kako su za takve podatke u prvom redu zaslužni naši vatrogasci, ali i činjenica da su iz godine u godinu sve bolje organizirani.

➤ **Jeste li na kraju sezone zadovoljni i onime što je policija učinila u pogledu otkrivanja krivaca za te brojne požare?**

– Vjerujem da je policija odradila svoj posao. No, isto tako činjenica je kako je pronalaženje krivaca prošle godine medijski bolje popraćeno, što je možda spriječilo mnoge da učine isto. Ove godine, moram kazati, izostala je ta medijska pompa. Doduše, prošle godine požari su bili znatno veći, kao i šteta koju su uzrokovali, što je zasigurno pojačalo interes medija. Ne mogu kazati da ove godine policija nije odradila svoj posao. Koliko znam, otkriveno je i prijavljeno više od 30 počinitelja, no sve je to ostalo u sjeni. Mislim kako bi činjenica da je netko uhvaćen i te kako utjecala na svijest ostalih potencijalnih piromana.

➤ **Svjedoci smo kako je u Hrvatskoj proteklih godina porastao broj javnih vatrogasnih postrojbi koje se financiraju isključivo iz Državnog proračuna, dok se s druge strane, dobrovoljna**

vatrogasna društva financiraju iz proračuna jedinica lokalne samouprave. Kakav je Vaš pogled na tu praksu?

– U našoj županiji imamo četiri javne vatrogasne postrojbe – Zadar, Biograd, Benkovac i Gračac – koje su formirane izlaskom vatrogastva iz MUP-a 2000. godine. Nakon toga na našem području nisu osnovane nove postrojbe. Upoznat sam s prijedlogom izmjene Zakona o vatrogastvu, prema kojem bi sve jedinice lokalne samouprave dobile sredstva iz poreza na dohodak namijenjena vatrozaštiti, što će, dakako, olakšati financiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava.

➤ **Kakva je pokrivenost Zadarske županije s javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima? Jeste li kao župan zadovoljni tim brojkama, i jeste li zadovoljni njihovom opremljenošću?**

– Zadarska županija relativno je dobro pokrivena javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima. No, moram istaknuti kako nekoliko općina još nije osnovalo svoja do-

nom opremom, još uvijek nisam zadovoljan postojećim stanjem. Pri tome je važno naglasiti kako su javne vatrogasne postrojbe izvrsno opremljene, posebice zadarska, koja posjeduje najmodernija vozila i opremu za sve vrste vatrogasnih intervencija, kako požara, tako i tehničkih intervencija, nesreća...

je ona u njihovoj nadležnosti. Prema informacijama kojima raspolažem, županijska Vatrogasna zajednica pomaže sve postrojbe u gradovima i općinama, čija poglavarstva aktivno sudjeluju u kreiranju zaštite od požara na svom prostoru.

➤ **Kakva je suradnja Županije s Vatrogasnom zajednicom? Koliko ih financijski potpomažete i koliko sama Županija pridonosi zaštiti od požara?**

– Rad Vatrogasne zajednice financijski pomažemo u okviru svojih mogućnosti, no donošenjem Županijske procjene i Plana zaštite od požara i eksplozije, pridonijeli smo organiziranosti vatrozaštite Županije. Gotovo svakodnevno sam u kontaktu s čelnim ljudima županijske Vatrogasne zajednice, pa sam o svim problemima i potrebama upoznat iz prve ruke, te zbog toga uvijek možemo odrediti prioritete.

➤ **Jeste li zadovoljni preventivnom zaštitom od požara i radom sa stanovništvom u pogledu sprječavanja požara? Naime, svima**

Od 1. lipnja do 30. rujna 2008. godine na području Zadarske županije izbila su 532 požara otvorenog prostora. Zadarski vatrogasci, posebice krajem kolovoza i početkom rujna, radili su gotovo bez minute predaha. Požari, srećom, nisu ostavili ni teške posljedice, niti veću materijalnu štetu.

brovoljna društva. Vjerujem kako će, sukladno općinskim procjenama i planovima zaštite od požara i eksplozija, to uskoro učiniti, jer na to ih obvezuje Zakon.

Što se tiče opremljenosti, moram kazati kako unatoč činjenici da su postrojbe svake godine sve bolje popunjene, kako vozilima, tako i potreb-

U DVD-ima, situacija je bitno drukčija. U nekima je opremljenost solidna, dok pojedini nemaju ni osnovna sredstva za svoju djelatnost. Popunjenost vozilima i opremom prije svega ovisi o tome koliko je pojedino poglavarstvo jedinice lokalne samouprave zainteresirano za financiranje i organizaciju vatrozaštite, jer

Više od 95% svih intervencija na području zaštite i spašavanja obavljaju vatrogasci, koji su zapravo jedini u stanju odmah pristupiti spašavanju ljudskih života i materijalnih dobara.

je poznato kako popriličan broj požara otvorenog prostora uzrokuju ljudi koji, paleći korov ili travu na svojim poljima, izgube nadzor nad vatrom.

– Mišljenja sam da se preventivnim aktivnostima kod zaštite od požara može postići više. Preventiva je danas podijeljena između vatrogasaca i inspeksijskih službi, koje su u MUP-u i DUZS-u. Razdijeljen sustav ne može dati očekivane rezultate. Naime, iako vatrogasci uspješno djeluju u edukaciji stanovništva, kroz predavanje školskoj djeci, promidžbi u medijima i sl., nedostaje im dio represivnih mjera koje su unutar tijela državne uprave i nemaju puno dodira s vatrogasnom operativom. Smatram kako bi se ujedinjenjem svih činitelja zaštite od požara u jednu jedinstvenu organizaciju, na čijem bi čelu bile kompetentne osobe iz vatrogastva, povećala učinkovitost kako preventivnih, tako i operativnih mjera i aktivnosti.

➤ ***Što bi, po Vašemu mišljenju, trebalo učiniti u normativnom i organizacijskom pogledu radi unapređenja zaštite od požara?***

– Vjerujem da, kada bi se riješilo sve o čemu smo razgovarali, dakle, financiranje jedinica lokalne samouprave koje nemaju osnovane javne vatrogasne postrojbe, zatim ustrojavanje krovne organizacije vatrogastva hijerarški povezane od vrha države, odnosno od glavnog vatrogasnog zapovjednika pa sve do DVD-a u najmanjoj jedinici lokalne samouprave, te kada bi vatrogasne organizacije bile ustrojene tako da

u njihovom sastavu budu i inspektori zaštite od požara, organizacija vatrogastva bila bi jedinstvenija, a time i učinkovitija. Takvih problema u Zadarskoj županiji nemamo,

upravo zbog dobre organiziranosti, od jedinstvenog županijskog vatrogasnog centra pa do operativne jedinstvene vatrogasne postrojbe na području čitave Županije. Držim da bi oni, koji budu predlagali i usvajali izmjene i dopune Zakona o vatrogastvu, trebali uvažiti te prijedloge.

Dožupan Đani Bunja, načelnik Stožera za zaštitu i spašavanje Zadarske županije

➤ ***Kao načelnik Županijskog stožera za zaštitu i spašavanje, molimo Vas, komentirajte ulogu vatrogasaca u ukupnom sustavu zaštite i spašavanja?***

– Sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju, Županija je oformila Stožer zaštite i spašavanja, kojemu sam ja na čelu. Stožer čine najkompetentniji ljudi iz Županije, te čelni ljudi žurnih službi, odnosno policije, hitne medicinske pomoći i vatrogastva. Kako sve službe redovno odrađuju svoje svakodnevne zadaće, do danas, srećom, nije bilo potrebe za aktiviranjem Stožera.

Moram istaknuti da više od 95% svih intervencija na području zaštite i spašavanja obavljaju vatrogasci, koji su zapravo jedini u stanju odmah pristupiti spašavanju ljudskih života i materijalnih dobara, bilo da je riječ o požarima, potresima, poplavama ili drugim prirodnim katastrofama, tehnološkim akcidentima, zagađenjima i sl.

Upoznat sam da je JVP Grada Zadra obučila tim ronilaca za aktivnosti pod vodom, a u planu je i osposobljavanje za spašavanje iz dubina i s visina, te će se time njihova uloga dodatno povećati. Ne umanjujući ulogu Centra 112, moram reći da sve žurne službe imaju svoje operativne centre, svoje pozivne telefonske brojeve, i pozivom na njih građani će sigurno, u najkraćem vremenu dobiti potrebnu pomoć.

Jasno da je uloga vatrogasaca iznimno značajna. Uz policiju i hitnu medicinsku pomoć, oni su jedna organizirana snaga koja, praktički, odmah može pristupiti zaštiti i spašavanju, bilo da je riječ o prirodnoj ili ljudski uzrokovanoj katastrofi. Naravno, ne smiju se isključiti druge službe poput GSS-a, Crvenog križa, i sl. No smatram da vatrogasci čine okosnicu sustava.

Maja Kačanić

Uspješna protupožarna sezona

U Makarskoj su 28. listopada 2008. zapovjednici vatrogasnih zajednica primorskih županija analizirali proteklu protupožarnu sezonu, ali i dogovorili planove za budući rad.

»Krajem rujna završila je protupožarna sezona, sezonskim vatrogascima istekao je četveromjesečni ugovor, te su prestali s radom. Budući da, unatoč požarima koji još uvijek često izbijaju, nema povećane opasnosti od njih, smatramo da

trenutno imamo dovoljno snaga za ove požare. No, u slučaju potrebe, sustav je takav da i sezone u svakom trenutku možemo pozvati natrag«, kazao je na sastanku zapovjednika priobalnih županijskih zajednica glavni vatrogasni zapovjednik Mladen Jurin.

Protekla protupožarna sezona ocijenjena je izuzetno uspješnom. Od 1. lipnja do 30. rujna 2008. u priobalju je izbilo više od 2700 požara otvorenog prostora,

a ukupna izgorena površina iznosi više od 7000 ha, što u prosjeku iznosi 3 ha po požaru.

»Prošle godine broj požara bio je nešto manji, no prosječna opečarena površina iznosila je oko 5 ha«, istaknuo je Jurin, naglasivši kako svaka sezona donosi sve bolje brojke.

Na sastanku se razgovaralo i o novom Zakonu o vatrogastvu, koji bi se uskoro trebao naći u saborskoj proceduri. Hrvatska vatrogasna zajednica uputila je Vladi prijedlog promjena, posebice naglasivši promjene u pogledu financiranja dobrovoljnih vatrogasnih društava.

»Budući da se dobrovoljna vatrogasna društva financiraju iz proračuna jedinica lokalne samouprave, a javne postrojbe i iz Državnog proračuna, sve je veći broj zahtjeva za osnivanje javnih postrojbi. Smatramo kako bi za Državu bilo mnogo isplativije da u proračunu osigura sredstva za financiranje onih jedinica lokalne samouprave koje nemaju ustrojene javne vatrogasne postrojbe«, zaključio je Jurin.

U Divuljama je 29. listopada 2008. održan sastanak zapovjednika primorskih vatrogasnih zajednica županija koje je sazvalo Operativno vatrogasno zapovjedništvo Oružanih snaga RH.

»Oružane snage aktivno su sudjelovale u ovoj protupožarnoj sezoni, bilo u samom gašenju požara iz zraka ili s kopna, bilo kao potpora ili pomoć u opskrbi gasitelja vodom. U ovoj sezoni pojačali smo snage s 5 novih letjelica, što nam je dalo mogućnost jačeg djelovanja iz zraka, te smo ove godine bili angažirani na najviše intervencija do sada«, kazao je bojnik Živko Čikotić, pomoćnik zapovjednika OVZ-a.

Čikotić je najavio i nabavku novih letjelica za iduću sezonu. Svoju flotu pojačat će s novim Fire-boss dvosjedom za obuku pilota, te nova dva kanadera.

»Dinamika dolaženja novih letjelica još nije definirana, no sigurno je kako će u idućoj sezoni biti spremne«, kazao je Čikotić.

Maja Kačanić

Organizacija vatrogastva za intervencije na moru i vodama

Na temelju višegodišnjeg praćenja akvatorija Istarske županije sa stajališta gašenja i spašavanja, a posebice zbivanja na moru posljednjih godina, nedvojbeni je zaključak da vatrogasci moraju imati organiziranu službu za spašavanje ljudi i plovila te gašenje požara na plovnim jedinicama, kao što je to uobičajeno u mediteranskim državama. U sklopu sadašnjeg ustroja vatrogastva Istarske županije djeluje sedam javnih vatrogasnih postrojbi s 235 vatrogasaca (od kojih su uz more Pula, Rovinj, Poreč, Umag i Labin) i 31 postrojba dobrovoljnih vatrogasnih društava s 850 vatrogasaca (od kojih 15 uz more: Umag, Neapolis Novigrad, Tar-Vabriga, Rovinjsko selo, Bale, Vodnjan, Peroj, Brioni Fažana, Pula, Medulin, Ližnjan, Marčana, Barban, Labin-Rabac i Kršan). No, postojeća spremnost za djelovanje na moru i vodama nije ni

blizu potrebne razine. To dovoljno ilustrira podatak da samo Javna vatrogasna postrojba Rovinj posjeduje jedno plovilo dužine 9 m opremljeno za djelovanje na moru i ima ekipu za rad s plovilom i ronilačku ekipu. Oni su u svakom trenutku spremni za djelovanje u svom akvatoriju, a temeljna im je zadaća gašenje požara na moru i saniranje onečišćenja mora u lučicama i na prostoru marine. Otkako su nabavili plovilo i formirali dvije ekipe JVP Rovinj je zabilježio 20-ak uspješnih intervencija.

Druge postrojbe Istre posjeduju raznu opremu za djelovanje na moru kao što su čamci-gumenjaci, prsluci za spašavanje, plutajuća užad, a izvjestan broj vatrogasaca pojedinih postrojbi uključen je u rad ronilačkih klubova i oni raspolažu s određenom ronilačkom opremom.

Broj i vrsta intervencija

U razdoblju od 1996. do 2007. godine zabilježene su ukupno 43 intervencije u požarima na plovilima uz obalu i na otvorenom moru. U tom periodu su bile 73 intervencije u požarima i nezgodama na instalacijama i objektima uz more, dok je u 2008. godini zabilježeno već više od 40 intervencija. U većem broju zaprimljenih dojava s pozivom za intervenciju vatrogasaca, vatrogasci u pravilu nisu mogli izaći na intervenciju zbog neopremljenosti vatrogastva za djelovanje na moru i vodama. A intervencije na koje su vatrogasci pozivani su:

- *požari plovila uz obalu, marinama i otvorenom moru;
- *utapanje ljudi;

- *zagađenje raznim zagađivačima;
- *izvlačenje raznih predmeta, posebice nakon nevremena te
- *ispumpavanje vode s plovila pri raznim nezgodama osim kada su plovila usidrena uz obalu. Tada su se iznimno koristile usluge raznih plovila za prijevoz vatrogasaca, vlasnici kojih su u tom trenutku bili voljni pružiti pomoć.

Treba svakako istaknuti da požare koji nastaju na plovilima karakterizira velika brzina izgaranja i razvoj velike količine dima i toksičnih produkata u vrlo kratkom vremenskom razdoblju.

Trenutno stanje i teškoće kod intervencija

Vatrogastvo Istarske županije trenutno nije osposobljeno ni opremljeno za intervencije na moru i vodama, jer nema plovila i tehnička sredstva za intervencije te dovoljno osposobljenih vatrogasaca. Bez obzira na usvojene planove, kojima su predviđena plovila za prije-

voz vatrogasaca u slučaju intervencije, u pravilu tih plovnih jedinica nema na raspolaganju u potrebnom trenutku, jer su vlasništvo različitih subjekata koji obavljaju svoju redovitu djelatnost.

Vatrogasci su, međutim, efikasni i mogu rješavati intervencije na instala-

cijama i objektima uz more i vode, ali dosadašnja organizacija zaštite i spašavanja na moru i vodama u Hrvatskoj ne planira vatrogastvo kao organiziranu snagu za obavljanje intervencija u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine.

Havarija turskog broda uz zapadnu obalu Istre

Požar uz zapadnu obalu Istre na turskom brodu UND ADRIYATIK 6. veljače 2008. godine, koji je nakon gašenja i sanacije 20. veljače otegljen u Trst, bio je najzornija potvrda nužnosti organizacije vatrogastva za intervencije na moru. Službe zadužene za djelovanje na moru, kao što su lučke kapetanije, Pomorska policija, Hrvatska vojska, te specijalizirane firme koje se bave saniranjem onečišćenja mora, imaju svoje osnovne zadaće, a požar na UND ADRIYATIKU nedvosmisleno je ukazao na to da su potrebne i specijalizirane vatrogasne snage.

Spomenuta rovinjska iskustva djelovanja vatrogasaca na moru, a naročito požar na turskom brodu, dali su još jedan snažan poticaj da se pristupi izra-

Požar na turskom brodu »UND ADRIYATIK« 6. veljače 2008. godine uz zapadnu obalu Istre

di Prijedloga organizacije vatrogastva Istarske županije na moru i vodama. Ne slučajno, uz more su naznačene i vode, a radi se o tome da osim djelovanja na moru, vatrogasci trebaju biti osposobljeni i opremljeni i za djelova-

nje na vodenim tokovima rijeka Mirne, Dragonje i Raše, te na akumulaciji Butoniga i više manjih jezera, posebice u slučaju poplava, prometnih nezgoda i drugih nesreća i nezgoda na tim vodama.

Prijedlog organizacije vatrogastva za intervencije na moru i vodama

Na osnovi dugogodišnjeg iskustva i poziva za intervencije na moru i vodama, predložen je odgovarajući ustroj vatrogastva za intervencije na moru i vodama. U sedam javnih vatrogasnih postrojbi i određenim dobrovoljnim vatrogasnim društvima formirale bi se i opremile ekipe za rad na moru i vodama. U javnim vatrogasnim postrojbama, koje djeluju uz more, osposobit će se ekipe od postojećih vatrogasaca za rad s plovilima i ronioce, i to: u JVP Pula 20 ronilaca, JVP Rovinj 10, JVP Poreč 10, JVP Umag 10 i JVP Labin 10 ronilaca te, u postrojbama koje djeluju uz vode, rijeke, akumulacije i kod poplava, u JVP Buzet 10 i JVP Pazin 10 ronilaca. U dobrovoljnim vatrogasnim društvima uz more i vode, osposobit će se ekipe ronilaca s minimalno 5-6 ronilaca, i to u DVD-ima: Umag, Neapolis Novigrad, Bale, Vodnjan, Peroj, Rovinjsko selo, Pula, Fažana-Brioni, Ližnjan, Labin-Rabac i Kršan, te Žminj, Buzet i Pazin. Planom obuke za ronioce predviđeno je da se u postrojbama ospo-

sobi ukupno 140-152 ronilaca. Istodobno treba organizirati obuku i za skipere »C« kategorije (minimalno dva u smjeni), tako da bi svaka postrojba imala 8-10 skipera.

U javnim vatrogasnim postrojbama potrebno je nabaviti mala, brza plovila (gumenjaci s motorom, minimalno 8 m duljine) s opremom za gašenje požara.

U suradnji s nadležnim tijelima i pravnim osobama valja nabaviti i omogućiti vatrogascima žurno korištenje sredstava i opreme pri ekološkim akcidentima (brane, apsorbenti itd.), a za cijelo područje akvatorija Istarske županije valja nabaviti jedno čvrsto veće plovilo za gašenje požara i spašavanja i sanaciju onečišćenja sa sljedećim resursima:

*minimalno 15-20 m dužine i s brzinom oko 25-30 milja/sat, nosivosti 30 tona s opremom za gašenje vodom i pjenu kapaciteta bacača min. 2500 l/min te raznom opremom i armaturom za gašenje požara na plovilima

*pjenilo 800 kg

*razne brane i apsorbenti

*razna oprema za gašenje i spašavanje.

Vatrogasna služba u državama Sredozemlja

Prijedlog ustroja istarskog vatrogastva na moru i vodama temelji se i na iskustvima drugih zemalja, kao što su Italija i Francuska, koje imaju vatrogasne pomorske postrojbe, Slovenije koja razvija službu na moru i ostalih mediteranskih zemalja.

Vatrogasna služba u većini država Sredozemlja aktivno je uključena u sustav zaštite i

spašavanja na moru s plovilima i ronionicima te je sastavni dio organiziranih snaga prvenstveno zbog toga što je na raspolaganju 24 sata, trenutno intervenira na gotovo svim nastalim nezgodama, a zaštita i spašavanje ljudi i imovine osnovna je djelatnost vatrogastva. Također, vatrogasna služba raspolaže s tehničkim sredstvima (plo-

vilima za gašenje požara i spašavanje), opremom za intervencije pri zagađenjima te ronilačkom opremom.

PRVI PRIMJER – ITALIJA

U Italiji su vatrogasne pomorske postrojbe sastavni dio vatrogastva Italije, a nalaze se u 23 pomorske baze uz velike luke odnosno područ-

ja visokog rizika (rafinerija, skladišta itd.). Operativno su podređene nadležnom tijelu Republike Italije za zaštitu i spašavanje na moru. U svom sastavu imaju specijalizirana plovila (gumenjaci, brzi glišeri, brodovi za gašenje, transportni brodovi i amfibije), a primarno obavljaju gašenje požara na plovilima i postrojenjima uz more, uključuju se

u akcije spašavanja i odrađuju poslove u ekološkim nesrećama.

DRUGI PRIMJER – FRANCUSKA

Vatrogasne pomorske postrojbe su sastavni dio vatrogastva Francuske u podijeljenim nadležnostima velikih gradova, ministarstava i nadležnog tijela za spašavanje na moru. Također, u svom sastavu imaju specijalizirana plovila (gumenjaci, brzi glišeri, brodovi za gašenje, transportni brodovi i amfibije), a obavljaju primarno gašenje požara na plovilima i postrojenjima uz more, uključuju se u akcije spašavanja i odrađuju ekološke nesreće.

TREĆI PRIMJER – SLOVENIJA

Slovenija aktivno uključuje vatrogastvo u sustav spašavanja na moru za gašenje požara, ronilačku službu i ekološku zaštitu. Vatrogasna

brigada u Kopru nabavila je plovilo, osposobila ronioce te je uključena u sustav spa-

šavanja na moru. Pripadnici Službe zaštite i spašavanja Vatrogasne zajednice Istarske

županije sudjelovali su kao gosti na ovogodišnjoj vježbi u Kopru.

Troškovi uspostave ustroja vatrogastva na moru i vodama

Ukupni troškovi ustroja istarskog vatrogastva na moru i vodama, počevši od obuke ljudi do nabave plovila, iznosit će oko 15 milijuna kuna. S obzirom na to da postoji mogućnost korištenja bespovratnih sredstava pretprikladnih europskih fondova, a riječ je o IPA fondu u kojem se može kandidirati projekt za zaštitu na moru u prvom redu s ekološke razine, kandidiran je Projekt uspostave vatrogastva na moru i uspostave službe sprječavanja i djelovanja prilikom ekoloških onečišćenja na moru i vodama. Radi se o INPA programu koji se odnosi na natječaj prekograničnog programa Slovenija – Hrvatska u trajanju od 2007. do 2013. godine. Uvjeti kandidiranja u tom programu

uključuju i sufinanciranje u određenom postotku te u pronalaženju hrvatskih i slovenskih partnera za uključivanje u spomenuti projekt. Radi se o sufinanciranju 15 posto bespovratnih sredstava od strane onoga tko traži, a to je Vatrogasna zajednica Istarske županije.

Prema riječima županijskog zapovjednika, zamjenika predsjednika HVZ-a i saborskog zastupnika Dina Kozlevca, župan Ivan Jakovčić pružio je maksimalnu potporu za ulazak u realizaciju Projekta, pa je Poglavarstvo Istarske županije donijelo Odluku o osiguranju potrebnih sredstava u iznosu od 225.000 eura od 2009. do 2010. godine. Vatrogasna zajednica Istarske županije vodeći je partner

u ostvarenju Projekta, dok su ostali partneri Istarska županija i Ronilačka udruga, te Pomorska škola iz Pirana i Gasilska brigada Koper, kao slovenski partneri. Očekuje se da će Komisija europskog Fonda donijeti odluku u veljači ili ožujku 2009. godine. Ako budu odobrena financijska sredstva u iznosu od 1,800.000 eura, krenulo bi se u realizaciju Projekta tijekom 2009. i 2010. godine. U Projektu će u prvom planu biti nabavka velikog plovila dužine 20-ak m i obuka vatrogasaca, te nabavka ostale potrebne opreme, posebice ekološke, za djelovanje na moru. Ako sve bude teklo prema planu, krajem 2010. godine treba biti ustrojena organizacija vatrogastva Istarske županije na moru i vodama.

Memorijal Riječke vatre

Višegodišnja ideja o potrebi adekvatnog odavanja počasti vatrogascima Grada Rijeke stradalim na intervencijama, realizirana je u subotu, 25. listopada 2008., kada je održan 1. memorijal Riječke vatre – Natjecanje vatrogasnih grupa. Naziv Riječke vatre inspiriran je istoimenom monografijom riječkih vatrogasaca, a odbran je kao najprimjereniji u znak sjećanja na poginule riječke vatrogasce.

Na intervencijama je od 1944. godine poginulo šest vatrogasaca Grada Rijeke. Godine 1944. poginuli su va-

Gospođa Marina Surina predaje prijelazni pehar najboljoj ekipi Memorijala

trogasci Menis Avellino i Mario Zele, godine 1945. Angelo Fusini i Aldo Zengo, a godine 1982. od srčanog udara na intervenciji je preminuo Viktor Smerdel. Najveći poticaj organizaciji Memorijala ipak je dala pogibija vatrogasca, voditelja grupe, Ede Surine

22. studenoga 2005. godine prilikom eksplozije plina u stanu u riječkoj Labinskoj ulici. Treba napomenuti da su ovo raspoloživi podaci, jer su nakon Drugog svjetskog rata sustavno uništavane arhive svega što nije bilo jugoslavensko, pa je ista sudbina zadesila i arhivu riječke vatrogasne postrojbe. Tako je danas

JVP Grada Rijeke zakinita za vrijedne podatke iz vremena proteklog od osnivanja pa do Drugog svjetskog rata.

Natjecanje vatrogasnih grupa

Na Gatu Karoline Riječke, uz sudjelovanje 25 ekipa u četiri kategorije održano je Natjecanje vatrogasnih grupa (u Hrvatskoj prvi put

Zajednička snimka svih sudionika Memorijala

održano pod nazivom FIRE COMBAT). Natjecanje se sastoji u savladavanju prepreka i obavljanju različitih radnji primjenom osnovnih operativno-taktičkih radnji i postupaka. O samom natjecanju već se pisalo u Vatrogasnom vjesniku. Valja podsjetiti da je natjecanje preuzeto od kolega slovenskih vatrogasaca koji su američku originalnu verziju vatrogasnog natjecanja Firefighter's Challenge prilagodili operativno-taktičkim postupcima, ali i financijskim mogućnostima ovog podneblja. Gotovo od samog početka natjecanja u Sloveniji i hrvatski vatrogasci sudjeluju na natjecanjima u Sloveniji. Iako je u početku nazvano FIRE COMBAT, ocijenjeno je da natjecanje ipak treba nositi hrvatski naziv pa je dodijeljen naziv Natjecanje vatrogasnih grupa s obzirom na to da se natječu parovi, vatrogasne

skupine, koje predstavljaju osnovnu taktičku formaciju u hrvatskom vatrogastvu.

Na natjecanju su nastupile ekipe javnih vatrogasnih postrojbi gradova Opatije, Zagreba, Karlovca i Rijeke te dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak, Opatija, Lovran, Klana, Žminj i Bale. Iz susjedne Slovenije nastupile su ekipe iz Javnog zavoda Gasilska brigada Koper te Javnog zavoda Gasilska enota Nova Gorica.

U kategoriji »D«, iznad 50 godina starosti natjecatelja, prvo mjesto zauzela je ekipa JVP Grada Rijeke u sastavu Darko Vagaja – Joco Damjanović, koja je ujedno bila i jedina ekipa u toj kategoriji.

U kategoriji »C«, od 41 do 50 godina starosti natjecatelja, prvo mjesto također je zauzela ekipa JVP Grada Rijeke u sastavu Igor Hrelja – Marijan Smerdel, kao jedina ekipa u toj kategoriji.

U kategoriji »B«, od 31 do 40 godina starosti natjecatelja, ukupno je nastupilo pet ekipa. Prvo mjesto zauzela je ekipa JVP Grada Zagreba u sastavu Denis Bartol – Miro-

slav Crnogorac. Drugo mjesto zauzela je ekipa JVP Grada Rijeke u sastavu Dario Gauš – David Marot. Treće mjesto zauzela je također ekipa JVP Grada Rijeke Boris Kauzlarić – Zoran Rački.

U najjačoj kategoriji, kategoriji »A«, starosti natjecatelja do 30 godina, nastupilo je 18 ekipa. Prvo mjesto zauzela je ekipa Javnog zavoda Gasilska enota Nova Gorica u sastavu Borut Mihelj – Tadej Širca. Drugo mjesto zauzela je ekipa JVP Opatija u sastavu Rene Raymond Gulin – Branimir Jurčić. Treće mjesto zauzela je ekipa DVD-a Opatija u sastavu Tonči Šorić – Josip Peček.

Ukupno najbolji rezultat ostvarila je pobjednička ekipa u »A« kategoriji Javnog zavoda Gasilska enota Nova Gorica u sastavu Borut Mihelj – Tadej Širca te time ostvarila pravo i preuzela obvezu čuvanja prijelaznog pehara Memorijala Riječke vatre narednih godinu dana.

Nagrade najboljima uručili su zapovjednik JVP Grada Rijeke Hinko Mance, županijski vatrogasni zapovjednik Slavko Gauš, predsjednik Va-

trogasne zajednice Liburnije Boris Laginja te zapovjednik 2. smjene JVP Grada Rijeke Darko Vagaja, ujedno i najstariji sudionik Natjecanja.

Detalj koji je izmamio najveći pljesak nazočnih bila je primopredaja prijelaznog pehara kojega je najboljoj ekipi 1. memorijala Riječke vatre uručila supruga pokojnoga Ede Surine Marina Surina.

Potrebno je napomenuti da su na Natjecanju kao gosti bili nazočni i pripadnici Vigili del Fuoco iz Belluna u Italiji s kojima se održavaju dugogodišnji kontakti. Upravo na prvu godišnjicu kornatske tragedije u Bellunu se održavala tradicionalna utrka vatrogasaca na kojoj su vatrogasci PGŽ-a nastupili s crnom trakom na ruci. Organizatori su tom prigodom minutom šutnje odali počast poginulim hrvatskim vatrogascima na otoku Kornatu. Njihovi predstavnici Gianfranco Sommariva i Nicola Rosanno iskoristili su prigodu podjele nagrada i priznanja na 1. memorijalu Riječke vatre za uručivanje poklona u znak sjećanja na poginule vatrogasce.

Kako su predstavnici Vatrogasne zajednice Šibensko-kninske županije bili spriječeni nazočiti Memorijalu, poklon je preuzeo zapovjednik JVP Grada Rijeke Hinko Mance te ga je naknadno predao Vatrogasnoj zajednici Šibensko-kninske županije.

Ostaje na sudionicima Memorijala da daju ocjenu organizacije cjelodnevnog događanja pa i kritike, a sve radi bolje organizacije 2. memorijala za kojega je želja organizatora da se već iduće godine omasovi s još većim brojem ekipa iz svih dijelova Hrvatske, ali i inozemstva te da se to atraktivno natjecanje proširi diljem Hrvatske.

Organizator, Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, zahvaljuje sponzorima koji su pridonijeli uspješnoj organizaciji natjecanja: Gradu Rijeka, MG Rijeka, TANICOM – Rijeka, BMD – Rijeka, Pekari Sokol – Rijeka, Profesionalnoj elektronici – Rijeka, Zlatarnici Viktorio – Rijeka, DVD-u Sušak – Rijeka, DEN ING – Rijeka, Convict – Rijeka, Luci Rijeka, Lučkoj upravi – Rijeka.

mr. sig. Dario Gauš

Isporučeno novih 18 vatrogasnih vozila

U Ozlju je u krugu tvornice IM Metal Ozalj predstavnicima Vlade RH 5. listopada 2008. svečano predano novih 18 vatrogasnih vozila u sklopu Projekta nabave 210 vatrogasnih vozila za Republiku Hrvatsku. Vozila su predana u nazočnosti državnog tajnika Ministarstva unutarnjih poslova Ive Bačića, predstavnika Konzorcija isporučitelja vozila gospodina Knaacka, potpredsjednika Daimler Export and Trade Finance GmbH/Berlin, gospodina Olafa Goetza, koji je potpisao dokument o isporuci vozila, gospodina Leitnera, voditelja regionalne prodaje Rosenbauera, zamjenika glavnog

vatrogasnog zapovjednika Željka Sutlara, koji je potpisao dokument o prijemu vozila, načelnika Hrvatske vatrogasne zajednice mr. Željka Popovića, direktora IM Metala Krešimira Košeca i brojnih predstavnika vatrogastva i drugih gostiju.

Najnovijom 12. parcijalnom isporukom predano je 18 vatrogasnih vozila, čime je do sada predano ukupno 179 vozila u sklopu Programa Vlade RH. Do kraja realizacije Programa preostaje isporučiti još 31 vozilo, isporuka kojih se planira za svibanj i studeni 2009.

Tečaj urbanog traganja i spašavanja

❖ U Vatrogasnom operativnom središtu u Divuljama organiziran je 2. stupanj obuke urbanog traganja i spašavanja za vatrogasce iz Republike Hrvatske i Crne Gore, koju su provodili instruktori iz Francuske, u razdoblju od 27. listopada do 8. studenoga 2008. godine. Početku obuke bili su nazočni ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje Damir Trut te francuski veleposlanik u Hrvatskoj François Saint-Paul

Državna uprava za zaštitu i spašavanje u suradnji s Veleposlanstvom Francuske Republike u Zagrebu te Upravom za civilnu zaštitu Ministarstva unutarnjih poslova, prekomorskih teritorija i teritorijalnih zajednica Francuske Republike, organizirala je **2. stupanj obuke urbanog traganja i spašavanja** za vatrogasce iz Republike Hrvatske i Crne Gore.

Svečano otvorenje TEČAJA URBANOG TRAGANJA i spašavanja na kojem, pod vodstvom četvorice instruktora iz Francuske, sudjeluju vatrogasci iz Hrvatske i Crne Gore, započelo je konferencijom za novinare održanom u velikoj dvorani Vatrogasnog operativnog centra u Divuljama (Split), a na kojoj su nazočili

Nj. E. François Saint-Paul, francuski veleposlanik u Hrvatskoj, g. Georges Deledda, francuski vatrogasni zapovjednik te glavni nositelj projekta s francuske strane, i g. Damir Trut, ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje (DUZS) koji je tom prilikom kazao:

»Državna uprava za zaštitu i spašavanje s Veleposlanstvom Francuske Republike u Zagrebu te Upravom za civilnu zaštitu Ministarstva unutarnjih poslova, prekomorskih teritorija i teritorijalnih zajednica Francuske Republike, započela je prošle godine suradnju

u organizaciji obuke urbanog traganja i spašavanja za vatrogasce iz Republike Hrvatske i Crne Gore. U izradi programa obuke sudjelovala je i Služba civilne zaštite Crne Gore.

Cilj je te obuke (koja je započela prošle godine, a trajat će do 2011.) da nakon završetka Hrvatska i Crna Gora budu u potpunosti operativno autonomne te sposobne formirati vlastite timove za urbano traganje i spašavanje, te u mogućnosti provoditi daljnje obuke s vlastitim instruktorima.

Obuka se izvodi u tri razine. U Republici Hrvatskoj održana su dva tečaja prve razine – prvi u studenome 2007., a drugi u svibnju 2008.

Prvu razinu obuke pohađala su 22 kandidata (polaznici tečaja prve razine iz Crne Gore tečaj su polazili u Crnoj Gori, a polaznici iz Hrvatske u Divuljama) od kojih su najbolji pohađali i tečaj u Divuljama.»

G. François Saint-Paul, francuski veleposlanik u Hrvatskoj u svom prigodnom obraćanju je istaknuo: »Sve zemlje vaše

regije će manje-više brzo postati članice Europske unije te su već privilegirani partneri što se tiče zaštite i spašavanja, zbog čega nam se učinilo važnim uskladiti praksu u području pružanja pomoći osobama, a ove obuke su i izvrstan način približavanja standardima EU-a. Vaš zemljopisni položaj na seizmički aktivnom području prirodno vas je doveo u položaj pionira ovog regionalnog projekta. Nadamo se da će ostale susjedne zemlje slijediti vaš primjer te da će novi projekti s drugim tematikama, kao što su, na primjer, šumski požari, koji predstavljaju prijetnju cijeloj Europi, ugledati svjetlo dana«, kazao je francuski veleposlanik.

Programom je predviđeno kontinuirano obučavanje pripadnika za spašavanje iz ruševina do 2011. godine, te rast njihovih sposobnosti kroz naprednije vrste obuka koje će polaziti najспособniji spašavatelji, dok će se najnapredniji modul obuke provoditi u Francuskoj.

Dosadašnja opsežna suradnja između Državne upra-

ve za zaštitu i spašavanje sa srodnim tijelima u Republici Francuskoj, dovela je do postizanja Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Francuske o pomoći i suradnji na području zaštite i spašavanja, a koji je potpisan u listopadu prošle godine u Parizu. Na tom tragu ove godine došlo je do razmjene vatrogasaca u požarnoj sezoni 2008. Cilj razmjene bila je usporedba sustava gašenja požara na otvorenom prostoru te utvrđivanje daljnje suradnje. U Francuskoj su u vremenu od 15. srpnja do 15. kolovoza 2008. boravila dva vatroga-

sna časnika iz JVP Pula i JVP Rijeka, a francuski vatrogasni časnici Georges Deledda, Bernard Puget i Frederic Vaucouler boravili su u RH tijekom kolovoza 2008.

Cilj obuke je unaprijediti teoretska i praktična znanja, razmijeniti iskustva te postići visoku razinu sposobnosti za spašavanje iz ruševina. Usvojena znanja i vještine pridonijet će poboljšanju izgradnje sustava i osobnih sposobnosti spašavatelja za sve vidove intervencija u urbanom tražanju i spašavanju u našoj zemlji. Također, završetkom cjelokupne obuke stvaraju se uvjeti da Republika Hrvat-

ska ima vlastite snage koje se mogu upućivati kao ispomoć drugim državama pri zbrinjavanju nesreća i katastrofa.

Svečanosti početka obuke bili su nazočni: François Saint-Paul, francuski veleposlanik u Hrvatskoj, Damir Trut, ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Catherine Bonnet, izaslanica za unutarnje poslove pri Francuskom veleposlanstvu u Hrvatskoj, Dominique Boffi, izaslanik za unutarnje poslove pri Francuskom veleposlanstvu u Srbiji, Tomislav Vuko, pomoćnik glavnog vatrogasnog zapovjednika za priobalje, Petar Škorić, pročelnik PUZS-a Split, Georges Deledda, francuski vatrogasni zapovjednik, glavni nositelj ovog projekta s francuske strane, Serge Delaunay, francuski instruktor za obuku, Franck Tayssedre, francuski instruktor za obuku, Stéphane Nisslé, francuski instruktor za obuku, Anita Vujić, asistentica izaslanice za unutarnje poslove pri Francuskom veleposlanstvu u Hrvatskoj, Tatjana Subarević, asistentica izaslanika za unutarnje poslove pri Francuskom veleposlanstvu u Srbiji.

Dani zaštite i spašavanja

Služba zaštite i spašavanja pri Vatrogasnoj zajednici Istarske županije uspješno je 10. i 11. listopada 2008. godine organizirala 1. dane zaštite i spašavanja na pulskoj Karolini. Temeljni je cilj manifestacije bio da se javnosti predstavi napredak tijekom posljednje dvije i pol godine, od kada je velik dio poslova i obveza predan lokalnoj i regionalnoj samoupravi. Upravo zbog toga je i utemeljena Služba za zaštitu i spašavanje u Istarskoj županiji. Otvarajući tu jedinstvenu manifestaciju, pulski je gradonačelnik Boris Miletić rekao:

»Ponosni smo što je Pula odabrana za Prve dane zaštite i spašavanja jer znamo da naši djelatnici na tom području rade

u tišini, ali i velikom stupnju pripravnosti. Upravo je to ključni činitelj sigurnosti, premda bi svi voljeli da nikada ne trebaju djelovati. Bez obzira što su dobro pripremljeni, uvijek je bio i ostao najvažniji ljudski faktor, kako profesionalni, tako i onaj volonterski. No, naše su nas službe uvjerile da, koliko god velika katastrofa zaprijeti, znaju brzo reagirati«, naglasio je gradonačelnik Miletić.

U sklopu dvodnevne manifestacije u Komunalnoj palači je održana tematska konferencija o temi Uloga jedinica lokalne samouprave u sustavu zaštite i spašavanja. Uvodnim izlaganjem Konferenciju, kojoj su bili nazočni predstavnici iz više hrvatskih županija, otvorila je

Ines Krajčak, predstavnica Službe zaštite i spašavanja Vatrogasne zajednice Istarske županije, prezentiravši sustav zaštite i spašavanja Istarske županije. Nakon nje o sustavu zaštite govorili su drugi sudionici skupa, a prvi iz Italije, iz regije Friuli-Venezia Giulia, regionalni zapovjednik civilne zaštite dott. Guglielmo Berlasso. O sustavu zaštite u Sloveniji, na koparskom području, izlaganje je imao Zvezdan Božič, voditelj Civilne zaštite ispostave Koper, dok je u ime Grada Zagreba govorio Pavle Kalinić, pročelnik Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, te u ime Splitsko-dalmatinske županije Damir Gabrić, voditelj Službe zaštite i spašavanja Županije.

Tijekom dva dana gosti i posjetitelji s velikim su zanimanjem razgledali štandove i opremu domaćih i inozemnih službi zaštite i spašavanja. Gosti iz Italije i Slovenije predstavili su termovizijsku kameru koja reagira na toplinske aktivnosti, a djelatnici istarskih domova zdravlja mjerili su tlak i šećer u krvi zainteresiranima. Za posjetitelje su bile veoma zanimljive pokazne vježbe JVP Pula i DVD-a Pula (pokazali su način prikupljanja opasnih kemikalija uz korištenje jednog od najmodernijih vozila za dekontaminaciju u Hrvatskoj), a vježbe su izvele i ekipe Crvenog križa (prva pomoć i drugi vidovi pomoći), Gorske službe spašavanja (spašavali su »unesrećenog« padobranca), dok se posada broda za čišćenje mora e/b ECO 2000, riječke Dezinskekcije, predstavila s aktivnostima na otklanjanju onečišćenja mora.

Među brojnim posjetiteljima Prvih dana zaštite i spašavanja, dominirali su najmlađi koje su jako zanimali štandovi i vozila službe zaštite i spašavanja, a posebice vozila i plovilo Interventne policije PU Istarske.

A. Čabaravdić

Nezadovoljni radom Državne uprave za zaštitu i spašavanje

Na izvanrednoj sjednici predstavnika vatrogasnih zajednica sjeverozapadne Hrvatske, održanoj 29. listopada u Varaždinu, na temu neisplate sredstava vatrogasnim zajednicama koje su sudjelovale u dislokacijama i brojnim aktivnostima tijekom ljetnog perioda ove godine na priobalju, odgovorne osobe vatrogasnih zajednica sjeverozapadne Hrvatske zaključile su da su sve aktivnosti što se odnose na Program zaštite od požara u priobalju od interesa za Republiku Hrvatsku u svim točkama plana obavljene časno, savjesno i pošteno.

Za ovaj rad osigurana su akontacijska sredstva, vatrogasna oprema i vozila, te vatrogasne snage koje su tijekom ljetne protupožarne sezone djelovale na terenima od Prevlake do Brijuna, dežurajući, gaseći požare, pomažući u spašavanju ljudi i imovine puna četiri mjeseca ove godine, a da za to nisu dobili pripadajuća sredstva od Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Vatrogasci su bili i na izvanrednoj dislokaciji u Makarskoj gdje su aktivno sudjelovali u gašenju požara, a kasnije i sanaciji opožarenih površina. Navedeni razlozi dovoljni su da se čaša nezadovoljstva s radom i postupkom DUZS-a prelje.

Naime, nezadovoljni su nepoštivanjem obveza isplate financijskih sredstava više od šezdeset dana, a isplata je trebala biti u roku od 15 dana od dana obračuna troškova za pojedinu smjenu. Ta dugovanja već sada premašuju svotu od milijun kuna. Vatrogasci navedenih županija izgubili su strpljenje jer su se do sada morali na razne načine snalaziti kako bi pokrile nastale troškove za ljudstvo i vozila u dislokacijama u priobalju pa im je teško objašnjivo kako odgovorne službe DUZS-a nisu našle načina da do sada isplate dugovanja prema vatrogascima koji su djelovali u protupožarnoj sezoni ove godine na priobalju, a mogle su jer su sredstva od strane Vlade Republike Hrvatske za te namjene osigurane u Proračunu.

Negodovanje zbog ovakvog postupka Državne uprave za zaštitu i spašavanje izraženo je protestnim pismom upućenim na adresu ravnatelja DUZS-a Damira Truta. Tako, među ostalim, u priopćenju vatrogasaca piše:

»Zbog neisplate sredstava u visini od preko milijun kuna koje nam je DUZS dužna, naše vatrogasne zajednice došle su u financijsku blokadu, te nismo u stanju isplatiti plaće zaposlenicima, pa čak ni plaćati redovitu djelatnost. Revoltirani mačehinskim postupkom DUZS-a dat je rok od tjedan dana da se potraživanja isplate ili će se u protivnom javnost detaljnije upoznati sa nekorektnim postupkom Državne uprave za zaštitu i spašavanje kojima to nije prvi put da se prema radu vatrogasaca ponašaju nekorektno. Ništa neobično ne bi bilo da iduće godine, zbog dosadašnjeg trogodišnjeg financijskog nekorektnog odnosa vatrogasci tih županija neće sudjelovati s vatrogasnim snagama, opremom i vozilima u ljetnoj protupožarnoj zaštiti priobalja.«

Da je to ozbiljno upozorenje DUZS-a potkrjepljuje i činjenica da su dokument o neslaganju s radom službe potpisali predsjednici vatrogasnih zajednica županija: varaždinske Zvonko Biškup, međimurske Zlatko Orsag, kopriivničko-križevačke Marijan Kicivoj i predsjednik Koordinacije VZ sjeverozapadne Hrvatske Ivica Glas. Dokument je dostavljen Vladi Republike Hrvatske, ministru financija u Vladi RH, glavnom vatrogasnom zapovjedniku Hrvatske i predsjedniku Hrvatske vatrogasne zajednice.

Na sastanku je bio i zapovjednik Koprivničko-križevačke županije Slavko Tucaković, koji je rekao da vjeruje da će nastali problemi koji traju već duže vremena između DUZS-a i vatrogasaca biti riješeni izmjenom Zakona o vatrogastvu koji je u pripremi.

D. Rendić

Susreti potpisnika Povelje prijateljstva

U Novom Vinodolskom je od 17. do 19. listopada 2008. održan jedanaesti Susret potpisnika Povelje prijateljstva i suradnje dobrovoljnih vatrogasnih društava: Kutjevo, Velika, Slatina, Lobar, Vodice, Novi Vinodolski i Vatrogasne zajednice Bakar – Kostrena.

Upravo je u Gradskoj vijećnici u Novom Vinodolskom 1997. godine potpisana Povelja o suradnji tih vatrogasnih društava i zajednice koja se još naziva i Plavo-zele-nom koordinacijom. Zaključci sastanaka

Koordinacije ugrađeni su u mnoge dokumente hrvatskoga vatrogastva.

Posljednji sastanak Koordinacije održan je 17. listopada u Novom Vinodolskom, a na sastanku se raspravljalo o stanju društava potpisnika Povelje te o aktualnim problemima u hrvatskome vatrogastvu. Koordinacija je utvrdila zaključke o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu i izmjenama Zakona o financiranju lokalne uprave i samouprave kojima bi se trebalo izjednačiti sve gradove i općine u pogledu decentraliziranih sredstava za financiranje vatrogastva. Do sada je država financijskim sredstvima pomagala, odnosno gotovo u cijelosti financirala javne vatrogasne postrojbe, a tamo gdje su zaštitu od požara preuzela dobrovoljna vatrogasna društva, ona su prepuštena financiranju lokalne samouprave.

Uz predstavnike potpisnika Povelje sastanku je bio nazočan i gradonačelnik Novog Vinodolskog Oleg Butković, koji

je istaknuo izuzetan doprinos DVD-a Novi Vinodolski, kako u zaštiti od požara, tako i u ostalim segmentima organiziranja društvenih događaja u Gradu.

U sklopu susreta vatrogasaca Koordinacije 28. listopada održano je natjecanje vatrogasaca u četiri igre. U natjecanju s brentačama pobijedila je ekipa Novog Vinodolskog, u potezanju konopa bila je najbolja ekipa Vatrogasne zajednice Bakar – Kostrena, u provlačenju loptice kroz cijev pobjednici su bili članovi ekipe DVD-a Slatina te u natjecanju nošenja naprtnjače kroz vinograd i nje-

nog pražnjenja pobijedila je ekipa DVD-a Kutjevo. Najbolja u ukupnom poretku bila je ekipa DVD-a Slatine, a nagradu za fair play odnijela je ekipa DVD-a Vodice.

Sve više umreženih mobitela

Pravodobno izvješćivanje, odnosno obavještavanje operativnih pripadnika pojedinih DVD-a da se nešto događa na području njihove nadležnosti, primarni je uvjet za pravodobno i učinkovito djelovanje vatrogasaca. Uz uobičajene vatrogasne sirene, radiostanice, kao i neke pomalo zastarjele oblike međusobnog komuniciranja, posljednjih nekoliko godina pozornost je usmjerena i na umrežavanje operativnih mobilnih uređaja putem mreže VIPnet d.o.o. Ova je tvrtka, naime, prije više godina ponudila najpovoljnije uvjete mobilnog povezivanja operativnih vatrogasaca, njihovih zapovjednika i Centra 112, kako bi uz minimalne troškove bili što dostupniji u slučaju požara, prometne nesreće ili druge opasne situacije. Na području VZ Požeško-slavonske županije umrežavanje je na početku prihvatilo čelništvo VZŽ-a, VZ Požeštine, VZ Pakrac – Lipik i nekoliko DVD-a, s obzirom na tada dosta visoku cijenu, a vrlo male proračunske prihode vatrogasnih zajednica i postrojbi.

No, kako je VIPnet d.o.o. već ranije najavio, a ove godine i ostvario bitno

snižavanje troškova korištenja umreženih mobitela, ovu vrlo korisnu i podosta jeftinu uslugu prihvaća sve više vatrogasnih subjekata. Spomenimo također kako su nove ugovore s ovom telekomunikacijskom tvrtkom potpisali Hrvatska vatrogasna zajednica i Državna uprava za zaštitu i spašavanje, te da je došlo do bitnog smanjenja troškova; sve je više DVD-a koji se odlučuju na proširenje broja korisnika, a time osiguravaju bolju međusobnu komunikaciju i učinkovitije povezivanje svojih operativaca. U skladu s novonastalom situacijom, tijekom proteklih mjeseci znatno je proširen broj korisnika umreženih vatrogasnih mobitela u većem broju DVD-a s područja cijele Požeško-slavonske županije. Prema najnovijim informacijama iz pojedinih zajednica i društava, osim dosadašnjih korisnika VIP-ove mreže, uključeni su novi korisnici u dijelu DVD-a s područja VZ Pakrac – Lipik, a ugovore o korištenju povoljnijeg mobilnog telefoniranja potpisali su u DVD Velika, DVD Čaglin, DVD Pleternica, DVD Kaptol, DVD Požega, a proširen je broj korisnika u DVD

Kutjevo, DVD Brestovac, dok se očekuje kako će se u ovu akciju uključiti i pripadnici DVD Jakšić, kao i preostala društva s područja gradova Pakraca i Lipika.

Korist takvoga umrežavanja zaista je značajna za obje strane, za VIPnet d.o.o. i za vatrogasce jer pridonosi bržem i učinkovitijem djelovanju, osobito imajući u vidu kako su taj oblik komuniciranja prihvatili i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Moguće je nositelju programa umrežavanja, VIPnet-u, s obzirom na to da prema nekim neslužbenim informacijama već sada ima više od pet tisuća korisnika, preporučiti da za iduću godinu pripremi posebni telefonski imenik umreženih mobitela vatrogasaca i pripadajućih službi, vezanih uz vatrogastvo, te uz minimalnu naknadu takav imenik uputi svakom DVD-u, zajednici ili drugoj instituciji koja skrbi o zaštiti od požara. Naime, uvažavajući rasprostranjenost međusobnih kontakata i međusobno pomaganje u kriznim situacijama (dislokacija na priobalje), bilo bi dobro da se takvi umreženi mobiteli registriraju u svim korisničkim sredinama.

B. O.

Vatrogasno natjecanje Medulin 2008.

Šesto tradicionalno međunarodno natjecanje vatrogasnih ekipa u terenskim vozilima Medulin 2008., održano 25. listopada, ponovo je potvrdilo da je riječ o izvrsnom susretu i druženju, ovoga puta dvanaest dobrovoljnih vatrogasnih društava. Natjecalo se 13 ekipa u muškoj i ženskoj konkurenciji iz DVD-a Kumrovec, Ližnjan, Bale, Tuhelj, Žminj, Remetinec, Pula, Bistrica ob S., Novi Marof, Vodnjan, Fažana-Brioni i Medulin. Ekipa sastavljena od po četiri člana/članice, terenskim su vozilima morale zadanom trasom, prema putnoj knjizi, na određenim mjestima izvoditi raznolike vježbe spasilačkih intervencija: spašava-

nje unesrećenog iz vozila u plamenu i gašenje zapaljenog vozila, intervencija na moru s gumenim plovilom, vježba u tunelu, korištenje hidranta te na kraju vježba s preprekama.

U objektu vojnog strelišta Hrvatske vojske na Valdebeku, pokale najboljim ekipama uručili su Božidar Mezulić, pomoćnik županijskog vatrogasnog zapovjednika, Petar Znaor, tajnik Područne vatrogasne zajednice Pula i Marin Mihovilović, predsjednik DVD-a Medulin. U muškoj konkurenciji pobijedila je ekipa DVD-a Medulin ispred ekipe DVD-a Vodnjan, dok je treće mjesto zauzela ekipa DVD-a Fažana-Brioni. Među ženskim ekipama prvo mjesto su osvojile članice DVD-a Medulin, dok je drugo mjesto pripalo članicama DVD-a Žminj.

A. Čabaravdić

Pobjedničke ekipe 6. vatrogasnog natjecanja Medulin 2008.

Na 2. susretu Vatrogasci bez granica u Kopru, istarski su vatrogasci izveli atraktivnu vježbu gašenja vatre na plinskim bocama

Susret vatrogasaca Slovenije, Italije i Hrvatske u Kopru

Na 2. susretu Vatrogasci bez granica, održanom u subotu, 18. listopada, u Kopru, sudjelovalo je 50-ak vatrogasaca iz javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava Umaga, Buzeta i Opatije te predstavnici Vatrogasne zajednice Istarske županije. Istarski su vatrogasci, zajedno sa slovenskim i talijanskim kolegama iz Kopra i Trsta, nakon vatrogasne parade ulicama Kopra, upriličili vježbu na platou pored koparske tržnice koju je pratio velik broj građana Kopra. U sklopu spomenute vježbe hrvatski, slovenski i talijanski vatrogasci pokazali su visoku razinu stručne osposobljenosti i tehničke opremljenosti. Istarski su vatrogasci izveli vrlo efektanu vježbu gašenja vatre na plinskoj boci impulsnom puškom Ifex.

Prema riječima županijskog zapovjednika i zamjenika predsjednika HVZ-a i saborskog zastupnika Dina Kozlevca, susreti pod nazivom Vatrogasci bez granica tradicionalna je manifestacija pograničnih vatrogasaca triju zemalja, koja potvrđuje njihovo zajed-

ništvo i spremnost za učinkovito djelovanje u situacijama gašenja požara ili drugih ugroženosti. »Njome vatrogasci upućuju poruku javnosti da požari i nesreće ne poznaju državne ni druge granice i zato su vatrogasci tih pograničnih područja već odavno upućeni jedni na druge. Tijekom mnogih godina pokazali su da zajedničkim djelovanjem mogu biti još učinkovitiji u zaštiti ljudi, materijalnih dobara i prirodnih vrednota hrvatske, slovenske i talijanske Istre. Takva se suradnja odvija već desetljećima tijekom kojih je bilo bezbroj požara na hrvatskoj i slovenskoj strani te u Trstu, u gašenju kojih su zajednički vrlo uspješno djelovale profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe«, istaknuo je Kozlevac, obraćajući se sudionicima Susreta i brojnim posjetiteljima te manifestacije vatrogasaca Hrvatske, Slovenije i Italije.

Prvi susret Vatrogasci bez granica održan je lani na tršćanskom Trgu Unita, a treći će se iduće godine upriličiti u Hrvatskoj, vjerojatno u Istri.

A. Čabaravdić

110. obljetnica DVD-a Branjin Vrh

U Branjinom Vrhu je 7. rujna 2008. godine svečano obilježena 110. obljetnica rada i DVD-a Branjin Vrh, uz nazočnost brojnih mještana i gostiju. Program proslave počeo je u ranim prijepodnevnim satima postrojavanjem sudionika i gostiju te predajom prijavka predsjedniku DVD-a Beli Manastir Vladi Kedmencu. Nakon postrojavanja održane se pokazne vježbe djece s brentačama, te zanimljiva vježba gašenja požara sa zaprežnom ručnom vatrogasnom štrcaljkom od strane DVD-a Branjin Vrh te članova JPVP Grada Belog Manastira s navalnim vatrogasnim vozilom, koji su preuzeli ulogu sanacije požara. Nakon toga je održana svečana sjednica DVD-a Branjin Vrh na kojoj je podnesen izvještaj o radu Društva u proteklom vremenu. U vrijeme osnivanja DVD-a Branjin Vrh 1898. godine mjesto je bilo centar Županije, a i kasnije jedno od vodećih mjesta u Baranji. U to vrijeme je već, prema podacima iz mađarskoga grada Pečuha, u Baranji bilo osnovano nekoliko dobrovoljnih vatrogasnih društava; Karanac, Kopačevo i Bilje. U izvještaju koji obuhvaća period od 110 godina rada spomenuti su prvi osnivači Društva 1898. godine na čelu s prvoizabranim predsjednikom Maxom Rozenbergerom. Društvo je u to vrijeme brojilo

10 osnivača i 20 aktivnih članova. Društvo je svečanu zastavu dobilo 1. veljače 1928. godine, a kuma je bila Marija Polc. Spominje se da je tada Društvo bilo centar kulture i zabave u mjestu. U svom je djelovanju bilježilo uspone i padove jer su tijekom tog vremena buknuła dva svjetska rata i Domovinski rat. Također su u izvještaju spomenuti mnogi predsjednici i zapovjednici Društva koji su zapisani u dokumentima, među ostalima Vlajko Mihajlović, Živko Stanmirović, Hinko Resicki, Mato Berecko, Aleksandar Cibola, Adam Berecko, Fila Ivkov, Ivan Šumiga, Josip Bulut, Adam Blažević, Adam Čosić, Branko Fajfer do sadašnjeg predsjednika Vjekoslava Dobranića i zapovjednika Danijela Farkaša. Sadašnju rukovodeću strukturu Društva čine, osim spomenutih predsjednika i zapovjednika, i tajnik Anton Bajić, dopredsjednik Josip Erhart, zamjenik zapovjednika Danijel Kolac, blagajnik Ivica Crnoja i predsjednik Nadzornog odbora Mijo Vulić. Na svečanoj sjednici dodijeljene su zahvalnice za doprinos u zaštiti od požara članovima Društva i pojedincima i udrugama. Nakon svečane sjednice svi sudionici proslave bili su nazočni svetoj misi u Župnoj crkvi Sv. Križa u Branjinom Vrhu.

Stjepan Kožić

Grad Zagreb

Kviz-natjecanje mladeži

Kviz-natjecanje mladeži Vatrogasne zajednice Grada Zagreba ove godine održano je u subotu 27. rujna. Sustav održavanja kviz-natjecanja osmišljen je prije desetak godina kako bi se provodile aktivnosti u radu s mladeži tijekom zimskog i proljetnog perioda godine.

Natjecanje se sastoji od četiri igre od kojih je prva kviz (provjera znanja). U kvizu sudjeluje svih devet natjecatelja koji redom izvlače i odgovaraju na pitanja iz domene vatrogastva. U preostalim igrama sudjeluju po tri natjecatelja koji se natječu u prepoznavanju opreme i vezanju čvorova (dio natjecateljske vježbe za mladež), spajanju i razdvajanju tlačnih cijevi kao i rušenju čunjeva koturanjem tlačne cijevi.

U početku se natjecanje provodilo u dvoranama društava, tako da su sudjelovala po dva društva (gosti i domaći) te bi se pobjednička ekipa plasirala u sljedeći krug natjecanja, sve do završnice kada bi dobili najbolju ekipu mladeži u VZ Grada Zagreba. Budući da se broj prijavljenih ekipa svake godine povećavao, natjecanje je organizirano u proljeće (u mjesecu travnju), kada bi se u jednom danu sastale sve ekipe, a discipline bi se odvijale na otvorenim terenima (osim kviza). Ekipe su podijeljene u dvije kategorije, i to: mladež muška i mladež ženska, a nastupiti mogu isključivo članovi DVD-a evidentirani u VZ najmanje šest mjeseci, u dobi od 12 do 16 godina. Iznimno mogu

nastupiti i članovi mlađi od 10 godina, ali im se u tom slučaju računa starost 12 godina. Prema postignutim rezultatima, na samom kraju natjecanja, bile bi proglašene najbolje ekipe koje bi primile za to pripremljene diplome i medalje.

Natjecanje je bilo organizirano na terenima kompleksa Grada mladih u Granešini, a posljednjih nekoliko godina održava se na terenima uz pročistač Zagrebačkih otpadnih voda.

Vatrogasna zajednica za sve sudionike organizira prehranu u restoranu koji se nalazi unutar kruga ZOV-a.

Ovogodišnje kviz-natjecanje iznimno nije održano u planiranom terminu jer je u travnju održano Natjecanje djece i mladeži VZ Grada Zagreba, koje pak nije održano protekle godine zbog Kornatske tragedije. Na ovogodišnjem kvizu

nastupilo je ukupno 35 natjecateljskih ekipa: u kategoriji ženske mladeži nastupilo je 9 ekipa, dok je muška mladež nastupila u 26 ekipa.

Uz predstavnike VZ Grada Zagreba predsjednika Zlatka Križanića, tajnika Damira Vlahovića i zapovjednika Javora Lozara te članove Upravnog odbora, na natjecanju je bio nazočan predstavnik Gradskog poglavarstva Željko Basta.

Na kviz-natjecanju za 2008. godinu postignuti su sljedeći rezultati:

- ŽENE: 1. DVD Kašina
- 2. DVD Blaguša
- 3. DVD Dragonožec
- MUŠKI: 1. DVD Blaguša
- 2. DVD Vidovec
- 3. DVD Kašina

Tekst: Denis Ružić
Fotografije: Mihael Ružić

Brodsko-posavska

DVD Čajkovci – 50 godina rada

Krajem listopada (24. i 25.) u nazočnosti Ružice Vidaković, zamjenice župana Brodsko-posavske županije, načelnice općine Vrpolje Ankice Zmaić, Milana Šultera, predsjednika županijske Vatrogasne zajednice, Stjepana Županića, županijskog vatrogasnog zapovjednika, te predstavnika nekoliko dobrovoljnih vatrogasnih društava obilježena je pedeseta obljetnica DVD-a Čajkovci.

Na početku svečane sjednice nazočne vatrogasce i uzvanike poz-

Detalj sa Skupštine DVD-a Čajkovci

dravio je predsjednik DVD-a Čajkovci Ivan Novoselović. U svom referatu o pedesetogodišnjem radu DVD-a Čajkovci, tajnik društva Ivan Kokavec između ostalog je istaknuo: »Na Zboru mještana sela Čajkovci održanom 29. prosinca 1957. godine prisutni su upoznati s inicijativom da se u selu osnuje dobrovoljno vatrogasno društvo koju su mještani s oduševljenjem prihvatili. Na istom zboru imenovan je inicijativni odbor kojem je povjereno da pripremi i sazove osnivačku Skupštinu

Društva. Tako je za 9. veljače 1958. godine sazvana osnivačka Skupština na kojoj je i osnovano DVD Čajkovci, a na kojoj je bilo nazočno 92 mještana. Istoga se dana u Društvo učlanilo 37 članova, a 56 mještana je učlanjeno kao podupirajući članovi.«

Ankica Zmaić, načelnica općine Vrpolje je naglasila da Općina Vrpolje, u skladu sa svojim fiskalnim mogućnostima, daje maksimalnu potporu, kako radu dobrovoljnog vatrogasnog društva u Čajkovcima, tako i središnjem Društvu u Vrpolju. Potporu humanom radu DVD-a Čajkovci dala je i Ružica Vidaković, dožupanica Brodsko-posavske županije. Milan Šulter, predsjednik županijske Vatrogasne zajednice čestitao je slavljenuku na obilježavanju 50. obljetnice te ponovno naglasio da u današnje doba za obavljanje odgovorne zadaće, kao što

je vatrogasna djelatnost, nisu dostatni samo entuzijizam, dobrovoljnost i humanost, već je za istu zadaću potrebno osigurati i adekvatna financijska sredstva koje fiskalno slabe (čitaj: siromašne) općine, poput općine Vrpolje, to nisu u mogućnosti. Stoga je nužno da se ubuduće sredstva za vatrogastvo osiguraju svim gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj, a ne samo onima koji su osnivači javnih vatrogasnih postrojbi.

U prigodi obilježavanja 50. obljetnice zaslužnim vatrogascima uručena su brojna odlikovanja i priznanja. Tako su brončane plamenice primili: Stjepan Sočković, Ivica Gagulić, Željko Novoselević, Dragan Novoselević, Emil Benko, Mirko Miskrić, Dražen Pavlović, Tomislav Čičak i Vjekoslav Čičak. Srebrne plamenice primili su: Mile Pavlović, Adam Ištoković, Ilija Čičak, Darko Novoselević, Dušan

Stojanović i Dražen Frajhaut. Srebrnom medaljom odlikovani su Ivan Kokavec i Nikola Novoselević (posmrtno). Zlatnom je medaljom odlikovan aktualni predsjednik Društva Ivan Novoselević. Zlatna plamenica uručena je zapovjedniku Društva Tomislavu Perčeviću.

Na kraju svečane sjednice predsjednik Društva Ivan Novoselević posebno je zahvalio mjesnom župniku prečasnom Đuri Kedvešu, koji je Društvu prigodom obilježavanja obljetnice darovao kip svetog Florijana. Darovani kip posvećen je na svetoj misi održanoj za dobrovoljne vatrogasce, koju su predvodili prečasní Đuro Kedveš i vatrogasni kapelan, prečasní Ivica Rebić. Obilježavanje 50. obljetnice DVD-a Čajkovci završeno je zajedničkim druženjem vatrogasaca i uzvanika.

Milan Šulter

Istarska

Povelja prijateljstva DVD-a Pula i Ravna Gora

Prigodom obilježavanja 120. obljetnice Dobrovoljnog vatrogasnog društva Ravna Gora, 11. listopada 2008. godine, upriličeno je potpisivanje Povelje prijateljstva i suradnje između DVD-a Pula i Ravna Gora. Prema riječima predsjednika DVD-a Pula Petra Zna-

hora, do tog je čina došlo nakon pet godina uspješne suradnje dobrovoljnih vatrogasaca Pule i Ravne Gore, tijekom koje je bilo više prijateljskih susreta i druženja koji su poslužili i za razmjenu iskustava u djelovanju DVD-a. (ač)

Grupa članova DVD-a Pula i Ravna Gora sa županijskim vatrogasnim zapovjednikom Primorsko-goranske županije Slavkom Gaušem

Karlovačka

Gašenje požara u priobalju

Vatrogasna zajednica grada Ogulina zajedno s pridruženim članicama iz susjednih općina i ovog je ljeta nesebično pružala pomoć u gašenju požara u priobalju. Ispomoć je bila raspoređe-

na na dva mjesta u Dalmaciji, jedno je bilo uvala Plat kod Dubrovnika gdje su bili raspoređeni djelatnici JVP Ogulin, a drugo mjesto Nerežišća na otoku Braču gdje su bili dislocirani dobrovoljni vatrogasci. Tijekom pet mjeseci u 10 smjena

izmijenila su se 22 vatrogasca s područja VZG Ogulin, od kojih su neki smjenu odrađivali i tri puta. Osim toga, u slučaju izvanrednih situacija, bila je spremna i intervencijska skupina koja djeluje po potrebi, ali ove godine te pomoći nije

trebalo. Ovim činom VZG Ogulin, na čelu sa zapovjednikom Marijanom Kurelcem, pokazala je da svojim malenim udjelom mogu odraditi velik posao u očuvanju Lijepe Naše od požara.

Mladen Žilić

IN MEMORIAM

Vilim Zvonković-Vilko (1929. – 2008.)

U 79. godini života iznenada je umro Vilim Zvonković-Vilko, član i jedan od osnivača Dobrovoljnog vatrogasnog društva Jurovski Brod. Od same mladosti bio je privržen ideji plemenitosti i humanosti vatrogastva kao životnom pozivu i opredjeljenju. U 55 godina postojanja Društva u više je navrata bio nosilac odgovornih funkcija, inicijator izgradnje kao i adaptacije Vatrogasnog doma te drugih akcija, kako u šezdesetim godinama, tako i kasnije. Bio je jedan od skromnih i savjesnih ljudi koji nisu čekali da ih se pozove u akciju. I ove godine opazili smo njegov doprinos pri čišćenju okolice

Vatrogasnog doma, a i to da je ostao kada su već svi odlazili. Svojom skromnošću i neiscrpnim radnim elanom te sveprisutnom dobrom voljom bio je omiljen u svojoj generaciji i šire. Bio je nosilac mnogih priznanja (zlatna vatrogasna medalja), a najveće je dobio 2003. godine prilikom proslave 50 godina DVD-a Jurovski Brod (spomenica za 50 godina članstva). Vilkovim odlaskom nestao je i jedan moralni autoritet koji je bio ugrađen u polustoljetno postojanje i djelovanje Dobrovoljnog vatrogasnog društva Jurovski Brod.

Josip Fabina

Koprivničko-križevačka

Utkano u povijest Grada Križevaca

Iduće godine Dobrovoljno vatrogasno društvo Grada Križevaca obilježiti će 135-godišnjicu rada. Zajedno s DVD Koprivnica najstarije je vatrogasno društvo u Koprivničko-križevačkoj županiji. Prvo vatrogasno društvo u Europi osnovano u njemačkom gradiću Meissenu davne 1841. godine, dok je najstarije Hrvatsko vatrogasno društvo osnovano 1864. godine u Varaždinu, a devet godina kasnije 15. ožujka 1874. godine u Križevcima. Bila je to nedjelja kada se sakupio veliki broj građana

*Božidar Štubelj,
predsjednik DVD-a
Križevaca*

na Križevaca na Osnivačkoj skupštini na kojoj je konstituirano vatrogasno društvo i donesena pravila rada. No, nažalost mnogi dokumenti iz tih prvih dana trajno su izgubljeni, ali analizom preostalih spisa, posebno prvih pravila, može se sa sigurnošću reći da su u prvom rukovodstvu DVD-a Križevci bili: Franjo Glig nadvojvoda; Mavro Breyer, vojvoda; Vjekoslav Fiala, zamjenik vojvode; Josip Uršić, vođa štrcara; Josip Modec, vođa penjača; Mirko Plohin, vođa čuvara; Franjo Šmit, tajnik te Mijo Vuković i J. Brotzky, predstavnici Gradskog zastupstva.

O današnjem i budućem radu Društva razgovarali smo s predsjednikom (nekada nadvojvodom) Božidarom Štubeljdom (54), dugogodišnjim zapovjednikom. Našli smo ga za radnim stolom u njegovu Uredu koji se nalazi u zgradi JVP Križevaca, a uskoro će se preseliti u stare-nove prostore Vatrogasnog doma, koji se nalazi u nastavku zgrade JVP Križevci. Potrebni su građevinski proхвати na uređenju prostora za rad, ali i cijelog objekta te zadržati za smještaj opreme i vozila Društva koje danas u svojim redovima okuplja 130 članova. U sklopu Društva nalazi se i knjižnica, a ove godine u dijelu izložbenog prostora predstavljeni su mali modeli vatrogasne opreme i vozila. Ovu izložbu vidjelo je oko dvije tisuće osoba, pretežno mladeži i djece.

»Planom rada, koji je usvojen početkom ove godine, DVD Križevci, u suradnji s Vatrogasnom zajednicom grada i Koprivničko-križevačke županije, svoj rad orijentirao je najvećim dijelom na operativne djelatnosti na području svog djelovanja i

na unapređenju rada u preventivnoj zaštiti i gašenju požara. Posebno se rad orijentira na poticanje i organiziranje rada vatrogasne mladeži vodeći računa o raznolikosti sadržaja i razini interesa mladeži u čemu Društvo bilježi značajne pomake. Iduće godine obilježiti ćemo 135-godišnjicu rada i djelovanja prigodnom svečanošću pod pokroviteljstvom Grada Križevaca, koji nam u svakoj prilici pomaže u našem radu, a posebno gradonačelnik Branko Hrg«, ističe Štubelj.

DVD Križevci surađuje s brojnim društvima, a pobratimljeno je s Gasilskim društvom Šempeter iz Slovenije, te DVD-om Vela Luka iz Korčule. Rad Društva kroz minulih 135 godina ostavilo je trajni trag u povijesti Grada Križevaca, kako u kulturnom djelovanju, tako i u ostalim segmentima rada, jer brojna događanja bila bi nezamisliva bez sudjelovanja križevačkih vatrogasaca.

Pomoć u radu predsjedniku daju i najbliži suradnici, a to je tajnica Danijela Crnjak i zapovjednik Slavko Gotić. Osim pomoći Grada u radu Društva pomaže i Javna vatrogasna postrojba pod zapovjedništvom Valenta Furmega kao VZ Grada Križevaca koju uspješno vodi Ivan Mužić. Članovi DVD-a Križevci u svojem radu također pomažu na razne načine rad JVP Križevaca, a redovito obilaze i kontroliraju hidrantske mreže u gradu, a uskoro će formirati i operativnu postrojbu s posebnim djelovanjem.

D. Rendić

Obilježeno 20 godina DVD-a Bošnjani

Na svečan način u nedjelju 26. listopada Dobrovoljno vatrogasno društvo Novi Bošnjani obilježilo je 20-godišnjicu rada pod pokroviteljstvom Gradskog poglavarstva Križevaca, dok je supokrovitelj bila VZ Županije i VZ Grada Križevaca. Na svečanosti, pored predstavnika desetak okolnih društava i mještana, nazočan je bio gradonačelnik Križevaca Branko Hrg, potpredsjednik Županijske skupštine Ivan Vuk, zamjenik županijskog vatrogasnog zapovjednika Ivan Pečarić, predsjednik VZ Grada Križevaca Ivan Mužić, zapovjednik JVP Križevaca Valent Furmeg i drugi gosti i uzvanici koji su se okupili u Društvenom domu. Goste i uzvanike pozdravio je predsjednik Društva Željko Klarić.

»Naše mjesto ima osamdesetak stanovnika u 24 domaćinstava i najmlađe je dobrovoljno vatrogasno društvo u Županiji s dvadeset članova. U svom radu Društvo je imalo uspone i padove, a nastojat ćemo ubuduće raditi bolje i učinkovitije«, istaknuo je u svom izvješću tajnik Društva Stjepan Klarić. U ime pokrovitelja na obljetnici je čestitao Branko Hrg i ujedno obećao Društvu i

Vježba JVP Križevaca pratila se sa zanimanjem u N. Bošnjanima

mjestu pomoć kako u završetku uređenja prostorija Društvenog doma u čijem sklopu je i vatrogasno spremište, tako i u prijevozu školske djece koja do sada nisu imala organizirani prijevoz. Radu svečane sjednice pridružili su se gosti čestitkama i željama za buduću dobar rad Društva. Ivan Mužić uručio je priznanja zaslužnim članovima Društva koja im je dodijelila VZ Grada Križevaca. Brončane plamenice primili su: Mario i Tomislav

Vuk, a brončane medalje: Nada Radotović, Ivica Vuković, Darko Kump, Željko Klarić, Tihomir Radotović, Stjepan Klarić, Stjepan Radojčić i Franjo Crnić.

Djelatnici JVP Križevaca održali su vježbu u kojoj su prikazali kako se obavlja tehnička intervencija u prometnoj automobilskoj nesreći, spašavanju ozlijeđenih iz automobila i gašenju vatre s pjenom.

D. Rendić

Štite Podravku

Zajedno su rasli i razvijali se, naša Podravka i njezini vatrogasci – članovi Dobrovoljnog vatrogasnog društva Podravka, osnovanog davne 1947. godine. Entuzijasta, koji su osnovali Društvo i gotovo čitav svoj životni vijek posvetili vatrogastvu u Podravki bilo je mnogo. No, mnogi po kojima se ovo nekada vrlo aktivno društvo prepoznaje nisu među živima. Među ostalim bio je i Zdravko Vidas-Kizdra jedan od osnivača Društva, viši vatrogasni časnik prve klase, dok je dugogodišnji zapovjednik bio Josip Ballija, a predsjednik Mijo Treščec. Gotovo 25 godina na čelu Društva je Zvonimir Gudan.

»Početak mog rada kao predsjednika bio je drugačiji nego danas iz više razloga. Bili smo mlađi, imali smo mladu ekipu natjecatelja mušku i žensku, po kvaliteti u protupožarnom radu bili smo među najboljima u bivšoj Jugi«, rekao nam je s nostalgijom Zvonimir Gudan i nadodao: »Početak Domovinskog rata, odlazak naših vatrogasaca na bojišnice diljem Hrvatske, pa kasnije smanjenje broja radnika i nezainteresiranost već starijih članova, odrazilo se i na ukupan rad Društva koje se malo po malo osipalo, i danas, po rezultatima u natjecanjima i vježbama, nije kao nekada. Osim toga i nerazumijevanje za rad DVD-a od

Zlatko Vrtić i Goran Kresl ispred novog Podravkinog vatrogasnog centra koji krase kip svetog Florijana

strane rukovodeće strukture u Podravki pridonijelo je slabijim rezultatima u svim segmentima rada. No, nadam se da će se to uskoro promijeniti i da će naše Društvo zablistati starim sjajem«, rekao nam je Gudan.

S puno optimizma o budućem radu govorio je i zapovjednik Društva Goran Kresl.

»Ovog trenutka naše društvo broji 87 članova, uglavnom djelatnika Podravke na području Koprivnice. Uloga naših čla-

nova, koji rade u Podravki, je da pomažu u intervencijama profesionalcima, koji čine jezgru protupožarne zaštite. Tako i oprema i vozni park stoje na raspolaganju jednima i drugima, a naravno da naši članovi DVD-a tu opremu i vozila upotrebljavaju manje, samo po potrebama za natjecanja na koja često odlazimo s muškom ekipom dok, nažalost, ženske ekipe više nema, iako su u Podravki najbrojnije žene. Nastojimo i to promijeniti i u članstvo uključiti što više žena, i to mlađih«, rekao nam je Goran Kresl.

Zahvaljujući dobroj preventivi i aktivnostima članova DVD-a te velike tvrtke, požara nije bilo mnogo, gotovo neznan broj s minimalnom materijalnom štetom.

»Aktivnosti za ovu godinu privode se kraju. No, one se nastavljaju i planiraju se nove smjernice za rad u idućoj godini s većim brojem mlađih članova. Plan nam je da opet osnujemo žensku natjecateljsku ekipu, a uz malo više razumijevanja od strane odgovornih, u tome ćemo i uspjeti«, rekao nam je s optimizmom tajnik DVD-a Podravka Zlatko Vrtić.

S optimizmom ide se dalje, pa se u radu očekuju i bolji rezultati, kako u protupožarnoj, tako i u operativnoj aktivnosti u narednom razdoblju što i vrijedni članovi tog starog i iskusnog vatrogasnog društva mogu, žele i hoće učiniti.

D. Rendić

Natjecanje u vatrogasnim vještinama Sigetec 2008.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Sigetec bilo je prvi put organizator i domaćin Vatrogasnog natjecanja održanog u nedjelju 26. listopada u Sigetecu. Na tom natjecanju nisu važila posebna pravila, već se od vatrogasnih ekipa tražila snalažljivost, umješnost i brzina koja se ocjenjivala u deset raznih vježbi, a za svaku se posebno mjerilo vrijeme. Prema informacijama domaćina to je prvo natjecanje te vrste održano u Hrvatskoj.

Na prvo Natjecanje u vatrogasnim vještinama »Sigetec 2008.« prijavilo se sedam ekipa iz nekoliko županija. Prije početka Natjecanja nazočne je pozdravio u ime domaćina i organizatora Natjecanja predsjednik DVD-a Sigetec Darko Palaš. Natjecanje je pratio u ime VZ Koprivničko-križevačke županije Nikola Sočev. Najbolji rezultat imala je ekipa iz DVD-a Đakovo, a slijede: Peteranec, Sesvetski Kraljevac, Domaji, Legrad, Stara Sela i Donji Vidovec. Najboljim ekipama uručeni su pehari i medalje.

D. Rendić

Natjecanje u vatrogasnim vještinama u Sigetecu

Nova vozila za Dan grada

Za rođendan Grada Koprivnice, koji se obilježava svake godine 4. studenoga, ove godine za koprivničku Javnu vatrogasnu postrojbu bio je posebno značajan i svečan. U četvrtak 6. studenoga na središnjem gradskom Trgu Zrinski svečano je obavljena primopredaja dvaju novih vatrogasnih kombi vozila od strane JVP-u Koprivnica. Ključeve novih vozila za koje je grad izdvojio iz proračuna 298.000 kuna predao je gradonačelnik Zvonimir Mršić zapovjedniku JVP Koprivnica Slavku Tucakoviću (na fotografiji).

Prigodnim riječima Mršić je, uz čestitku za Dan grada, pohvalio dosadašnji rad i dobru suradnju JVP-a u pružanju pomoći, angažmanu i organiziranosti Postrojbe u protupožarnoj zaštiti, pomoći građanima kada se za to ukazala potreba, s napome-

nom da će nova vozila biti, među ostalim, namijenjena i za potrebe udruga Grada. Slavko Tucaković zahvalio je gradonačelniku na pažnji i pomoći koju Grad pruža postrojbi na razumijevanju i pomoći kada je potrebna, a nova vozila uz već posto-

jeća u bogatom i moderno opremljenom voznom parku bit će samo daljnji poticaj za budući rad i potrebe svih građana Grada Koprivnice.

Svečanosti su, među ostalim, bili nazočni mališani koprivničkih dječjih vrtića, gradonačelnik sa svojim

suradnicima, načelnik PU Koprivničko-križevačke Dragutin Vurnek, predsjednik VZ Županije Marijan Kicivoj sa suradnicima, zapovjednik JVP Križevci Valent Furmeg sa suradnicima i ostali gosti i uzvanici.

D. Rendić

Uvijek na raspolaganju

Ako je potrebno da se napiše dopis, organizira natjecanje, nabavi potrebna oprema, organizira manifestacija s velikim brojem sudionika, nabavi oprema ili vozilo, sve to je neizbježno bez Mirjane Futač, tajnice VZ Koprivničko-križevačke županije. Njezine savjete često posluša i njezin šef Slavko Tucaković, iako ponekad to nerado priznaje. No, rame za plakanje je i ostalim vatrogascima koji često surađuju s Mirjanom. Često je pitaju za savjet i mišljenje koje im ona rado daje, ponekad uz osmijeh, a ponekad... To zna upriličiti i svom suprugu Stjepanu, koji radi u istoj po-

Mirjana Futač na svom radnom mjestu zatrpana gomilom papira

strojbi – JVP grada Koprivnice, inače vrijednom djelatniku kao što je i njegova supruga. Za ovaj razgovor i nije

bila baš raspoložena. No, bez obzira na početno neraspoloženje, raspričala se o svom poslu kao prava profesionalka.

»Volim ovaj posao koji obavljam nekoliko mandata. Volim ljudima pomoći kad im je pomoć potrebna, utješiti ih riječima kad su neraspoloženi, razveseliti kad su žalosni. Ustvari volim raditi s ljudima iako ponekad i nisam baš raspoložena za razgovor, ponajviše radi hrpe papira i papirologije koje moram riješiti, što moji kolege razumiju i ostavljaju me na miru«, uz osmijeh nam kaže Mirjana čija vedrina i dobar duh obilježavaju radnu atmosferu profesionalne postrojbe.

Prisutna je na brojnim manifestacijama i radnim sastancima koje organizira Vatrogasna zajednica županije, ali i grada Koprivnice, gdje njezine organizacijske sposobnosti dolaze do posebnog značaja.

D. Rendić

Uspješni vatrogasci Mlinara

Članovi Dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu križevačkog Mlinara, osnovanog 1909. godine, ne samo da su uspješni operativci u krugu svog djelovanja ove poznate križevačke firme, već su poznati kao sudionici brojnih natjecanja, a na Državnom natjecanju vatrogasaca održanom ove godine u Splitu osvojili su 11. mjesto.

»Naši vatrogasci dobivaju svu potrebnu pomoć kad god im zatreba. Idu na natjecanja, održavaju vježbe u krugu firme, a radom se ističu«, rekao nam je predsjednik Društva Siniša Mrazović, inače i direktor Mlinara.

»Aktivnosti ćemo proširiti u okviru grupe Agrokor susretima i natjecanjima, a najviše druženjima«, rekao nam je tajnik Atif Korlat. Naime, u sklopu grupe Agrokor održavat će se i brojna razna natjecanja vatrogasaca na kojima će sudjelovati i članovi DVD-a Mlinar Križevac. To je, među

Siniša Mrazović, predsjednik DVD-a Mlinar

Atif Korlat, tajnik DVD-a Mlinar

ostalim, i jedan od zadataka koje je Društvo usvojilo Planom rada za 2008. godinu, a nastavit će se iduće godine. Planom je obuhvaćena i preventiva koja se kontinuirano provodi u tom vrijednom kolektivu, a ove godine dobri odnosi uspostavljeni su s članovima DVD-a Ravenska Kapela.

»Posebnu pažnju posvetit ćemo i nadalje natjecateljskoj ekipi koja sudjeluje na raznim natjecanjima kojih će iduće godine biti više i na kojima očekujemo još bolje rezultate«, rekao nam je na kraju razgovora tajnik Atif Korlat.

D. Rendić

Krapinsko-zagorska

S proslave u Špičkovini

DVD Špičkovina – 70 godina

Proslava 70. obljetnice DVD Špičkovina polovicom listopada okupila mnoge članove tog uspješnog društva, kojima su visoki rođendan čestitali mnogobrojni prijatelji Društva, ali i mnogi uglednici iz društvenog i političkog života Županije i Hrvatske.

»Od prvih dana kada smo djelovali iz kuće i gospodarskog objekta Dragutina Gregurića u Špičkovini, gdje smo i osnovani daleke 1938. godine, 'dogurali' smo do broja od oko 130 članova, od kojih više od 50 djece i mladeži, što nam daje za pravo vjerovati u svijetlu budućnost

DVD-a Špičkovina«, rekao je okupljenima na svečanoj skupštini Josip Kolar, predsjednik Društva.

Na Skupštini je također naglašeno kako danas Društvo raspolaže s adekvatnom opremom za učinkovito obavljanje svih zadaća, što je ove godine zaokruženo au-

tocisternom dobivenom od VZ Grada Zaboka, Zapovjedništva i Upravnog odbora DVD-a Zabok. Članstvo je osposobljeno i kvalitetno educirano za sve vrste intervencija. Isto tako, članovi i vodstvo DVD-a Špičkovina ponosni su i na svoj prostor, čija je gradnja započeta još 1948., a kompletno završena 1990. godine.

»Nabavljen je i dio namještaja, uveden plin u dvoranu i kuhinju, a posebno smo ponosni na naš Puhački orkestar koji djeluje još od 1939. godine«, dodao je Josip Kolar Mlađi, tajnik Društva. Osim Puhačkog orkestra, kojega zadnje dvije godine uspješno vodi mladi profesor Ivan Kšenek, Društvo aktivno sudjeluje na natjecanjima sa 8 natjecateljskih ekipa, koje ostvaruju zapažene rezultate.

Mnogobrojne pohvale sa svih strana

»Jedna naša ekipa sudjeluje na državnim natjecanjima, a ove godine to je bila ekipa muške mladeži koja se plasirala na Državno natjecanje u Makarskoj«, rekao je u izvješću tajnik Kolar. Tom je prilikom posebno spomenuo ekipu veterana, »čiji kontinuitet i postojanost daju imperativ mlađim naraštajima«.

Društvo je sudjelovalo i u mnogim intervencijama u Zagorju, od kojih posebno spominju veliki požar u Regeneraciji 2001., četiri godine kasnije požar na objektu na bedekovčanskim jezerima i veliki prošlogodišnji požar u Oroslavju. Rad Društva pohvalio je Ivan Jarnjak, potpredsjednik Hrvatskog sabora i glavni pokrovitelj svečanosti. »Veliki broj ovdje okupljenih mladih jamči budućnost ovoga društva i života u Špičkovini. Jer, vatrogasci su ti koji svoje vrijeme, trud i znanje posvećuju brizi za druge«, rekao je Jarnjak. On je ujedno tom prilikom Puhačkom orkestru DVD-a Špičkovina na poklon predao bariton, najavivši i dalju pomoć pri opremanju i Društva i mladih uspješnih glazbenika iz Špičkovine. Visoki rođendan Društvu čestitao je i Ivan Hanžek, saborski zastupnik i gradonačelnik Grada Zaboka, koji je tom prilikom spomenuo kako će se uskoro ići u rekonstrukciju cijelog Doma, za što će biti osigurano oko 400 tisuća kuna. Okupljene vatrogasce, članove Društva i njihove prijatelje, pozdravili su i saborski zastupnik Milivoj Škvorc, županica Sonja Borovčak i pomoćnik glavnog vatrogasnog zapovjednika Darko Lovrić, koji nije zaboravio zahvaliti svima koji su i ove go-

dine požrtvovno sudjelovali na dislokacijama na Jadranu. Posebne čestitke u ime HVZ-a Društvu je prenio Ivica Glas, predsjednik VZ KZŽ, te Rudolf Zajec, predsjednik VZ Grada Zaboka. Oni su pohvalili rad Društva, posebno stoga, kako je naglasio Zajec, što već desetljećima uspješno rade s djecom i mladeži.

Priznanja i pohvale

Ivica Glas je na proslavi 70. obljetnice DVD-a Špičkovina u ime HVZ-a Rudolfu Bartolu i Stjepanu Vidoviću predao zlatnu vatrogasnu medalju. Zlatnu vatrogasnu plamenicu primili su Anđelko Ferdelja i Siniša Krznar, a vatrogasnu spomenicu za 60 godina rada u Društvu primio je Franjo Zajec. Vatrogasno priznanje za posebne zasluge primio je Josip Kolar, predsjednik Društva.

U ime VZ KZŽ Ivica Glas predao je srebrnu vatrogasnu medalju Josipu Kolaru Mlađem, Darku Hercegu i Snježani Kolar. Srebrnu plamenicu primili su Damir Filippec, Vladimir Zajec, Dragutin Zajec i Saša Tkalec, a Boris Herceg i Zdravko Hren vatrogasnu spomenicu za 30 godina rada u društvu.

D. Stulić

Vatrogasno vjenčanje

Spoj juga i sjevera, Dalmacije i Zagorja, ali na onaj najljepši mogući način, dogodio se polovicom listopada u Svetom Križu Začretju. Tog su dana svoje »da« jedno drugome rekli Lana Merkaš iz Šemnice i Marin Bratinčević iz Kaštel Sućurca. Mnogobrojni gosti iz Kaštel Sućurca te naravno iz Začretja i Krapine, ali i prijatelji vatrogasci, na najvatreniji su način svom kolegi vatrogascu, ali i njegovoj Lani, poželjeli sve najbolje u budućem zajedničkom životu. Nakon vjenčanja u crkvi, gdje ih je blagoslovio župnik Dražen Karačić, svadbena se povorka uputila prema restoranu Dunav u Začretju, gdje su mladence dočekale sirene s vatrogasnih vozila te »luk dobrodošlice«, koji su od usisnih cijevi sastavili pripadnici DVD-a Krapina. Nakon što je mladenka Lana pokazala da zna baratati s brentačom, uslijedio je spektakularni vatromet iznad Krapinčice. Na svadbenoj večeri mladenci su otvorili prvi ples uz sastav Luna, dok je vrhunac večeri za mnoge bio izlazak na scenu Vinka Coce, koji je doslovce sve prisutne natjerao na

zajedničko pjevanje najvećih dalmatinskih hitova i klapskih pjesama. Od svih poklona koje su mladenci tom prilikom primili, jedan će krasiti posebno mjesto

u vitrini mladenaca, a to je originalna kaciga američkih vatrogasaca koju su im poklonili kolege iz JVP Krapina.

Dean Stulić

DVD Čret dobio novo vozilo

Vatrogasci ispred novog vozila DVD-a Čret

DVD Čret koje djeluje u sastavu VZO Krapinske Toplice, skromno je, ali djelotvorno vatrogasno društvo koje nakon više od 50 godina postojanja i dalje njeguje tradiciju vatrogastva na svojem području. Od polovice listopada to je Društvo bogatije za novo navalno vozilo koje će Društvo učiniti još efikasnijim u obavljanju svakodnevnih zadaća. Bila je to prigoda za skromnu svečanost primopredaje vozila, blagoslov zastave, ali i za demonstraciju spremnosti članova DVD-a Čret i vatrogasaca VZO Krapinske Toplice za sve vrste intervencija.

»DVD Čret danas broji 58 članova i imamo 3 natjecateljske ekipe. Vozilo marke Mercedes, tip Unimog 1300 s pojačanim motorom snage 167 konjskih snaga, spremnikom zapremnine 2000 litara vode, pumpom nominalnog učinka 800 litara u minuti pri tlaku od 8 bara, vitlom za brzu navalu s 30 metara čvrste gumene cijevi i univerzalnom mlaznicom, vozilo je kojega se nećemo sramiti«, rekao je gostima Božo Ružak, predsjednik DVD-a Čret, pozdravljajući mnogobrojne goste na svečanosti

primopredaje. Vrijednost vozila koje je Društvu isporučila tvrtka VAMAT d.o.o. iz Zagreba je oko 300 tisuća kuna, a taj će dan posebno domaći vatrogasci pamtiti i po tome što su dobili i svoju vatrogasnu zastavu. Zastavu je od njezinoga kuma Damira Tumpe preuzeo stjegonoša Neno Škrnjug. Zastavu i vozilo, blagoslovio je monsignor Branko Ivanjko iz Pregrade. Domaće vatrogasce i prijateljska društva pozdravili su tom prilikom Damir Čičko, pročelnik Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Područni ured Krapina, Dražen Sinković, županijski zapovjednik, Dragutin Regović, profesor u Vatrogasnoj školi, Vladimir Huzak, predsjednik VZ Općine Krapinske Toplice i načelnik općine i Ivica Glas, predsjednik VZ KZŽ. Domaćini su se tom prilikom posebno zahvalili na financijskoj pomoći pri nabavi vozila VZ KZŽ, VZO Krapinske Toplice i svim društvima u zajednici, Općini Krapinske Toplice za pomoć pri izgradnji vatrogasnog vježbališta i Samoborskoj banci za pomoć pri realizaciji kredita za nabavku vozila. Isto tako, nisu propustili ni za-

hvalu svima koji su sudjelovali u realizaciji izgradnje vježbališta za vatrogasce, jer, kako su naglasili, ono će služiti svim mještanima Čreta za rekreaciju, šport i zabavu.

U vatrogasnoj pokaznoj vježbi gašenja požara automobila, spašavanja priklještenih osoba i gašenja traktorske prikolice pune slame, sudjelovala su vježbovna odjeljenja DVD-a Čret s 8 članova, vozilo Hitne medicinske pomoći i ZJVP Zabok sa 6 svojih djelatnika. Nakon toga uslijedila je i vježba gašenja požara u zgradi DVD-a Čret. U njoj su sudjelovali članovi DVD-a Krapinske Toplice sa 6 članova, DVD Selno sa 4 vatrogasaca, DVD Specijalne bolnice Krapinske Toplice s 3 člana, DVD Mala Erpenja sa 6 vatrogasaca i pripadnici Hitne pomoći iz Bolnice u Krapinskim Toplicama. Uspješno odrađenim pokaznim vježbama rukovodio je dozapovjednik VZO Krapinske Toplice Krešimir Plahutar, a sve goste i uzvanike s tijekom vježbi upoznavala je Nadica Sinković Špoljar, zapovjednica VZO Krapinske Toplice.

Dean Stulić

Osječko-baranjska

Proslava 80. obljetnice DVD-a Aljmaš

Mjesto Aljmaš, koje se prvi put spominje 1332. godine, nalazi se 25 km istočno od Osijeka i 2 km nizvodno od ušća Drave u Dunav. Selo je smješteno između te pitome rijeke i okolnih brežuljaka, a nadaleko je poznato kao najveće Gospino svetište u Slavoniji, gdje se Gospa štuje više od 300 godina. U Aljmašu, kao najstarija organizacija u selu, djeluje Dobrovoljno vatrogasno društvo Aljmaš, koje je 4. i 5. listopada obilježilo 80. obljetnicu. Prvog dana održana je pokazna vatrogasna vježba u kojoj su uz domaćina sudjelovala i ostala tri društva iz općine: DVD Dalj, DVD Bijelo Brdo i DVD Erdut. Drugog dana uz zvuke Puhačkog orkestra DVD Retfala iz Osijeka, okupili su se mnogi gosti, koji su se u svečanom mimohodu uputili do obližnje crkve Gospe od Utočišta, gdje je velečasni Markić u uvodnom dijelu naglasio značaj vatrogasaca u Aljmašu i njihovo nesebično humanitarno djelovanje u očuvanju dobara mještana. Tijekom svete mise posvećena je nova vatrogasna zastava koju je Društvu darovala općina Erdut. Nakon svete mise u prostorijama Mjesnog odbora održana je svečana sjednica. Društvo je osnovano 15. lipnja 1928. godine. Nažalost, kako je u prigodnom referatu iznio tajnik Siniša Vladić, danas je malo arhivske građe iz prvih godina rada Društva jer je ona uništena u Domovinskom ratu, kada je mjesto bilo okupirano. Spašena je vatrogasna zastava koju je Društvu poklonila 1940. godine ondašnja vlastelinka Marica Burg. Kada su mještani 1991. godine spašavali gole živote pred okupatorskom JNA, tu je zastavu iz devastiranog Vatrogasnog doma odnio kući i sakrio sada pokojni Ivan Bulić, koji je 60-ih godina prošlog stoljeća bio zapovjednik Društva. Okupator je sa sobom odvuкао u Srbiju rijetko očuvanu ručnu vatrogasnu štrcaljku i kola s buretom za prijevoz vode za štrcaljku, koji su bili u potpuno ispravnom stanju, a koristili su se za vatrogasne intervencije u selu, sve do pojave motornog agregata Sore. Na rijetkim fotografijama, koje su nekim čudom ostale razbacane u devastiranom Domu, vidljivo je da su 50. obljetnicu obilježili 25. lipnja 1978. godine, dok

Detalj s obljetnice u Aljmašu

je obilježavanjem 60. obljetnice 3. srpnja 1988. ujedno i potpisana Povelja o bratimljenju s DVD-om Donji Andrijevi. Nažalost, svoj uspješan rad Društvo prekida 1. kolovoza 1991. godine agresijom i okupacijom sela od strane JNA, a njegovi članovi zajedno s ostalim mještanima odlaze u progonstvo, gdje vatrogasci stupaju u redove Hrvatske vojske. No da ne nestane ime DVD-a, 1995. godine su se počeli okupljati u prostorijama DVD-a Osijek Gornji grad. Uz sve nedaće koje su ih zadesile kao prognanike, u posuđenim odorama nastupili su kao gosti na Vatrogasnom natjecanju održanome u Osijeku 26. listopada 1996. godine. Dana 1. kolovoza 1998. godine, nakon mirne reintegracije, vraćaju se u Aljmaš. No unatoč svim svojim problemima i jađu, vatrogasci se polako organiziraju i nastavljaju s vatrogasnim radom. Vatrogasno društvo već za 2 godine postaje operativno sposobno. Uz prvu kupljenu opremu od namjenskih sredstava, znatan dio opreme dobili su kao donaciju od VZ Grada Zagreba, DVD-a Dugo Selo, DVD-a Donji Andrijevi, DVD Kašina, a DVD Sesvetski Kraljevac im poklanja kombi vozilo IMV 1600, dok im Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije na osobno

zlaganje tadašnjeg predsjednika Ivana Hengla, poklanja traktorsku vatrogasnu cisternu, koja im i danas kao vatrogasno vozilo služi kod intervencija u okolnim vikendaškim naseljima, gdje zbog specifičnosti brdovitog terena i uskih puteljaka jedino traktor s tom cisternom može doprijeti na mjesto intervencije. Godine 2001. na Područnom vatrogasnom natjecanju odjeljenje članova plasira se na Županijsko natjecanje, a sam rad operative svakim danom je uspješniji.

Vatrogasna zajednica Osijek u Aljmašu organizira osposobljavanje za zvanje vatrogasca, koje uz kandidate iz susjednih mjesta dobiva i 11 članova DVD-a Aljmaš. Tijekom 2004. godine uz dogovor s crkvenim vlastima i općinom Erdut Društvo prepušta zemljište na kojemu je bio vatrogasni dom, za potrebe izgradnje puta za Kalvariju koja se tamo gradi, a dobrovoljnim radom započinju izgradnju novoga doma na dobivenom općinskom zemljištu u dvorištu Mjesnog odbora. Krajem 2005. godine, zahvaljujući uspostavljenim prijateljskim odnosima između DVD Retfala i vatrogasaca iz Mundenfingena iz Gornje Austrije, a na osobno angažiranje Stjepana Klarića, predsjednika DVD Retfala i Alfreda Hac-

klmaira, osvjedočenog prijatelja hrvatskih vatrogasaca, DVD Aljmaš dobiva na poklon vatrogasno vozilo Mercedes od vatrogasaca iz Minninga, a iduće godine na svečanosti posvećenja vozila i malene svečanosti službene primopredaje vozila, bilo je 30-ak vatrogasaca iz Minninga. Društvo je opremljeno s dostatnom kvalitetnom skupnom i osobnom vatrogasnom opremom. Danas, zahvaljujući agilnom predsjedniku Dominiku Jungu i vrijednom zapovjedniku Ivici Šmitu, Društvo aktivno djeluje kako u svojoj općini, tako i u Vatrogasnoj zajednici Osijek, a broji 82 člana od kojih je 19 operativaca, te 27 djece i mladeži kojima se posvećuje posebna pažnja u odgoju. Najstariji član je Ramiz Barjaktarević star 74 godine, koji je u invalidskim kolicima primio

zasluženu spomenicu za svoj 60-godišnji rad. Treba istaknuti i da je žensko natjecateljsko odjeljenje bilo uspješno na Poddružnom vatrogasnom natjecanju.

Gotovo svi članovi mladeži i djece aktivni su u crkvenim obredima, tako da je na sv. misi kod posvećenja vatrogasne zastave ministriralo 6 malenih vatrogasaca u svojim vatrogasnim odorama. Na svečanoj sjednici u ime Hrvatske vatrogasne zajednice i Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije nazočnima se obratio Stjepan Klarić, koji je podsjetio da se u isto vrijeme održava Državno vatrogasno natjecanje, pa je on imenovan kao predstavnik HVZ-a i županijske vatrogasne zajednice, dok je u ime Vatrogasne zajednice Osijek, domaćine pozdravio tajnik Zdenko Matoković.

Kako je to već uobičajeno, mnogi gosti su se pohvalno izrazili o radu Društva sa željama za daljnji uspjeh, te ih darivali prikladnim darovima, dok je Nenad Radojčić, direktor Vatroprometa iz Zagreba poklonio Društvu 5000 kuna kao skroman poklon za dovršetak Vatrogasnog doma, što je ponukalo načelnika općine Erdut, gospodina Jovana Jelića, da obeća kako će iduće godine općina Erdut financirati potpuno dovršenje vatrogasnog doma s pripadajućim garažama za vozila. Načelnik je naglasio da se ponosi s vatrogascima Aljmaša i ostala tri naselja u općini i svuda ističe pozitivan primjer gdje u općini koju sačinjavaju četiri sela, sva četiri imaju vatrogasna društva koja uspješno djeluju.

Zdenko Matoković

Kup Slavonije i Baranje s traktorskim cisternama

Domaćin ovogodišnjeg 7. kupa Slavonije i Baranje s traktorskim cisternama ponovno su bili Veliškovci. To dobrovoljno vatrogasno društvo s područja Vatrogasne zajednice Grada Belišća unazad nekoliko godina pokazalo se kao vrlo dobar organizator velikih natjecanja, te su se i ove godine odlučili prihvatiti uloge domaćina. Natjecanje je održano u nedjelju, 28. rujna, na nogometnom igralištu gdje su se vatrogasne ekipe natjecale s traktorskim cisternama od 3000 litara i 5000 litara. Kup Slavonije i Baranje u Veliškovcima otvorio je predsjednik Vatrogasne zajednice OBŽ Franjo Bartolić zajedno s gradonačelnikom Grada Belišća Zvonkom Borićem. Ukupno su sudjelovale 23 vatrogasne ekipe. Najveći broj natjecatelja nastupio je u kategoriji članova A s traktorskim cisternama od 5000 l. U konkurenciji od 13 ekipa u toj natjecateljskoj kategoriji, ekipa DVD-a Zelčin osvojila je 1. mjesto, 2. mjesto osvojila je ekipa DVD-a Luka iz Zaprešića koja je, zbog dobre

Natjecanje u Veliškovcima

međusobne suradnje, sudjelovala kao gost domaćina Veliškovaca, dok je 3. mjesto u toj kategoriji osvojila ekipa DVD-a Karanac.

S traktorskim cisternama od 5000 litara natjecalo se i u kategoriji članova B, u kojoj je 1. mjesto osvojio domaćin DVD Veliškovci, 2. mjesto DVD Petrijevci i

3. mjesto ekipa iz DVD-a Ivanovci. Da na području Osječko-baranjske županije u vatrogasnim organizacijama ne nedostaje i ženskih članova, dokazuje to da je s traktorskim cisternama od 5000 litara u kategoriji članica A na Natjecanju nastupilo 5 ekipa. Prvo je mjesto osvojila ekipa DVD-a Belje-

vina, 2. mjesto ekipa DVD-a Ivanovci i 3. mjesto ekipa iz DVD-a Petlovac. S manjim traktorskim cisternama od 3000 litara nastupile su samo dvije ekipe i to DVD Baranjsko Petrovo Selo u kategoriji članova A, te u kategoriji članova B ekipa DVD-a Antunovac – Lipik.

Slavko Milekić, dipl. iur.

Obilježena 80. obljetnica DVD Bijelo Brdo

Budnicom puhačkog orkestra DVD-a Retfala Osijek 12. listopada 2008. mještani i vatrogasci DVD-a Bijelo Brdo počeli su obilježavanje 80. obljetnice Društva. Dolaskom gostiju iz susjednih mjesta, u nastavku programa slijedio je mimohod vatrogasnih vozila, te pokazna vježba gašenja zapaljenog vozila.

Na svečanoj sjednici, koju je otvorio predsjednik Pavle Nešić, tajnik Marko Kožlović je ukratko prikazao rad Društva tijekom proteklog razdoblja, istaknuvši da je prvi predsjednik Društva bio Nikola Zarić, a zapovjednik Simo Vlajkov. Između dva svjetska rata Društvo je za one prilike bilo dobro opremljeno, izgrađen je Vatrogasni dom, ali je sva oprema uništena i odnesena tijekom Domovinskog rata. Godine 2002. na inicijativu tadašnjeg načelnika općine Erdut Bore Maksimovića, Društvo ponovno započinje s radom i danas su opet solidno opremljeni. Zahvaljujući gospodinu Alfredu Hacklmaieru iz Gornje Austrije i Stjepanu Klariću, predsjedniku Vatrogasne zajednice Osijek, prošle godine dobili su navalno vozilo s pripadajućom opremom na poklon

S obljetnice DVD-a Bijelo Brdo

od vatrogasaca iz San Petera am Hart iz Gornje Austrije. Društvo broji 59 članova od kojih 17 operativaca te 23 člana djece i mladeži, čijem se odgoju poklanja posebna pažnja. Dio budućih planova je

nabavka vatrogasnog kombija kako bi se poboljšao rad s članstvom i omogućilo sudjelovanje u svim aktivnostima koje provode vatrogasne organizacije.

Zdenko Matoković

VZO Bizovac obilježila 10 godina rada

Uspostavom suvereniteta RH te novim ustrojem jedinica lokalne uprave i samouprave, došlo je do organizacijskih promjena u mnogim segmentima društva pa tako i u vatrogastvu. Stekli su se uvjeti za osnivanje manjih VZ-a. Tu je pogodnost iskoristila i Općina Bizovac, te je na prijedlog tadašnjeg općinskog načelnika 15. kolovoza 1998. osnovana Vatrogasna zajednica Općine Bizovac. U njen su sastav ušla četiri DVD-a, koji djeluju na području Općine: DVD Bizovac, DVD Brođanci, DVD Cret i DVD Habjanovci. Na osnivačkoj Skupštini usvojeni su svi potrebni dokumenti, a izabrano je i rukovodstvo novoosnovane Zajednice. Za prvog je predsjednika izabran Stjepan Sršić, dok su za dopredsjednike izabrani Ivo Mitrić i Miroslav Brkić. Zapovjednikom je postao Antun Sudar, za njegova zamjenika izabran je Slavko Marjanović, dok su tajnički poslovi povjereni Vinku Gudelju. Skupštinu Zajednice čini ukupno 23 izaslanika – po 5 iz svakog društva te još 3 člana iz redova društvenih djelatnika. Prvih godina svoga rada Zajednica je posvetila ustroju i brizi za redovno funkcioniranje – nabavka vatrogasne opreme i vozila, popravci spremišta i sl. Nakon izbora 2001. godine, znatno više pažnje Zajednica je posvetila školovanju i usavršavanju svojih kadrova te radu s mlađim kategorijama. Upravo taj rad s mladima, rezultirao je i početkom rada Međunarodnog kampa vatrogasne mladeži, od kojih je prvi održan u mađar-

skom gradu Bacsalmas – 2005., drugi u Bizovcu – 2006., treći na jezeru Palić kod Subotice (domaćin je bio Bajmok) 2007., te ove godine u Poljskoj, u mjestu Tymbark.

Na svečanoj sjednici 6. rujna 2008. u povodu obilježavanja 10. obljetnice VZO Bizovac, vatrogasci su se prisjetili i preminulih članova položivši vijenac kod centralnog križa na mjesnom groblju. Predsjednik Zajednice Stjepan Sršić predočio je nazočnima i nekoliko statističkih podataka. Tijekom 10 godina vatrogasci Zajednice imali su ukupno 71 intervenciju – od kojih 66 protupožarne i 5 tehničkih intervencija. Svečanost je uvećao i dugogodišnji kolekcionar vatrogasnih odličja i značaka na temu vatrogastva Antun Novoselić iz Bizovca, sa svojih oko 2000 izložaka. Bila je to i prigoda zahvaliti svima koji su u proteklom 10-godišnjem razdoblju pratili i na različite načine pomagali Zajednicu, te je njih 13, što institucija, što pojedinaca, primilo prigodna priznanja, a začetnicima spomenutog Međunarodnog kampa vatrogasne mladeži uručene su diplome i medalje za međunarodnu suradnju. Nju su primili: Istvan Gallai i Mihaly Dezso iz DVD-a Bacsalmas, Jožef Šindrić i Đorđe Ljubisavljević iz DVD-a Bajmok, Stanislaw Przybylski i Zbigniew Kaptur iz DVD-a Tymbark te Dražen Hećimović, županijski vatrogasni zapovjednik OBŽ-a i Stjepan Sršić iz DVD-a Bizovac.

Stjepan Sršić

Vatrogasne igre mladeži u Belom Manastiru

Dobrovoljno vatrogasno društvo Beli Manastir organiziralo je 30. kolovoza 2008. godine 3. vatrogasne igre mladeži na SRC Bazeni Karanačka b. b. s početkom u 7,30 sati. Vatrogasne igre održavaju se po pravilniku za igre mladeži DVD-a Beli Manastir. Vatrogasna mladež natječe se u 17 igara u dvije kategorije: mladež žene i mladež muški od 12 do 16 godina. Ove godine na Natjecanju je sudjelovala 31 ekipa iz nekoliko županija: Bjelovarsko-bilogorske, Virovitičko-podravske, Osječko-baranjske, te gosti

i prijatelji iz Republike Mađarske i Vojvodine. Vatrogasne igre mladeži organiziraju se i provode radi razonode, zabave i međusobnog upoznavanja natjecatelja, učvršćivanja prijateljskih odnosa, razvijanja tjelesne spremnosti, jačanja savjesti o humanosti i ljudskoj solidarnosti. Za prekrasna dana na terenima SRC-a družilo se i natjecalo oko 200 sudionika.

Rezultati su sljedeći:

- U kategoriji mladež žene od 12 do 16 godina natjecalo se 14 ekipa i redoslijed je sljedeći: 1. mjesto: DVD Beli Ma-

nastir, 2. DVD Duboševica, 3. DVD Bački Monoštor

- U kategoriji mladež muški: 1. mjesto DVD Križić, 2. DVD Beničanci, 3. DVD Bački Monoštor.

Završna igra je bila za sve sudionike igara. U bazen se ubacilo 400 loptica i svi sudionici su sakupljene loptice mogli odnijeti kući. Ocjena je svih sudionika da su igre organizirane vrlo dobro i pozdravljen je takav oblik organizacije susreta mladeži iz vatrogasnih postrojbi.

Stjepan Kožić

Požeško-slavonska

Pomoć pri uništavanju eksploziva

Policijska uprava Požeško-slavonske županije svake godine u više navrata, ovisno o okolnostima i količini prikupljenih neeksploziviranih razornih sredstava, provodi sustavno uništavanje dotrajalog oružja, mina, bomba, streljiva i drugih opasnih eksploziva. Tako je i za ovu jesen planirano uništavanje odgovarajuće količine minsko-eksplozivnih sredstava i drugih opasnih tvari, koje je tijekom desetak dana pod stručnim nadzorom pirotehničara uništavano na predjelu Poljanske podno Papuka. Uvažavajući propise, kako se takvim opasnim radnjama mora pristupiti krajnje oprezno, odgovorno i s punom pozornošću, osim pirotehničara iz PU, u cijelu su akciju uključeni i pripadnici dijela DVD-a s ovoga područja, kao i zaposlenici Stanice za hitnu medicinsku pomoć Doma zdravlja Požega.

Tijekom prve polovice studenoga, uz stručno obučene i osposobljene pirotehničare iz PU požeško-slavonske pod

vodstvom Mirka Petrovića, pri uništavanju eksplozivnih naprava i drugih opasnih tvari na predjelu Poljanske pomoć su pružili i pripadnici nekoliko DVD-a s područja VZ Požeštine. Prema unaprijed sačinjenom rasporedu i uz dogovor s odgovornim ljudima u policijskoj upravi, uz zdravstvene djelatnike iz Doma zdravlja Požega, dežurstvo su provodili i pripadnici DVD Velika, DVD Kutjevo, DVD Brestovac i DVD Kaptol. Na taj je način i ovoga puta iskazana solidarnost vatrogasaca i njihova spremnost da pomognu pirotehničarima prilikom uklanjanja opasnih neeksploziviranih minskih i drugih ubojitih sredstava, te istodobno daju svoj doprinos sigurnosti na dijelu terena gdje su pojedine naprave i druga opasna sredstva nađena ili prikupljena. A valja spomenuti kako je cijelu akciju koordiniralo čelništvo Područnog ureda Državne uprave za zaštitu i spašavanje Požega.

B. O.

Obuka strojara

Prihvatajući inicijativu i preporuku sa sjednice Zapovjedništva VZ Požeško-slavonske županije da se u predstojećem zimskom razdoblju, osim na redovitu obuku vatrogasaca prigodom stjecanja novih, viših zvanja, čelništvo VZ Pakrac-Lipik odlučilo je da se dio obuke usmjeri i na specijalističko osposobljavanje pripadnika pojedinih DVD-a. Tako će od početka studenoga do kraja ove godine, uz praktični dio obuke planiran za proljeće naredne

godine, biti provedena specijalistička obuka za strojare. Programom ove obuke obuhvaćeno je oko 70 pripadnika operativnih postrojbi iz svih 15 DVD-a s područja gradova Pakraca i Lipika, po petorica iz svakoga društva. Prema riječima tajnika VZ Pakrac-Lipik Zlatka Zerdina, obuku će samostalno s vlastitim kadrovima iz profesionalnog dijela DVD-a Pakrac provesti njihovi stručni suradnici, prenoseći im znanja, vještine i umijeće rukovanja strojarskim dijelom

opreme na interventnim vatrogasnim vozilima.

Osim ove specijalističke obuke za strojare, u planu budućeg djelovanja VZ Pakrac-Lipik je i zimska obuka vatrogasaca za stjecanje zvanja. Uz one koji su stekli uvjete za napredovanje u zvanjima, pozornost će biti usmjerena i na rad s pripadnicima mladeži. Naime, nastojanja su usmjerena na provođenje obuke članova natjecateljskih desetina u kategoriji mladeži, kako bi dobili početna znanja

i uz prigodnu im svečanost bila uručena odgovarajuća priznanja – diplome i značke pripadnika mladeži koji su završili posebnu obuku za buduću vatrogasni naraštaj.

Zasigurno da će, ako to ne bude moguće postići tijekom narednih zimskih mjeseci, dio specijalističkih obuka biti planiran za iduću godinu. Pri tomu je pozornost usmjerena na rad sa specijalističkom opremom za tehničke intervencije i u slučaju akcidenata. Valja uvažiti činjenicu kako središnji DVD Pakrac, pa i nešto manje i mlađi DVD Li-

pik posjeduju posebna tehnička vozila i osnovnu opremu za sprečavanje akcidentnih situacija, pa će valjati obučiti bar dio operativaca da u slučaju potrebe može koristiti raspoloživu opremu i na taj način pridonijeti uspješnom prevladavanju odgovarajućih kritičnih situacija.

U cjelini, mora se naglasiti kako čelnništvo VZ Pakrac-Lipik, ali i najodgovornije osobe u svim DVD-ima s posebnom pažnjom organiziraju brojne obuke. Na taj se način razvija vatrogasna operativna, osposobljavaju sami vatrogasci,

ali i osigurava puna spremnost ako dođe do nepredviđenih događaja. Jer, u konačnici valja znati kako i na našem hrvatskom području, osim požarnih intervencija, vatrogasni operativci imaju sve više obveza i stvarnih potreba da interveniraju u slučaju prometnih nesreća, akcidentnih zbivanja ili ako dođe do većih i razornijih elementarnih nepogoda. A vatrogasci moraju biti osposobljeni i spremni da u tim kritičnim situacijama brzo i učinkovito pomognu ljudima.

B. O.

Primorsko-goranska

Otvoren novi vatrogasni dom u Plešcima

Iako nije uobičajeno da se obilježava 76. obljetnica nekog dobrovoljnog vatrogasnog društva to je ipak sredinom listopada napravljeno u Plešcima. Povod za to bilo je otvaranje novog vatrogasnog doma. Tako je u Društvenom domu u Plešcima održana svečana sjednica kojoj su, uz članove Skupštine DVD Plešci, bili nazočni i brojni gosti, među kojima su bili i Harman Sušnik, državni tajnik u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva

i vodnoga gospodarstva, Slavko Gauš, zapovjednik VZ PG županije, Zvonimir Lipovac, predsjednik VZ Grada Čabra, Željko Erent, zamjenik gradonačelnika Grada Čabra, Zoranin Kuzele, predsjednik Gradskog vijeća Čabar, predstavnici dobrovoljnih vatrogasnih društava s područja Grada Čabra, predstavnici vatrogasnih udruga iz PG županije, predstavnici vatrogasnih udruga s kojima DVD Plešce njeguje tradiciju suradnje iz

cijele Hrvatske, ali i susjedne Republike Slovenije.

O povijesnom razvoju plešćanskih vatrogasaca opširnije je govorio tajnik Udruge Dušan Muhvić, naglasivši uspješan rad i nastavak vatrogasne tradicije u maloj, ali živopisnoj pleškoj dolini. Posebno je istaknuo mladež, ali i suradnju s lokalnom upravom, mještanima i tvrtkama među kojima je Lož-Metalpres koji je ovaj put bio nositelj akcije izgradnje novog vatrogasnog doma.

Zajedništvo lokalnih vlasti u malim sredinama, kao što je ova, koje donosi obostranu korist, pohvalio je uz čestitku i zapovjednik VZ PGŽ Slavko Gauš. O tijeku realizacije projekta Vatrogasni dom detaljnije je nazočne upoznao direktor Lož-Metalpresa Antun Štimac, koji je naglasio pomoć brojnih gospodarskih subjekata iz cijele Hrvatske. Napomenuo je posebno i pomoć mještana, Grada Čabra i Vatrogasne zajednice PG županije.

Na svečanosti nije izostala ni čestitka za uspješan rad dogradonačelnika Željka Erenta. Nije izostao ni svečani dio uručivanja zaslužnih priznanja, a uz to je izveden i kratak kulturno-umjetnički program.

U drugom dijelu obilježavanja obljetnice upriličeno je svečano otvaranje Vatrogasnog doma koji su otvorili Slavko Gauš i Dušan Muhvić, a blagoslovio vlč. Josip Malnar.

Mirko B. Wolf

Svotorenja Vatrogasnog doma u Plešcima

Piknik za vatrogasce

Da vatrogasci ne moraju uvijek biti fotografirani samo uz požare, elementarne nepogode i pri drugim intervencijama, te da i vatrogasci imaju one obične ljudske potrebe i želju za druženjem, radosnim trenucima i opuštanjem, znaju cijeniti u DVD-u Prezid. Tako su, za sunčanog vremena predsjednik DVD-a Prezid Ivica Vrtar i zapovjednik Slavko Žagar organizirali sredinom listopada piknik u prirodi za sve aktivne vatrogasce u naselju Kranjci, odakle puca lijepi pogled na prezidansku dolinu i mjesto Prezid.

»Pa ne možemo uvijek od vatrogasaca tražiti vježbe, obrazovanje, akcije, već im moramo pružiti i poneki dan za opuštanje«, rekao je Ivica Vrtar. »To ne košta mnogo, a puno pridonosi učvršćiva-

Članovi DVD-a Prezid na pikniku

nju zajedništva i prijateljstva vatrogasaca. Mislim da smo i ovaj put uspjeli jer sada je

pred nama veliki projekt – izgradnja novog Vatrogasnog doma u Prezidu, pa će nam

dobra volja svakog pojedinca biti potrebna.«

M. B. Wolf

Vrijedna donacija britanskih vatrogasaca

Ovu će godinu kraljevički vatrogasci pamtili po upotpunjavanju svoga novoga voznog parka. Nakon što im je donirano obnovljeno navalno vatrogasno vozilo, nova donacija stigla im je ovih dana od vatrogasaca iz jugoistočne engleske regije Buckinghamshire, pa sada DVD Kraljevica raspolaže s pet vozila. Riječ je o dobro sačuvanom vatrogasnom vozilu marke

Scania P93, kapaciteta 1800 litara vode, opremljenom raznom opremom, pa čak i tušem za dekontaminaciju. Engleskim je vatrogascima vozilo služilo posljednjih 15 godina, a nadalje će patrolirati Kraljevicom i okolicom radi izvršenja preventivnih vatrogasnih mjera i, zlu ne trebalo, gašenja požara.

Upute korištenja vozila i opreme kraljevičkim vatrogascima pružile su im njihovi kolege iz grada Aylesbury.

Prvi kontakti između britanskih i kraljevičkih vatrogasaca uspostavljeni su 1993. godine prilikom njihovog posjeta Kraljevici radi uređenja Centra za rehabilitaciju Fortica, a vrhunac svega je donacija ovog vozila za koje su britanski vatrogasci emotivno vezani.

Britanska vatrogasna delegacija ugodno se iznenadila kad je nakon 15 godina ponovno došla u Kraljevicu i zatekla nova vatrogasna vozila, uređene prostorije Vatrogasnog doma i redom mladu ekipu vatrogasnih zaljubljenika.

– Ovim smo vozilom spremni i za zahtjevnije tehničke intervencije na prometnicama. Uz to, dobili smo tridesetak uniformi za ulazak u vatru u vrijednosti 150 tisuća kuna, najmodernije kacige, dva kompleta hidraulike za saobraćajne nesreće, tri kompleta nosila, velik broj vatrogasnih cijevi, prijenosnu pumpu, agregat za struju, te reflektore za noćni rad, istaknuo je zapovjednik DVD-a Kraljevica Aleksandar Kružić, koji će na poziv engleskih kolega kraljevičke vatrogasne dobrovoljce u svibnju iduće godine odvesti na usavršavanje u jednu od najboljih europskih vatrogasnih škola u blizini Londona.

Aleksandar Kružić, dipl. ing.

Donirano vozilo DVD-u Kraljevica

Sisačko-moslavačka

Proslava 80. obljetnice DVD-a Bobovac

Vatrogasci DVD-a Bobovac u nedjelju 12. listopada pod pokroviteljstvom Županije sisačko-moslavačke i županice Marine Lovrić obilježili su 80 godina rada Društva.

Obilježavanje obljetnice započelo je svetom misom u crkvi Svetog Križa u Bobovcu. Misno slavlje predvodio je velečasni Božidar Pinjuh, župnik Župe Sunja, a nastavljeno je posvetom prostorija, vozila i nove vatrogasne zastave, poklon općine Sunja koju je društvu uoči posvete predao kum zastave Josip Kozarić, načelnik Općine Sunja.

Svečanoj sjednici bili su nazočni Juraj Lisak, izaslanik županice i član Poglavarstva Županije, Zdravko Čokić, izaslanik gradonačelnika Zagreba Milana Bandića, Josip Kozarić, načelnik Općine Sunja, Mijo Brlečić, zamjenik predsjednika HVZ-a i predsjednik VZŽ Sisačko-moslavačke, Ivo Klarić i Marijan Klarić, zapovjednik i tajnik VZO Sunja, Nenad Radojčić i Željko Rupčić, direktori Vtroprometa i Tehnoservisa, izaslanstva vatrogasnih zajednica, mnogobrojnih DVD-a, predstavnici sponzora i donatora te mnogobrojni gosti i uzvanici.

Otvarajući svečanu sjednicu predsjednik DVD-a Nikola Lončarević pozdravio je nazočne goste i uzvanike, a prigodni referat o radu Društva podnio je Josip Dorosulić, tajnik Društva. Društvo je osnovano 8. travnja 1928. Pokretač i osnivač i prvi predsjednik Društva bio je tadašnji učitelj u Bobovcu Dragutin Matijević. U tadašnje vodstvo Društva još su izabrani Josip Milunić za zapovjednika, Tomislav Klarić za tajnika, Josip Schajber za blagajnika, Marko Crepar za spremištara i za članove Ivo Klarić, Gjuro Lončarević, Ilija Mačak, Josip Štajduhar, Mato Jajčinović, Antun Laktešić, Antun Somić, Gjuro Lončarević (Đampor), Ivica Čičić i Nikola Čičić. Cilj Društva bila je zaštita imovine, kako svoje i bližnjega svoga, tako i preventivno djelovanje. Sastanci su se održavali u mjesnoj školi ili u privatnim kućama dužnosnika Društva. Odmah se prišlo, uz pomoć Hrvatsko-slavonske zajednice, općine Bobovac i kotara Hrvatska Kostajnica nabavci najosnovnije opreme, odora, penjačkih opasača, užadi i drugoga. Godine 1931. nabavljena je

ručna vatrogasna štrcaljka s opremom, a u vremenu do 1940. nabavljana je uz pomoć mještana, mjesnih organizacija i Vatrogasne zajednice i sva ostala potrebna oprema. Tijekom 1941. uplaćena je i prva motorna vatrogasna štrcaljka, koja nikad nije isporučena zbog početka Drugog svjetskog rata. U razdoblju rata od 1941. do 1945. Društvo je djelovalo

nje fasade sa svih strana objekta te preučenje unutarnjeg prostora s bojanjem stolarije.

Veliki napori činjeni su oko nabavke vatrogasne opreme i tehnike. Tako je 1996. nabavljen vatrogasni agregat Rakovica s opremom, 1972. Sora s opremom, 1974. Magirus s opremom, 1976. kamiončić TAM 2001 novi, 1983. kombi

Voditeljstvo svečane sjednice DVD-a Bobovac

u otežanim okolnostima jer je veći dio muškaraca bio mobiliziran, a oprema je dobrim dijelom uništena ili nestala. Nakon završetka Drugog svjetskog rata počinje izgradnja vatrogasnog doma čiji završetak, s dogradnjom, završava 1954. godine. Kako se Društvo razvijalo i napredovalo, trebalo je izgraditi i dograditi prostor za rad pa su od 1982. do 1983. sagrađene današnje garaže, kancelarija i skladište veličine 180 m², 1990. su dograđene dvije garaže površine 80 m², 2000. nadograđena je prostorija za rad Društva iznad garaža, površine 180 m², 2006. rekonstruiran je jedan garažni ulaz s pripadajućim ulaznim vratima i 2008. izvršeno je ponovno prekrivanje starog doma s kompletno novom građom, pokrivanje sanitarnog čvora, terase, boja-

TAM 2001, 1984. novi kombi IMV, 1986. od JVP Sisak nabavljeno je navalno vatrogasno vozilo TAM 5500, 1987. kombi TAM 75AV, 1999. motorna štrcaljka Honda, 1994. dobiveno je navalno vatrogasno vozilo Ford, donacija Operacija Florijan s kompletnom opremom i 2006. nabavljeno je navalno vatrogasno vozilo Mercedes 1626 s kompletnom opremom i kombi Ford Transit.

Tijekom proteklih 80 godina članovi Društva sudjelovali su u velikom broju intervencija na području sadašnje Općine Sunja i šire, a naročito u razdoblju 1955. – 1987., te tijekom Domovinskog rata 1991. – 1995. Sa sedam članova 1987. bili su na otoku Hvaru u svojstvu intervencijskih vatrogasnih snaga za priobalje i otoke.

Početak agresije na Hrvatsku i tijekom Domovinskog rata članovi Društva pristupaju obrani, kako svojeg mjesta, tako i cijele Hrvatske. Aktivno je u obrani Domovine sudjelovalo 27 članova, a povremeno 65. Nažalost, 1992. poginuo je član Marko Somić, a tijekom akcije Oluja tadašnji zapovjednik Željko Milunić i članica Josipa Stanić. Svu imovinu, pokretnu i nepokretnu Društvo je stavilo na raspolaganje Hrvatskoj vojsci.

Na spomen poginulim članovima svake godine Društvo organizira vatrogasno natjecanje Memorijal Željko – Josipa – Marko. Ekipe DVD-a nastupale su na rajonskim, općinskim i županijskim natjecanjima, te na državnim natjecanjima u Puli, Sisku, a i na međunarodnom natjecanju u Kaštel Sućurcu.

Društvo broji 115 članova, od kojih 20 operativnih, 20 aktivnih, 44 pričuvna, 6 veterana, 11 djece i mladeži i 14 pomažućih. Društvo je pridavalo pažnju osposobljavanju članstva, bilo je više puta domaćinom osposobljavanja za zvanje vatrogasca i vatrogasnog dočasnika, a nekoliko članova pohađalo je osposobljavanje u Sisku i okolnim mjestima. Strukturu članstva čine 52 člana s ispitom za vatrogasca, 27 vatrogasaca prve klase, 14 vatrogasnih dočasnika, 4 vatrogasca časnika i 2 viša vatrogasna časnika.

Procjenom ugroženosti od požara i Planom zaštite od požara općine Sunja, DVD Bobovac svrstano je kao središnje društvo.

Tako dobrim rezultatima rada unazad nekoliko godina zaslužni su predsjednik

Vatrogasni dom DVD-a Bobovac

Društva Nikola Lončarević, zapovjednik Ivo Lončarević, tajnik Josip Dorosulić, blagajnik Marijan Milunić, spremištar Josip Crepar, dopredsjednici Ivica Laktašić, Mijo Kolarić i Milivoj Jajčinović, zamjenik zapovjednika Jure Kolarić i članovi Jurica Somić, Željko Somić, Željko Ivanković, Josip Jajčinović, Jurica Milunić, Renato Klarić, Ivan Lončarević i Mato Jajčinović.

Društvu su čestitali izaslanik pokrovitelja Sisačko-moslavačke županije i županice Marine Lovrić, Juraj Lisak, Zdravko Čokić, izaslanik gradonačelnika Zagreba Milana Bandića, Josip Kozarić,

načelnik Općine Sunja, Mijo Brlečić, zamjenik predsjednika HVZ-a i predsjednik VZZ Sisačko-moslavačke, dužnosnici VZO Sunja, gosti, uzvanici i predstavnici gospodarskih subjekata.

Završni dio svečanosti protekao je u znaku dodjele odličja i priznanja zaslužnim članovima društva. Medaljom za posebne zasluge HVZ-a odlikovan je Martin Ivanković, zlatnim medaljama Branko Lončarević, Josip Jajčinović, Mijo Gjaić, podijeljena su i mnogobrojna srebrna i brončana odličja, spomenice i pismena priznanja.

Franjo Lipšanski

Vatrogasci se plasirali na Olimpijadu

Muška B ekipa DVD-a Donja Gračenica osvojila je na Državnom natjecanju u Splitu, u konkurenciji 48 ekipa iz cijele Hrvatske, treće mjesto i time izborila nastup na Vatrogasnoj olimpijadi u Češkoj sljedeće godine.

»Za Državno natjecanje smo se pripremali gotovo dvije godine vježbanjem i nastupima na brojnim natjecanjima. Osim dobre uvježbanosti za ovaj rezultat trebala nam je jaka volja i puno odricanja, a nadamo se i dobrom rezultatu u Češkoj«, kazao je predsjednik DVD-a Donja Gračenica, Zdravko Brezak.

Načelnik Općine Popovača Josip Mišković, koji je primio vatrogasce, istaknuo je kako je rezultat koji su postigli značajan i za promociju Općine i Županije te je obećao pomoć u pripremama za Češku.

Z. Putar

S primanja kod načelnika Popovače

Virovitičko-podravska

Primopredaja doniranih vatrogasnih vozila DVD-ima Gradina i Stara Brezovica

U nedjelju 12. listopada izvršena je svečana primopredaja doniranih navalnih vatrogasnih vozila Franza i Ursule Kroke iz SR Njemačke – Sindorf i tvrtke RWE Power. Svečanost je održana pod pokroviteljstvom Poglavarstva Općine Gradina. Od 9:30 do 10 sati bio je svečani doček gostiju. Nakon okupljanja delegacija gostiju iz Njemačke, Slovenije, Mađarske i Hrvatske prema utvrđenom programu posjetila je mjesto ukazanja Gospe Gradinske u Gradini. Potom je slijedio odlazak u Vatrogasni dom Dobrovoljnog vatrogasnog društva Stara Brezovica, mimohod i odlazak vatrogasaca na svetu misu u crkvu Svetog Vida u Staroj Brezovici. Po povratku s misnog slavlja, koje je služio gradinski župnik vlč. Ivan Pofuk slijedila je svečanost primopredaje doniranih vozila DVD-u Gradina i Stara Brezovica. Dražen Peić, načelnik općine Gradina, domaćin svečanosti, pozdravio je goste: Tomislava Tolušića, župana Virovitičko-podravske županije, Dragu Špoljarića, počasnog građanina Općine Gradina i počasnog člana DVD-a Gradina, Zdenka Blažičevića, člana Županijskog poglavarstva i ravnatelja pošte u Virovitici, mr. sc. Teodora Frickija, dugogodišnjeg predsjednika i počasnog predsjednika HVZ, zastupnika donatora Ursule i Franza Kroke, Milana Majetića, donedavnog zapovjednika Vatrogasne zajednice Virovitičko-podravske županije, Dragu Rajnovića, predsjednika mjesnog odbora Brezovica, Ivicu Dolinca, predsjednika mjesnog odbora Gradina, donatora Hansa Frencla sa suradnicima iz SR Njemačke, Željka Palkovića zamjenika predsjednika Vatrogasne zajednice Virovitičko-podravske županije i predsjednika VZO Pitomača, Predraga Rajnovića, predsjednika vatrogasne zajednice Općine Gradina, Milenka Milovanovića, zapovjednika VZO Gradina, delegaciju vatrogasaca iz grada Barcsa iz Republike Mađarske, delegaciju Pro-

Franz i Ursula Kroke

stovoljnog gasilskog društva Berkovci iz Slovenije, zbratimljenih s DVD Gradina, delegaciju DVD-a Rušana i Budakovca, svećenika Ivana Pofuka, Slavka Turka, ravnatelja Osnovne škole Gradina i vatrogasce DVD-a Gradine i Stare Brezovice. U ime odsutnih donatora Franza i Ursule Kroke donirano vozilo je predao DVD-u Gradina mr. sc. Teodor Fricki, a u ime tvrtke RWE-Power Gerstein Werk DVD-u Stara Brezovica Hanz Frencl rekavši: »Veselimo se da smo u Hrvatsku došli slaviti primopredaju dva navalna vatrogasna vozila, koja bi mogla puno značiti za vaš kraj. Želimo da vam puno pomognu u slučaju nekih nezgoda.« Vozila je posvetio vlč. Ivan Pofuk. Pozdravio je donatore i sve prisutne rekavši: »Vatrogastvo je služba s puno opasnosti, ali je i služba koja ne pita čije gori, nego gdje gori. Vi ste humanisti koji pomažete ljudima u nevolji«. Milko Golubić, predsjednik DVD-a Stara Brezovica uručio je povelje počasnim članovima mr. sc. Teodoru Frickom osobno i Franzu i Ursuli Kroke, te kip svetog

Florijana u ime članova DVD-a Gradine i Stare Brezovice, obitelji Kroke. U ime Poglavarstva općine Gradine pismo zahvale direktoru tvrtke dr. Waldemaru Schulzu uručio je Dražen Peić. Predrag Rajnović, predsjednik VZO Gradina uručio je brončane medalje Draženu Peiću, Zdenku Blažičeviću, Guidu Ernestu, Bernardu Boschmeru. Ivica Dolinac i Milenko Golubić uručili su Plakete Hansu Frenclu i Dragi Špoljariću. Statuu vatrogasca primio je Tomislav Tolušić, župan Virovitičko-podravske županije, a naknadno će biti uručene Josipu Đakiću i Ivici Kirinu. Predrag Rajnović uručio je zahvalnice delegacijama gostiju iz Berkovaca, Barcsa, a naknadno će biti uručena zahvalnica i DVD-u Brezovica kod Zagreba. U srijedu 29. listopada 2008. delegacija vatrogasaca: mr. sc. Teodor Fricki, počasni predsjednik HVZ, Milan Majetić, donedavni zapovjednik VPŽ, Dražen Peić, načelnik Općine Gradina i Željko Palković, predsjednik DVD-a Velika Črešnjevica iz Hrvatske i Milan Eržen predsjednik Prostovoljnog gasilskog društva iz Maribora, posjetili su u Mariboru donatorsku obitelj Kroke. Osobno su predali gospodi Ursuli i Franzu povelje počasnog članstva DVD-a Gradina i Stara Brezovica i statuu s likom vatrogasca. Franz Kroke obradovao se dolasku delegacije njemu u čast i pritom je rekao: »Teodor i Milan moji su najveći prijatelji«.

Interesirao se o vatrogasnim potrebama. Izrazio je želju, ako mu zdravlje bude zadovoljavajuće, da i ubuduće bude donator i pomaže ljudima u nevolji.

»Delegacija je svom velikom donatoru zaželjela zdravlje, srdačno i prijateljski se pozdravila s dragim ljudima, dobrotvorima i humanistima Ursulom i Franzom Kroke«, rekao je nakon povratka iz Maribora Milan Majetić, glavni organizator svečane primopredaje doniranih navalnih vatrogasnih vozila DVD-u Gradine i Brezovice.

Barica Mihoković

Grade novi vatrogasni dom

Dobrovoljno vatrogasno društvo Kladare osnovano je 1930. godine. Oduvijek je bilo nosiocem svih aktivnosti i društvenog života sela. Selo danas ima 500 stanovnika. Od tog broja stotinjak je vatrogasaca. Jedno su od četiri stožerna vatrogasna društva Vatrogasne zajednice općine Pitomača. Imaju 40 aktivnih vatrogasaca, četrdesetero djece i mladeži i tridesetak podupirajućih članova. Kladarski vatrogasci posebno su aktivni od 2000. godine. Od tada sudjeluju na svim općinskim, županijskim i državnim vatrogasnim natjecanjima. Ove godine sudjelovali su na 5. državnom vatrogasnom natjecanju u Splitu s muškom A i muškom B ekipom. Društvom rukovodi predsjednik Darko Tkalčec, zapovjednik Zdravko Fras i tajnik Branko Halapa. Veliki doprinos razvoju DVD-a i sela, besplatnim prijevoznim uslugama dao je i Željko Šubić. Ove godine gasili su tri

požara i riješili dvije tehničke intervencije. Vatrogasci u Kladarama nikad nisu imali svoj vlastiti prostor. Od 1960. godine koriste tada i sve do danas Društveni dom u selu, koji je davno postao premalen i pretijesan za sve potrebe sela. Dom je ranijih godina bio u vlasništvu Mjesne zajednice, a danas Mjesnog odbora. U njemu je uz vatrogasce smješten aktivan nogometni klub Kladare i ostale udruge u selu. Prostor za vatrogasce je vrlo skučen. Imaju jednu manju prostoriju u potkrovlju zgrade. Posebno je nepodesan i skučen spremišni prostor. Ta prostorija ima 36 kvadrata i premalena je za smještaj navalnog vozila i vatrogasne opreme. Srećom, u prostoru Društvenog doma nalazi se privatna trgovina živim namirnicama za potrebe sela. Mjesni odbor želi Društveni dom adaptirati, proširiti i prilagoditi sadašnjim potrebama sela. Zbog toga su prije dvije godine donijeli odluku

o prodaji prostora trgovine u korist vatrogasaca. Novcem od prodaje nekretnine (150.000 kn), vatrogasci u središtu sela kupuju nekretninu, koju prenamjenom pretvaraju u suvremeni vatrogasni dom. Objekt je pod krovom. Početna sredstva su u cijelosti potrošena. Očekuju da će do kraja 2008. godine uložiti u objekt još 180.000 kuna doniranih od općine Pitomača. Tim novcem, uz građevinske radove, nabavljena je i ugrađena stolarija. U zidovima prije žbuke postavljene su vodovodne cijevi i elektroinstalacija. Na podove su stavljene betonske glazure i napravljeni spuštteni stropovi. Plan im je iduće godine izgraditi vatrogasni toranj, za koji je izgrađeno adekvatno betonsko postolje. Bez tornja nema Vatrogasnog doma. Uslijedit će postavljanje glazura, sanitarija, keramičkih pločica, priključka struje, vode, nabava interijera. Želja im je postaviti fasadu na zgradu, urediti parkiralište s rubnjacima i okoliš. Planirano žele u cijelo-

sti ostvariti do 2010. godine, kad će obilježiti 80-godišnjicu postojanja DVD-a Kladare. U 2009. godini nadaju se dovršenju sale. Tada će moći u novom prostoru održavati sastanke Društva. Dobrovoljne radne akcije vatrogasaca koriste od početka gradnje doma. Na taj način planiraju urediti prostor oko novog doma. Tada će imati svoj prostor za redovite vatrogasne vježbe. U novom prostoru bit će i vatrogasno spremište za vozila i opremu. Raspoložu s navalnim vozilom marke TAM 1984.

Kao stožerno Društvo spremno se odazivaju na sve intervencije unutar općine Pitomača, a po potrebi i šire. Sami nisu u mogućnosti zatvoriti financijsku konstrukciju. Neophodna im je financijska pomoć. O dosad učinjenom obavijestili su i zamolili za financijsku pomoć Županiju virovitičko-podravsku i Hrvatsku vatrogasnu zajednicu. Od njih očekuju da će se uključiti i financijski pomoći, kako bi dovršili započeto.

»Jedno smo od najboljih dobrovoljnih vatrogasnih društava na području Županije, pa vjerujem da to zaslužujemo. Kladare su locirane na podravskoj magistrali s velikim kolnim prometom. Sve je to razlog da to središnje Društvo bude opremljeno i spremno za pružanje pomoći kad god zatreba. Cilj nam je što skoriji završetak vatrogasnog doma, jer nas Mjesni odbor požuruje da im ispraznimo njihov prostor, koji je nama neadekvatan. Kao središnje Društvo nemamo gdje smjestiti tehniku i opremu kojom raspolažemo«, rekao je Zdravko Fras, zapovjednik Vatrogasne zajednice Općine Pitomača i zapovjednik DVD-a Kladare.

Barica Mihoković

Vatrogasni dom Kladare

Vatrogasci u Svetištu poklonili se Majci Božjoj Gradinskoj

Dana 26. listopada 2008. međunarodna delegacija vatrogasaca iz Njemačke, Mađarske, Slovenije i Hrvatske, gosti povodom svečane primopredaje doniranih vatrogasnih vozila DVD-u Gradina i DVD-u Stara Brezovica, posjetili su i poklonili se Majci Božjoj Gradinskoj. Vatrogasce je predvodio Zdenko Blažičević. On je bio u vrijeme ukazanja Majke Božje načelnik općine Gradina, a sada je upravitelj Pošte u Virovitici.

Naselje Gradina s okolnim selima ima 5000 stanovnika. U Gradini postoji priča da se Marija, Majka Božja ukazala i 1945./46. godine. Prema povijesnim podacima, koji još nisu sasvim utvrđeni, nekad, negdje na tom brdu, bila je velika crkva. Bilo je to negdje između 1200. i 1300. godine. Tada je gradinsko područje bilo arhiđakonat, što bi prevedeno na današnje vrijeme bilo manja biskupija. Predstoje istraživanja da se sve to dokáže. Postoje dokazi da je života na tom području bilo od vremena Rimljana. Sam naziv Gradina znači utvrda – grad. Prema povijesnim ostacima, brdo usred naselja, na kojem je izgrađena sadašnja crkva nije prirodno, nego je namjenski izgrađeno. Tijekom vjekova Gradinjani su se morali braniti od neprijatelja. Uza sve to, činjenica je da svi oni koji su se doselili iz raznih krajeva i iz raznoraznih razloga, ostali su u Gradini i iz nje ne odlaze.

Majka Božja Gradinska ukazala se iznad žitnog polja, pored nogometnog igrališta, u središtu mjesta 13. lipnja 1997. godine dvadesetorici učenika, koji su se u školskom dvorištu ljuljali na ljuljačkama gradinske osnovne škole. S djecom su bile i tri nastavnice. Svi oni, prema njihovim izjavama, vidjeli su, u daljini, lik žene u bijelom, zaogrnutu plavim plaštem, a u naručju maglovito se nazirao lik djeteta. Za sve njih bilo je to nešto šokantno, tajanstveno, i svatko od njih imao je svoj doživljaj i svoju osobnu priču. Kao prvo obilježje u povodu ukazanja postavljen je drveni križ. Jedan od križeva još 1998. su postavili hodočasnici iz Mađarske. Uz Mađare na lijepo uređenom svetištu na otvorenome, na mjesto ukazanja dolaze hodočasnici iz cijele Hrvatske, Slovenije, Poljske... Jedan kip Majke Božje po-

Sudionici u Svetištu u Gradini

stavljen je prošle godine, a napravljen je analogno priči djece. Prema uzoru na tu priču napravljen je i veliki kip Majke Božje kao centralno mjesto događaja. U međuvremenu napravljeni su kipovi cijeloga križnog puta, svih 14 postaja prema preporuci jednog od svećenika koji je rekao – »Odvedite Mariju u Crkvu!« Postavljeni su i prigodni panoi.

Djeca vidioci kojima se ukazala Majka Božja, dijelom su rođena u Gradini, dijelom doseljena iz BiH tijekom Domovinskog rata, dijelom su iz Vojvodine. Sve nastavnice radile su u školi. Svi oni vidjeli su lik Majke Božje. Upravo izjava treće nastavnice, po mnogima je bila najuvjerljivija. Vidjevši, ona je izjavila: »U prvi mah sam kao profesorica fizike i kemije objašnjavala djeci da je to prirodna pojava. Mislila sam da je viđeno rezultat miješanja toplog i hladnog zraka. Ipak – vidjela sam veliki lik žene u plavo-bijeloj haljini. Vjerojatno je to nagrada za mojih 40 godina rada s djecom«.

Svećenik, koji je u to vrijeme službovao u Gradini, pojedinačno je prikupio izjave od svih vidioca, i djece, i nastavnica. Sve je to napisano i potpisano, pohranjeno u Župnom dvoru. Vjerujem da će s vremenom i to biti crkveno, službeno potvrđeno. Da se to potvrdi treba proći određeni vremenski period popraćen

raznoraznim događajima povezanim s ukazanjem. »Ja očekujem, ma da neću to za 100 godina vidjeti, da će Svetište Majke Božje Gradinske biti analogno Lurdu«, rekao je Zdenko Blažičević, predstavnik DVD-a Gradina. Sjeća se vremena prije jedanaest godina kada se u jednom danu sakupljalo po 10.000 ljudi na gradinskom nogometnom igralištu, u nadi da će i oni vidjeti lik Majke Božje. Kao načelnik općine Gradina u to vrijeme prisjeća se općinjenosti i izgubljenosti, koju je osjetio tim događajem.

»Bio je to nevjerojatan, svakako ne-svakidašnji događaj. Posjetitelji su nam uvijek dobro došli. U daljini, u krošnjama žbunja i sada se vide obrisi spaljenog granja nalik na Gospin lik. Ovdje, na tom uzvišenom mjestu, nema baš nikakvog štanda i nikakve trgovine. Tko želi nešto kupiti to može u selu, ali ovdje ne. Slika i kip Majke Božje, izloženi u svetištu, odmah su napravljeni po uputama djece vidjelaca, kao i slova »mir«, što su oni razabrali viđenjem. Kako su vidjeli ci nejasno vidjeli lik djeteta u naručju Majke, tako izgleda i na izloženoj slici. Svetište je svake godine sve izgrađeni je, posjećenije, ljepše i ljepše«, rekao je na kraju prisutnim uzvanicima Zdenko Blažičević.

Barica Mihoković

Vukovarsko-srijemska

90. obljetnica DVD-a Ivankovo

Godine 1918. u vrlo teškim poslijeratnim uvjetima osniva se Dobrovoljno vatrogasno društvo Ivankovo. Osnivači su bili mještani pretežno njemačke nacionalnosti, uz imena hrvatskog podrijetla.

Godine 1920. ivankovački vatrogasci dobivaju i prvi barjak, osnivaju i Grupu limene glazbe koja je djelovala do 1943. U to vrijeme Nijemci odlaze, a upravo su oni sačinjavali većinu Grupe. Ta generacija vatrogasaca ostavila nam je dom koji su oni gradili te zaprežnu ručnu štrcaljku.

Sedamdesetih Lovačko društvo kupuje DVD-u agregat. Vatrogasni dom je dat na korištenje Osnovnoj školi i od tada je sva oprema i dokumentacija nestala ili je uništena.

Godine 1980. Društvo nabavlja terensko vozilo Zastavu 80/10 i podosta opreme uz pomoć Općine i mještana Ivankova.

Od 1991. tijekom Domovinskog rata, prostorije DVD-a služile su kao vojarna 10. domobranskoj brigadi Vukovar, a vatrogasci su osnovali vod civilne zaštite te tijekom rata gasili požare, prevozili municiju i pitku vodu po cijeloj Županiji, za što su 1993. godine primili priznanje od Stožera civilne zaštite.

Sa svečanosti u Ivankovu

Od 2005. vatrogasci DVD-a Ivankovo nabavljaju kombi vozilo, novo navalno vozilo marke Mercedes te autocisternu. Zbog povećanog broja vozila i opreme grade se u sklopu staroga doma nove garaže, te novi dom s lokalom za iznajmljivanje.

Danas društvo broji 50-ak članova s dobro ustrojenom operativnom ekipom od 20 vatrogasaca.

DVD je 28. rujna obilježilo 90 godina postojanja. U sklopu proslave služena je sveta misa, održana je pokazna vježba

u centru sela u kojoj su sudjelovali DVD Ivankovo, JVP Vinkovci, policija i HMP.

Održana je svečana sjednica na kojoj su, među ostalima, bili prisutni župan Vukovarsko-srijemski Božo Galić i načelnik Općine Ivankovo Branko Galić, koji su ujedno bili glavni pokrovitelji obljetnice. Na sjednici su uručena priznanja, spomenice i zahvale za požrtvornost, hrabrost, dugogodišnji rad i pomoć Društvu. Priznanja su uručili predsjednik DVD-a Dražen Klobučar i zapovjednik Dragan Starinec.

Zap. Dragan Starinec

IN MEMORIAM

NIKOLA (ZLATKO) NOVOSELOVIĆ

Dana 25. veljače 2008. godine članovi DVD-a Čajkovci i sami mještani oprostili su se od dugogodišnjeg člana Upravnog odbora i blagajnika DVD-a Nikole Novoselevića.

Njegov marljiv rad, sposobnost, pošten i moralan lik ne možemo zaboraviti, što su prepoznali i mještani sela Čajkovci.

Kao član DVD-a obavljao je i dužnost predsjednika u Mjesnoj zajednici.

Članom DVD-a postao je 15. travnja 1974. godine i ostao vjeran sve do posljednjeg trenutka svoga života.

Za svoj rad dobio je mnogobrojna priznanja: Spomenicu Domovinskog rata, brončanu vatrogasnu medalju, spomenicu za 10, 20 i 30 godina djelovanja u DVD-u.

Na obljetnici DVD-a Čajkovci trebala mu je biti uručena srebrna medalja, koja će mu se dodijeliti posthumno.

Njegov optimizam, upornost i vedrina učinili su ga omiljenim među članovima i mještanima sela. Ono što nam je ostavio i što traje dok i mi trajemo, neizmjereno je vrijedno, a to je iskrena ljubav i prijateljstvo koje nas je vezivalo do posljednjih trenutaka njegova života.

Opraštajući se od našega člana, suosjećamo duboku bol s obitelji Nikole (Zlatka) Novoselevića i izražavamo sućut svih članova DVD-a.

Dragi naš Nikola, bila ti laka hrvatska zemlja.

Ivica Novoselević

Zagrebačka

Sjednica Predsjedništva VZŽ

U četvrtak 30. listopada održana je u prostorijama DVD-a Vrbovec sjednica Predsjedništva Vatrogasne zajednice Zagrebačke županije.

Prihvaćeno je financijsko izvješće za period od siječnja do listopada 2008. godine te prijedlog financijskog plana rada za 2009. godinu. U pogledu Programa 200+200=50% ima dosta

Zajednica koje se nisu prijavile za Program zato što ih lokalna samouprava ne može pratiti.

U pogledu dodjele sredstava za vatrogasce koji su bili na disklokacijama predsjednik Ptiček odgovorio je kako iz DUZS-a još nisu proslijeđena sredstva te kada stignu, bit će proslijeđena zajednicama.

Damir Marenić

Prodaja vozila

Dobrovoljno vatrogasno društvo Kraljevica prodaje navalno vatrogasno vozilo TAM-130, godina proizvodnje 1988., generalni servis pumpe (Rosenbauer 16/8 – srednji i visoki tlak), generalni servis motora vozila, nova nadogradnja, aluminijske police i nosači opreme, plastični rezervoar 2000 litara, vitlo visokog pritiska 60 metara, nove gume i svježe lakiran.

Kontakt telefon 091/76-86-583 (Saša Kružić)

DVD Veliki Banovac prodaje kombi-vozilo marke Zastava, godina proizvodnje 1988., dizel motor, u ispravnom stanju.

Osoba za kontakt: predsjednik DVD-a Damir Colosetti, mob.: 098/175-2880.

STREAMLIGHT®

Pobjeđuje tamnu stranu!

Zašto "Vatreni dečki" koriste našu opremu?

**Jer je STREAMLIGHT®
prvi izbor profesionalaca!**

Koliko ste profesionalni?

"Mrak" svjetlo! *

Survivor

Survivor LED

Vulcan

Fire Vulcan LED

Litebox

Litebox HID

* Sjajna prilika za mračne neprilike.

PROFI - ALAT ZA VATROGASCE

- Bezuvjetno doživotno jamstvo!
- Odlična vidljivost kroz dim!
- Lagane, a snažnog svjetla!
- Snažna ksenon i LED C4 tehnologija
- Survivor - slobodne obje ruke
- Otporna na padove
- Stabilnost kod punjenja u vožnji!
- Ovlašteni servisni centar u Zagrebu!

Djelotvorne i praktične!

STREAMLIGHT® - bez prave konkurencije!

 Trgoauto V. d.o.o.
10000 Zagreb, Ilica 203a - Hrvatska
tel/fax: 01/3701-566, 3774-794
www.trgoauto.hr · trgoauto@trgoauto.hr

